

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4
www.express-optyk.pl
BADANIE WZROKU
UMÓW SIĘ TELEFONICZNIE
501 713 717

Czy uda się zintegrować Ukraińców z tucholanami?

Prawie 50 osób zgrupowało się w ubiegłym tygodniu pod Urzędem Miejskim w Tucholi. Cel – początek długofalowej integracji uchodźców z Ukrainy na naszym terenie w ramach konkretnego dużego projektu w kraju. Str. 13

Tygodnik Tucholski

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

nr 21 (1629) 25 maja 2023

ISSN 1234-6314

cena 4,60 zł (w tym 5% VAT)

Szpital prosi o pieniądze! Tak fatalnej sytuacji nie było nigdy. Co ma do tego COVID?

Kwartal zamknięty bolesną stratą. Brak wypracowanego ryczałtu – nie z własnej winy. Na głowie nadal potężna inwestycja, a teraz groźba utraty płynności finansowej w ciągu 3 miesięcy. Złe scenariusze? Nawet zawieszenie nierentownych oddziałów, bo upadłość to czarna ostateczność. Ze Szpitala Tucholskiego wysypało fatalnymi wiadomościami. Jego prezes prosi o pomoc powiat. Str. 6

Fot. HejMielec.pl Marta Radowska
Str. 32
Tucholanka awansowała do najwyższej ligi w kraju!

W niecałą dobę policjanci
odnaleźli zaginionego 43-lątka
Str. 3

Śliwice. Ulica otwierana
z ministrem i księdzem
Str. 5

Nasi sołtysi. Bystawek
Siostry? Na początku
bardzo ich brakowało
Str. 12

Wilk
był, jest
i będzie.
Jak nauczyć się
z nim żyć?
Str. 10-11

Reklama

Nie posiadasz
instalacji
PV?

SPRAW sobie
bon o wartości
200 zł,
za skuteczne polecenie
naszych usług!*

+48 52 506 53 61
kontakt@spr-polska.eu
Czersk, ul. Dworcowa 19
www.spr-polska.eu

*dotyczy nowej instalacji PV o mocy powyżej 3kW

SPRAWDZONA
ENERGIA!

Dwie imprezy na tucholskim rynku już w przyszłym tygodniu: 1 i 2 czerwca

Po co nam **jeden** **Dzień Dziecka, skoro** **mogą być... dwa!**

1 czerwca na rynku w Tucholi odbędzie się wydarzenie organizowane przez Tucholski Ośrodek Kultury. Kolejnego dnia, 2 czerwca w piątek, wydarzenie dla dzieci organizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (+ TOK). Jakich atrakcji można się spodziewać?

Taki zbieg wydarzeń w jednym miejscu z okazji Dnia Dziecka prawdopodobnie zdarza się po raz pierwszy. Na rynku (pl. Wolności) 1 czerwca, zgodnie z wcześniejszą tradycją odbędzie się wydarzenie organizowane przez Tucholski Ośrodek Kultury. Jego głównym artystycznym punktem jest obowiązkowo Koncert Galowy Laureatów Spotkań z Piosenką Dziecięcą. Wśród wielu atrakcji towarzyszących warto zwrócić na uwagę na premierowy występ mażorettek z TOK-u i tutejszego grupy Mini-disco. Aby się rozruszać, będzie można wziąć udział w... walkach sumo w dmuchanych strojach.

Nie minie nawet doba, a dzieciaki znów będą mogły wrócić na rynek wypełniony atrakcjami. Tym razem będzie to Powiatowy Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego oraz XXI Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych.

– Zapraszamy na kolorową paradę, koncert, występy artystyczne, losowanie nagród i poczęstunek – gwarantujemy całym rodzinom (i nie tylko) wspólne spędzenie czasu we wspaniałej

zabawie – zapowiadają organizatorzy. Klauni, aktorzy, cyrkowcy, iluzjoniści. Wszyscy będą zapraszać dzieci do aktywnej zabawy. Wszystko zacznie się kolorową paradą na rynek. UWAGA! Jeśli przebrze się za postacie z bajek, weźmiecie udział w losowaniu nagród.

Programy imprez, które odbędą się 1 i 2 czerwca na pl. Wolności w Tucholi, publikujemy w ramach.

Uzupełnijmy: organizator informuje, że w razie nie pogody pierwsze wydarzenie z 1 czerwca zostanie przeniesione do Tucholskiego Ośrodka Kultury.

(pp)

**1 czerwca,
od godz. 16:00**

- Koncert Galowy Laureatów 45. Spotkań z Piosenką Dziecięcą
- występ grup baletowych z Tucholskiego Ośrodka Kultury
- premierowe występy: Mażorettek Tucholskiego Ośrodka Kultury oraz młodszej grupy Mini-disco
- walki sumo w dmuchanych strojach
- zabawa z piankowymi klockami
- brokatowe tatuaże
- zamykanie w bańce mydlanej
- zaplatanie kolorowych warkoczyków
- zabawy z chustą animacyjną
- skręcanie balonów
- gokarty
- dmuchane zamki, wata, popcorn

2 czerwca, od godz. 16:00 do 20:30

- przemarsz kolorowej parady „Dziecinada” spod starostwa na rynek – przebrze się za postacie z bajek!
- koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Lasów Państwowych + występ mażorettek TOK
- Teatr JaSię z udziałem „magicznych klaunów” i zapraszanych na scenę małych widzów spośród publiczności
- ONE MAN GIC Show – z udziałem aktora Kamila Przysały, w roli klauna/cyrkowca/magika/iluzjonisty
- losowanie nagród (godz. 20:15) wśród osób, które przejdą w kolorowej paradzie przebrane za postaci z bajek
- pokazy i animacje Artystów Ulicznych z Krakowa (balonowe show, żywa rzeźba, lewitacja itd.)
- zajęcia z „magicznymi klaunami” z Teatru JaSię: żonglerka, jazda na minibiku, minitandemie itd,
- liczne konkursy, zabawy, poczęstunki

Reklama, ogłoszenie płatne

Wyrazy wdzięczności i podziękowania
za wielkie zaangażowanie
oraz natychmiastową i profesjonalną
pomoc w działaniach poszukiwawczych

Marcina,

funkcjonariuszom KPP w Tucholi
z wydziału kryminalnego,
załodze ZAZ-u w Tucholi
oraz wszystkim osobom,
które przyczyniły się
do jego odnalezienia.

Dziękuję serdecznie,
że nie byliście obojętni.

Siostra

Reklama

GLOW STUDIO
Natalia Redzimska Kosmetolog

Henna pudrowa Farbowanie brwi i rzęs	Lifting rzęs Laminacja brwi	Zabiegi: Przeciwstarzeniowe Przeciwtrądzikowe
--	--------------------------------	---

Tel. 575 115 559
Tuchola, Nowodworskiego 3A

Reklama

Twój lokalny
**INSTALATOR
POMP CIEPŁA**

OGRZEWANIE PRZYSZŁOŚCI POMPY CIEPŁA

✔ ogrzewanie ✔ chłodzenie ✔ ciepła woda

1 SPRZEDAŻ 2 INSTALACJA 3 SERWIS

Skontaktuj się z nami i poznaj szczegółową ofertą!

+48 575 998 111

kontakt@ceo-odnawialna.pl

www.ceo-odnawialna.pl

f #EKOPASJA

Ciężka noga słono kosztuje...

Policjanci zatrzymali w Żalnie kierowcę, który znacznie przekroczył prędkość w obszarze zabudowanym. Mundurowi ukarali mężczyznę mandatem w wysokości 2000 zł i zatrzymali mu prawo jazdy. Do jego konta dopisano również 14 punktów karnych.

Funkcjonariusze z tucholskiej drogowki regularnie prowadzą pomiary prędkości aut poruszających się na drogach naszego powiatu.

Mundurowi tucholskiej „drogowki” kontrolowali prędkość poruszających się aut w Żalnie. Na ul. Tucholskiej zauważyli jadący z dużą szybkością samochód.

– Funkcjonariusze zmierzili jego prędkość. Laserowy miernik wskazał, że mazda pędzi w obszarze zabudowanym 111 km/h. Mundurowi zatrzymali do kontroli kierowcę rozpędzonego auta – informuje **Łukasz**

Tomaszewski, oficer prasowy tucholskiej policji.

Kierowcą z ciężką nogą okazał się 38-letni mieszkaniec Bydgoszczy. Mężczyzna za przekroczenie prędkości o 61 km/h został ukarany mandatem w kwocie 2000 zł, a do jego konta dopisano 14 pkt karnych. Policjanci zatrzymali również mężczyźnię prawo jazdy.

(aw),

fot. KPP w Tucholi

W niecałą dobę policjanci odnaleźli zaginionego 43-latka

Szczęśliwie zakończyły się poszukiwania 43-latka mieszkańca powiatu tucholskiego, który zaginął w środę, 17 maja. Tucholscy funkcjonariusze odnaleźli mężczyznę już następnego dnia na terenie ościennego powiatu, konkretnie w gminie Chojnice.

W ubiegłym tygodniu w środę (17.05) około południa policjanci z tucholskiej komendy zostali poinformowani o zaginięciu 43-letniego mieszkańca powiatu tucholskiego. Zgłoszenia dokonała zaniepokojona rodzina. Jak wynikało z jej relacji, mężczyzna wyszedł rano do pracy, ale do niej nie dotarł. Nie było też z nim żadnego kontaktu, ponieważ telefon 43-latka milczał.

Mundurowi przyjęli od rodziny zawiadomienie i rozpoczęli poszukiwania. Policjanci wiedzieli, że mężczyzna, w chwili zaginięcia miał na sobie szare spodnie, granatową bluzę, buty sportowe koloru czarnego, a na głowie czapkę z daszkiem.

– Tucholscy kryminalni ustalili, że zaginiony może przebywać na terenie powiatu chojnickiego. Te informacje potwierdziły się.

Niespełna dobę po przyjęciu zawiadomienia mundurowi odnaleźli 43-latka na terenie niewielkiej miejscowości w gminie Chojnice – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi.

Mieszkaniec powiatu tucholskiego nie wymagał opieki medycznej. Został przekazany pod opiekę rodziny.

(aw)

Po szkole policyjnej trafią do tucholskiej komendy

12 maja w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy odbyło się uroczyste ślubowanie nowo przyjętych funkcjonariuszy. Czwórka z nich trafi do tucholskiej komendy.

Mateusz Scheffs, Krzysztof Borowa, komendant Marcin Szulczyk, Paweł Boguń i Hubert Wałęza.

Komendant tucholskiej policji nadkom. **Marcin Szulczyk** wziął udział w ceremonii ślubowania młodych policjantów. Po złożeniu roty ślubowania życzył nowym funkcjonariuszom satysfakcji z pełnionej służby, wytrwałości w wykonywaniu codziennych obowiązków oraz wielu sukcesów. Szeregi Komendy

Powiatowej Policji w Tucholi zasilili czterech funkcjonariuszy: **Krzysztof Borowa, Paweł Boguń, Mateusz Scheffs i Hubert Wałęza**. 16 maja cała czwórka rozpoczęła kurs podstawowy w Szkole Policji w Pile. Jego zakończenie nastąpi w grudniu.

(aw),

fot. KPP w Tucholi

Reklama

Producent pelletu

ZABROCCY®
PIEKNO W CZYSTEJ FORMIE

Promocyjna cena

nr tel. 52 33 40 369

Okoniny Nadjeziorne 14, 89-530 Śliwice

AUTO **REJESTRACJE**

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW

TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

HYDRODYNAMICZNE CZYSZCZENIE FILTRÓW

WIESE

DPF, SCR, FAP, GPF, KAT

TUCHOLA, ul. Świecka 76

tel. 52 334 21 34, 502 760 231

Rozmawiali o tym, co dobre i co kuleje

Może festyny już się przejadły. Nadszedł czas na zmianę myślenia?

W piątek, 19 maja w Lubiewicach spotkali się przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu tucholskiego. Spotkanie odbyło się w przyjemnej formie i okolicznościach przyrody, ale zarazem obfitowało w ważne dla trzeciego sektora tematy. Jak pisać wnioski, żeby otrzymać dotację z powiatu? Co kryje się pod pojęciem gospodarstw opiekuńczych i jaka jest perspektywa na ich rozwój? To tylko niektóre z poruszonych zagadnień.

Na miejsce 5. już pikniku Rady Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego wybrano Lubiewice, konkretnie Warsztatownię Kreatywności Małgorzaty i Grzegorza Oparaków. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele siedmiu instytucji, sześciu organizacji, dwóch gminnych rad seniorów i dwóch gospodarstw opiekuńczych. Jak zaznaczyła Felicja Król-Pawelska, przewodnicząca RDDP, taka forma spotkania, mniej „sucha” ma sprzyjać poznawaniu się nawzajem, a co za tym idzie zacieśnianiu współpracy.

Potrzebni reprezentanci do rady i komisji

Na chwilę obecną w RDDP są reprezentacje trzech gmin, tj. Cekcyn, Tuchola i Śliwice. Kadencja rady kończy się w przyszłym roku, więc dobrze byłoby już zacząć zastanawiać się, kogo wystawić do tego gremium.

– Nie jest to instytucja, która daje granty, ale jest to nasza reprezentacja i ustawodawca ustalił, że ona opiniuje, inicjuje – przypomniała Felicja Król-Pawelska, która prowadziła piątkowe spotkanie. Już drugi rok z rzędu do pracy w komisji oceniającej wnioski o granty na szczeblu powiatowym zgłosił się tylko jeden przedstawiciel NGO-sów.

– Jeśli nie macie swojego człowieka, to nikt nie optuje za waszymi projektami. W naszym interesie powinno być, aby znaleźć kogoś takiego do pracy w komisji, choćby po to, żeby mieć z pierwszej ręki informacje, dlaczego wniosek został odrzucony i na przyszłość uniknąć błędów. [...] Nie może być członkiem komisji przedstawiciel organizacji, która składa wniosek i to jest też pewna trudność, żeby kogoś takiego znaleźć, jeśli dużo organizacji z danej gminy stara się o dotację. Ale

ja patrzę na to tak, jeśli ja składam wniosek, to w moim interesie jest popytać koleżanki, kolegów, aby ktoś do tej komisji poszedł. Szukajcie, aby byli przedstawiciele gmin, bo to jest prawo głosu. Wtedy istniejemy, mamy przełożenie, informację z pierwszej ręki, a nie domysły i przypuszczenia – uczulała przewodniczącą.

Uczestnikom pikniku na akordeonie przygrywał pan Adam, lokator mieszkania treningowego.

Kasa z powiatu dla imprez o ponadgminnym zasięgu

Karol Gutsze, reprezentujący w RDDP Zarząd Powiatu Tucholskiego i zarazem zastępca naczelnika Wydziału Rozwoju Wydziału Europejskich w tucholskim starostwie mówił o punkcie regulaminu ww. konkursu, który wciąż budzi dużo kontrowersji. Chodzi o spełnienie warunku o charakterze ponadgminnym, powiatowym wydarzeniu. W przypadku, gdy w złożonej ofercie napiszemy, że na organizowaną imprezę może przyjść każdy, to bynajmniej go nie wyczerpujemy.

Felicja Król-Pawelska, przewodnicząca Rady Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego poprowadziła piątkowe spotkanie. Za nią stoi Karol Gutsze.

Niewystarczający jest też zapis, że impreza odbędzie się na terenie powiatu i skierowana jest do mieszkańców powiatu.

– To, czego oczekivalibyśmy, to bardzo aktywnego i przemysłanego pokazania, dlaczego ta impreza ma szerszy zasięg niż na terenie jednej gminy. Najprostszym sposobem na to jest nawią-

zanie partnerstwa. Jeśli się znamy z organizacjami z różnych gmin, to zrobimy coś wspólnie i pokażemy tego partnera. Wtedy nikt nie odważy się powiedzieć, że taka impreza nie ma rangi ponadgminnej. We wniosku należy wyraźnie wskazać, z kim będziemy współpracowali i w jaki sposób. Samo wywieszenie plakatu przez naszego partnera to jest trochę mało – informował urzędnik. Przykład wydarzenia o randze powiatowej miał pod ręką, było to właśnie wyjazdowe posiedzenie RDDP, w którym udział brali przedstawiciele instytucji i organizacji z terenu różnych gmin powiatu tucholskiego.

– Nie chcemy odrzucać dobrych projektów tylko dlatego, że nie przywiązano wystarczającej uwagi właśnie do tego punktu. Pamiętajcie, aby pokazać szerszy niż lokalny zasięg wydarzenia – zwrócił się do uczestników pikniku. Karol Gutsze przypomniał również, że współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi, to nie tylko konkurs ofert i przekazanie środków. Samorząd może objąć dane wydarzenie patronatem, współorganizować je czy udostępnić nieodpłatnie pomieszczenia.

Czas na coś nowego

Swoimi spostrzeżeniami na temat samych wydarzeń podzieliła się Felicja Król-Pawelska. Jej zdaniem coraz trudniej skusić czymś młodzież, może więc już czas na zmianę myślenia?

– Może organizowane przez 15 lat festyny nam się przejadły, może razem w tym partnerstwie poszukamy pomysłów? Czas jest na jakąś odnowę, bo jeśli wszystko będzie po staremu, cho-

Małgorzata Oparka wraz z mężem Grzegorzem prowadzi gospodarstwo opiekuńcze w Lubiewicach. Para ma nadzieję, że pojawią się nowe projekty, które umożliwią im dalsze działanie w tym zakresie.

ciaż bardzo dobrze, ale tak samo, to zaczniemy patrzeć dookoła, gdzie jest reszta – zauważyła.

Gospodarstwo opiekuńcze

W trakcie piątkowego spotkania sporo czasu poświęcono na omówienie spraw gospodarstw opiekuńczych. Wstęp do tematu uczyniła Małgorzata Oparka, która wraz z swym mężem Grzegorzem prowadzi właśnie takie miejsce w Lubiewicach, łącznie z tzw. mieszkaniem treningowym. Powstało ono na podwalinach zielonej opieki i projektów skierowanych do seniorów. Środki na funkcjonowanie gospodarstwa małżonkowie pozyskują dzięki założonej Fundacji CudaWianki. Gospodarstwa opiekuńcze są najbardziej innowacyjnym elementem projektu „Samodzielnie (nie samemu). Wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim”, który od połowy 2019 realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, między innymi w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Wartość tego zadania opiewa na prawie 6 mln zł, a jego zakończenie nastąpi w październiku br.

Gospodarstwo opiekuńcze, to gospodarstwo rolne, które poza lub zamiast tradycyjnych funkcji wytwórczych oferuje także wsparcie osobom potrzebującym. Projekt skierowany jest do osób z niepełnosprawnością intelektualną (bez względu na stopień niepełnosprawności lub brak takiego orzeczenia) w wieku 18-65 lat, które są w stanie zdrowia pozwalającym na skorzystanie z tej formy wsparcia. Są to otwarte punkty integracji, miejsca wsparcia dziennego, gdzie osoby z niepełnosprawnością przebywają w godzinach 8:00 – 16:00. Uczestnicy projektu mają zapewnione wsparcie specjalistów, terapie i treningi, m.in. ekonomiczny, rękodzielniczy, związany z pracą na gospodarstwie (w tym opieka nad zwierzętami, uprawa roślin), a także dowóz z miejsca zamieszkania i z powrotem oraz wyżywienie.

Pomagając w obejściu, pomagają sobie

Mieszkanie treningowe ma na celu jak największe usamodzielnienie osób niepełnosprawnych. Niebagatelną rolę odgrywa tutaj chociażby trening kulinarny.

– Uczestnicy sami wykonują posiłki. Zdarza się niekiedy, że po raz pierwszy w życiu, bo w domu byli w tym zakresie wyręczani. Podobnych umiejętności w gospodarstwie opiekuńczym można nabyć bardzo wiele. Po to są te ogrody, po to są te zwierzęta, żeby osoby wdrożyć do takich prac, które mają wykształcić umiejętności uniwersalne, jak chociażby odpowiedzialność. Pieczę nad tym trzyma opiekun mieszkania – mówiła Joanna Klewicz z PCPR w Tucholi. Bardzo pozytywnie na uczestników oddziałuje opieka nad zwierzętami. Wykazują się w stosunku do nich cierpliwością, odpowiedzialnością.

– Oni są wręcz pochłonięci tym, że kimś się zajmują, opiekują. To rodzi w nich poczucie sprawstwa i dumy, że zwierzęta są w dobrym zdrowiu, że na nich reagują. Przy okazji uczą się cykli życia – dodała pani Joanna. Kolejnym wyróżnikiem wspomnianego projektu są bardzo małe grupy, liczące do 5 osób. To znacznie ułatwia współpracę. Uczestnicy chętniej angażują w jakiegokolwiek zajęcia. Szybciej też rozwiązywane są sytuacje problemowe.

– Na terenie naszego powiatu mamy otwarte trzy punkty integracji: w Lubiewicach, Wysokiej (gm. Cekcyn) oraz Tucholi, natomiast mieszkanie treningowe jest jedno, właśnie w Lubiewicach. Składa się ono z dwóch pokoi dwuosobowych. Każdy z nich ma swoją łazienkę. Mieszkańcy mogą tutaj przebywać do pół roku, aczkolwiek zdarzały się też pobyty krótsze i dłuższe. Dla osoby z niepełnosprawnością, która pierwszy raz gubi ten maminny fartuch z oczu, to jest przełomowy moment, chwilami też trudny – informował Przemysław Zysnarski, także z PCPR.

W pikniku NGO-sów udział wzięło ponad 50 osób. W tym gronie znalazły się między innymi panie reprezentujące KGW Bysław.

Niepewny los

Gospodarstwa opiekuńcze z powodzeniem funkcjonują we Włoszech, Słowenii czy na Węgrzech. W Polsce ich los jest jednak niepewny ze względu na brak ciągłego finansowania. Jak już wspomnieliśmy, to istniejące na terenie naszego powiatu będzie funkcjonowało do końca października.

– Obawiamy się, że ta idea może gdzieś zostać zdlawiona, co byłoby bardzo smutne. Widzimy po naszych uczestnikach, że gdyby nie ten projekt, to te osoby siedziałyby w domu. Niestety, takie małe gospodarstwa opiekuńcze to jest sól w oku stowarzyszeń działających na terenie dużych aglomeracji. Dlatego nie mogę powiedzieć, czy jest jakakolwiek perspektywa rozwoju przed takimi gospodarstwami – nie owijał w bawełnę Przemysław Zysnarski. Między innymi w ocenie pracowników PCPR ta forma pomocy skierowana do osób niepełnosprawnych umysłowo doskonale się sprawdza.

– Widzimy jak uczestnicy się rozwijają, nabywają umiejętności, włączają się do życia społecznego. Każdy uczestnik to indywidualna historia. W tych gospodarstwach spektakularne rzeczy się zadziały, idealnie wykorzystano ich potencjał. Nie mieliśmy przypadków, żeby uczestnikom nie podobały się prowadzone prace – mówili reprezentujący PCPR.

W przypadku gospodarstwa w Lubiewicach jednocześnie prowadzone były trzy różne projekty, dlatego też osoby niepełnosprawne miały okazję wejść w relacje z seniorami, ale i z dziećmi. To wszystko razem dobrze zagrało. I co tu dużo mówić, chciało by się więcej.

Wskazują, czego potrzeba seniorom

W kolejnym bloku, poświęconym gminnym radom seniorów, głos zabrał m.in. **Michał Bucholz**. Reprezentujący cekińską radę seniorów opowiedział o jej funkcjonowaniu. Zasiadający w tym gremium skorzystali z możliwości, jakie daje taki twór i podjęli m.in. uchwałę, która zasugerowała radzie gminy kierunek działania. Konkretnie chodziło o przywrócenie bankomatu w centrum miejscowości. Niestety, placówka bankowa była w tym przypadku nieubła-

gana, za to w sklepach pojawiła się opcja pay back. Seniorzy rozwiesili też skrzynki we wszystkich sołectwach, do których swoje uwagi mogą wrzucać właśnie ludzie starsi. Zabierający głos podkreślał, że gminne rady seniorów nie są od tego, by zastępować działania GOPS-u czy innych tego typu instytucji, ale mają wskazywać samorządom kierunek działań, jeśli chodzi o ludzi starszych, sprzyjać właśnie tej grupie mieszkańców. Dla przykładu w innej gminie, tj. Śliwice na 5706 mieszkańców 1235 osób to seniorzy.

Z tych zasobów trzeba wspólnie korzystać

Dorota Gromowska, przedstawicielka rady powiatu w RDDP i zarazem sekretarz gminy Gostycyn podkreślała, że każdy samorząd jest inny i w każdym też inaczej wygląda polityka senioralna. W Gostycynie nie ma rady seniorów, ale funkcjonuje za to Dom Dziennego Pobytu „Senior Wigor”, a kolejna tego typu placówka powstaje na bazie byłej szkoły w Wielkim Mędomierzu. W tej miejscowości działa też grupa senioralna.

– Żyjąc na terenie jednego powiatu, z tych utworzonych zasobów musimy umieć wspólnie korzystać i się wspierać – podsumowała, jednocześnie zapraszając na przyszłoroczny piknik do Gostycyna.

Z kolei w gminie Lubiewo jest około 1500 mieszkańców z wyższym peselem. Seniorzy działają w dwóch kołach Związku Emerytów i Rencistów, ale nie brakuje ich i w innych stowarzyszeniach, jak chociażby kołach gospodyń wiejskich. Stojąca na czele wspomnianej gminy, będąc w Lubiewicach, nie szczędziła słów uznania w kierunku prowadzących gospodarstwo opiekuńcze. Jeszcze zanim **Joanna Jastak** została wójtem, przez 1,5 roku prowadziła za rączkę osiem takich gospodarstw.

– To jest najbliższe memu sercu gospodarstwo z ciepłym, rodzinnym klimatem – przyznała.

Po części oficjalnej wyjazdowego posiedzenia RDDP jego uczestnicy oddali się szeroko pojętej integracji. Na wszystkich czekał pyszny poczęstunek oraz ognisko. Będąc w tak urokliwym miejscu, chętnie też ruszono w teren, na ścieżkę edukacyjną i spacer po gospodarstwie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Ulica otwierana z ministrem i księdzem

Powstała nowa droga o długości 1,58 kilometra. Na uroczystym otwarciu nie brakowało oficjalnych gości.

Na spotkanie przybyło wielu mieszkańców.

Minister **Łukasz Schreiber** – członek rady ministrów – jest na naszym terenie bardzo częstym gościem. Przy okazji jego wizyt nasi samorządowcy chwalą się zrealizowanymi w ostatnim czasie inwestycjami. Nie inaczej było ostatnio w Śliwicach. Właśnie tam, dokładnie 12 maja, uroczystie otwarto drogę gminną – ul. Wybudowania. W spotkaniu oprócz ministra udział wzięli także: **Jerzy Kowalik** – doradca wojewody kujawsko-pomorskiego, **Stefan Konczal** – nadleśniczy Nadleśnictwa Woźniwoda i rzecznik jasn wójt **Daniel Kozuch**. Na nowej ulicy licznie zebrał się też okoliczni mieszkańcy, przedstawiciele rady gminy i sołtysi. Symbolicznego poświęcenia inwestycji dokonał z kolei proboszcz śliwickiej parafii ks. **Andrzej Koss**.

Nowo powstała droga o długości 1,58 km kosztowała łącznie

Nowa droga została poświęcona.

2.052.282,80 zł. Dofinansowanie z Polskiego Ładu wyniosło 1.982.282,80 zł, a wkład w budowę nowej infrastruktury drogowej miało również Nadleśnictwo Woźniwoda, które dorzuciło 60.000 zł. Zadanie wykonała firma IMKOP Sp. z o.o.

Już po uroczystym otwarciu zaproszeni goście udali się do Gminnego Ośrodka Kultury w Śliwicach, a tam zapoznali się z aktualnymi oraz planowanymi inwestycjami w gminie.

(kt), fot. UG Śliwice

Jechał wężykiem ulicą Sępoleńską

Do dwóch lat więzienia grozi kierowcy, którego zatrzymali w nocy z soboty na niedzielę tucholscy policjanci. 28-latek wsiadł za kółko po spożyciu alkoholu. Sam zwrócił na siebie uwagę funkcjonariuszy. Ulicą Sępoleńską w Tucholi jechał wężykiem.

Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Tucholi każdego dnia czuwają nad bezpieczeństwem mieszkańców powiatu tucholskiego. Podczas służby patrolują ulice, parki, place i miejsca, gdzie może dochodzić do popełniania przestępstw i wykroczeń. W nocy z soboty na niedzielę (20-21.05) zatrzymali pijanego kierowcę.

Auto osobowe, które poruszało się wężykiem, funkcjonariusze zauważyli na ul. Sępoleńskiej w Tucholi. Natychmiast do kontroli zatrzymali jego kierowcę, którym okazał się 28-letni mieszkaniec gminy Tuchola.

– Mundurowi podczas rozmowy z kierowcą wyczuł silny zapach alkoholu. Sprawdzili stan trzeźwości 28-latka. Urządzenie pomiarowe wskazało, że w organizmie mężczyzny znajduje się promil alkoholu. Stróż prawa zatrzymali

kierującemu prawo jazdy – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Nieodpowiedzialny kierowca będzie odpowiadał za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości.

– Grozi mu za to kara pozbawienia wolności do lat 2 i sądowy zakaz prowadzenia pojazdów – dodaje policjant.

(aw)

Reklama

OKNA I DRZWI PCV

DRUTEX

AUTORYZOWANY PUNKT SPRZEDAŻY
TUCHOLA, UL. POCZTOWA 3
tel. 664 958 355

CIEPŁE OKNA

Tartak BERGPOŁ

Sprzedaż:

łaty dachowe, deski,
kantówki, belki, więźby,
deska obiciowa,
deska tarasowa.

Wykonujemy nawet małe zamówienia pod wymiar.

Atrakcyjne ceny. Zadzwoń, zapytaj.

Tel. 505 867 736
89-530 Lińsk

Szpital prosi o pieniądze!

Tak fatalnej sytuacji nie było nigdy

Kwartał zamknięty bolesną stratą. Brak wypracowanego ryczałtu – nie z własnej winy. Na głowie nadal potężna inwestycja, a teraz groźba utraty płynności finansowej w ciągu 3 miesięcy. Złe scenariusze? Nawet zawieszenie nierentownych oddziałów, bo upadłość to czarna ostateczność. Ze Szpitala Tucholskiego wysypało fatalnymi wiadomościami. Jego prezes prosi o pomoc powiat.

Prezes Spółki Szpital Tucholski **Jarosław Katulski** zgłosił się do Zarządu Powiatu Tucholskiego o wsparcie finansowe w wysokości pół miliona zł. Takie oficjalne pismo na biurko starosty **Michała Mroza** trafiło jeszcze w kwietniu. Tydzień temu zorganizowano w tej sprawie konferencję prasową, co – biorąc pod uwagę wcześniejsze lata i omawianie bieżących problemów szpitala, których przecież nie brakowało – jest sytuacją niebywałą. Choć konferencja odbyła się w biurze prezesa Katulskiego, to jej gospodarzem był starosta. Przypomnijmy, Powiat Tucholski jest większościowym udziałowcem spółki szpitala, jej organem właścicielskim.

– Pismo z prośbą o wsparcie nie dotyczy tego, aby powiat finansował leczenie pacjentów, bo taki obowiązek spoczywa na Narodowym Funduszu Zdrowia, na płatniku, do którego odprowadzamy składki. (...) Gdybyśmy wystarczająco zarabiali na leczeniu pacjentów, a więc sprzedaży usług, to byłibyśmy w stanie sfinansować leczenie i potrzeby inwestycyjne – rozpoczął Jarosław Katulski. Od razu nadmienił, że największą prowadzoną właśnie inwestycją jest budowa Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. Spółka przygotowuje się do ogłoszenia przetargu na jego wyposażenie.

– Tak jak wzrosła cena wybudowania ZOL-u, tak wzrosła cena wyposażenia. Tylko część będzie objęta dofinansowaniem unijnym. Zdecydowana większość leży po stronie szpitala. Będziemy musieli wydać ze swoich środków ok. 600 tys. zł więcej niż pierwotnie spodziewaliśmy się – Katulski w taki sposób wytłumaczył prośbę o półmilionowe dokapitalizowanie szpitala.

– Gdybym miał zwrócić się do powiatu o dokapitalizowanie leczenia pacjentów w szpitalu, to musiałoby chodzić o kwotę wynoszącą przynajmniej 6 milionów złotych w skali roku. To przecież niemożliwe. Zresztą i tak uważam, że powiat samo-

rządowy nie jest do tego powołany – podkreślał.

Coś wzrosło o 26, coś innego o... 1000 procent

Wniosek o wsparcie to jedno. Prezes spółki w towarzystwie przedstawicieli zarządu powiatu i swojej dyrektorki **Danuty Krysztofczyk** wyłożył to, co właśnie zaczęło dziać się z finansami szpitala. Wszystko brzmi źle i sugeruje, że ostatecznie może zakończyć się katastrofą. Katulski zwraca uwagę,

tomatyczna presja placowa. Jeśli komukolwiek podnosi się placę, reszta pracowników też się tego domaga. To jest zrozumiałe – mówi Jarosław Katulski. Podaje dane: koszty placowe w kwartale tego roku w porównaniu do tego samego okresu 2022 roku wzrosły o ponad 30%. Ale są i procenty, którą brzmi mocniej. Jak informuje Katulski, za energię elektryczną szpital płaci o ponad 80% więcej!

– I to mimo że mamy tak wspaniałe, olbrzymie, wybudowane za pieniądze unijne, system produkcji energii (fotowoltaika)

wiązani do utworzenia oddziału covidowego, a przez to nie mogli normalnie pracować nasze oddziały. Siłą rzeczy nie można było wyleczyć tylu pacjentów, ilu normalnie leczymy. Ta sytuacja została wymuszona decyzjami, które nie były nasze. A to my jesteśmy zmuszeni za to płacić – tłumaczy Katulski. Istnieje jakiegokolwiek rozwiązanie sytuacji wyglądającej beznadziejnie? Prezes mówi o Związku Pracodawców Szpitali Powiatowych, do którego należy lokalna placówka i opcjach, które są tam poszukiwane.

wiatowych, robią tak ze względu na założone rodziny itd. W przypadku tucholskiego szpitala ich średnia wieku już teraz przekracza 50 lat. Generalnie ze względu na liczbę godzin pracy, są przemęczone. Rozwiązania narastającego problemu nie widać.

Najgorzej? Likwidacja oddziałów albo upadłość

Podczas konferencji prasowej zarówno Michał Mróz jak i towarzyszący mu naczelnik **Waldemar Kierzkowski** zapewniali, że będą w portfolio powiatu szukać określonych konkretnie przez prezesa 500.000 zł. Efekty mamy poznać w najbliższym czasie. Ponadto sprawa, o co też wnioskuje Katulski, ma stać się przedmiotem działań Związku Powiatów Polskich. W końcu chodzi tutaj nie tylko o Tucholę, ale o wszystkie placówki powiatowe, w których leczenie finansowane jest z NFZ.

„Tygodnik” już po spotkaniu z mediami poprosił o udostępnienie pisma z prośbą o to wsparcie, które wcześniej prezes Katulski wysłał do starosty Mroza. Większość treści pokrywa się z cytowanymi wyżej wypowiedziami z konferencji.

Artykuł uzupełniamy jednak ostatnimi zdaniami otrzymanego pisma:

„(...) Wspólne działania pozwolą na dalsze, nieprzerwane funkcjonowanie szpitala w pełnym zakresie, a także podniesienie poziomu usług medycznych i jakości realizowanych świadczeń przez Szpital. Finansowanie na obecnym poziomie spowoduje utratę płynności w ciągu 3 miesięcy i zmusi mnie do podjęcia decyzji o zawieszeniu nierentownych oddziałów, w najgorszym wariancie do zgodnego z Kodeksem Spółek Handlowych ogłoszenia upadłości spółki” – napisał Jarosław Katulski.

Co z innymi udziałowcami? Katulski oświadcza:

Dodajmy, że pismo to trafiło również do burmistrza Tucholi. Poszczególne gminy powiatu tucholskiego to kolejni udziałowcy spółki szpitalnej, chociaż dużo mniejsi niż powiat. Podczas konferencji prasowej Katulski pochwalił burmistrza za generalne wyrażanie woli współpracy, gdy szpital zgłasza się z prośbą o pomoc. Spośród wójtów w dobrym tonie wyraził się o włodarzynie Gostycyn. Katulski oświadczył jednocześnie, że pozostali wójtowie (czytaj – gminy) z naszego terenu nie wyrażają żadnej woli współpracy.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Nie było dobrych humorów podczas konferencji prasowej, która odbyła się w biurze prezesa Jarosława Katulskiego. Jej organizatorem był starosta Michał Mróz.

że w wielkich tarapatkach zaczynają znajdować się szpitale powiatowe. Zaskakująco brzmi fakt, że najgorzej jest z tymi placówkami, które wykonały polecenie i... prowadziły oddziały covidowe podczas pandemii! Po kolei. Katulski przyznaje, że problemy były i są, ale:

– Po raz pierwszy spotykamy się z nimi w tak ogromnej skali. Problemy biorą się przede wszystkim z drastycznych kosztów funkcjonowania placówek takich jak nasze. To koszty placowe, nad którymi nie panujemy, bo są one wdrażane administracyjnie przez rządzących. Po części wytwarza się au-

magazynowania tej energii. Gdybyśmy nie posiadali tej technologii, to już sam nie wiem, jak duża byłaby ta podwyżka – uszczegóławia. Kolejno uzupełnia wzrost energii cieplnej (o 30%), a także cen leków i materiałów (o 26%). Dodaje, że bardzo często zakupy poszczególnych elementów niezbędnych do działalności szpitala to jednostkowe podwyżki od kilkuset do kilku tysięcy procent.

Pierwszy kwartał – 1 mln straty. Ryczałt – 3 mln mniej na leczenie!

– Tak fatalnej sytuacji finansowej nie było nigdy – podkreśla prezes spółki. Ogłasza, że tylko ten, niedawno zakończony kwartał 2023 roku przyniósł stratę przekraczającą 1 mln zł! Oliwy do ognia dolewa fakt otrzymania nowego, wyliczonego ryczałtu z funduszu na leczenie.

– Zostaliśmy właśnie poinformowani, że ryczałt w naszym przypadku będzie zmniejszony o prawie 3 mln zł. Dlatego, że nie wypracowaliśmy całego ryczałtu w zeszłym roku. Dlaczego tak się stało? Bo był COVID. Decyzją ministra zdrowia byliśmy zobo-

– Jeśli uda nam się nadrobić zaległości w ciągu np. 3 lat, to jest jakaś szansa, że dojdziemy do poziomu zerowego – takiego, by ten ryczałt został przywrócony. Natomiast na nadrobienie ryczałtu do końca tego roku, nie mamy żadnej szansy – wyjaśnia prezes szpitala. Dojdzie teraz do sytuacji kuriozalnej. W związku z przedstawionymi rozwiązaniami funduszu, prezes zobowiąże się do nadrobienia zaległości do końca roku 2023. Mimo że już doskonale wie, że mu się to nie uda.

– Wtedy w grudniu możemy zostać zmuszeni do zwrotu 3 mln zł do Narodowego Funduszu Zdrowia. To spowodowałoby, że byłibyśmy w stanie funkcjonować nie więcej niż 2-3 miesiące – prognozuje Jarosław Katulski.

Pielęgniarki mają o wiele lepsze opcje

Problem dodatkowy, który poruszono na konferencji, to sprawy kadrowe. Lekarze to jedno. Coraz trudniejsza sytuacja jest w przypadku pielęgniarek. Zdecydowanie ciekawsze oferty finansowe czekają na nie w szpitalach wojewódzkich. Te, które decydują jednak pozostać w po-

Ogłoszenie płatne

Ogłoszenie

Wójt Gminy Lubiewo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.) w gablocie Urzędu Gminy został wywieszony na okres 21 dni – od 25.05.2023 r. do 16.06.2023 r. – wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Lubiewo, przeznaczonych do dzierżawy. Informacja podana jest również na stronie internetowej w zakładce: GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.

Rada Powiatu z bliska

3 PYTANIA DO... Andrzeja Prusaka, zastępcy przewodniczącego Komisji Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki

Andrzej Prusak, zastępca przewodniczącego Komisji Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki

1. Czym zajmuje się Komisja Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki?

Komisja, w której skład wchodzi: przewodniczący Komisji Jan Przybysz, Barbara Drewczyńska, Halina Janowska-Giłka i Waldemar Kierkowski, zajmuje się opiniowaniem projektu budżetu w działach związanych z działalnością komisji. Co najmniej raz w roku spotykamy się z dyrektorami powiatowych szkół – analizujemy nabór, omawiamy sprawozdania, przygotowujemy wnioski dla zarządu poprawiające pracę placówek. Oprócz tego każdy z członków komisji kompleksowo opracowuje zadany temat, taki jak „bezpieczeństwo w szkołach powiatowych na przykładzie konkretnej szkoły” czy „organizacje pozarządowe w powiecie tucholskim”, który jest następnie omawiany na posiedzeniach wyjazdowych.

2. Jakie są perspektywy dla Powiatu Tucholskiego w obszarach, którymi komisja się zajmuje?

Jako radny od 25 lat (przez wszystkie kadencje Rady Powiatu), społecznik (jeden z założycieli i aktywny członek Towarzystwa Miłośników Ziemi Śliwickiej „Knieja”) oraz ratownik medyczny, który ratując życie i zdrowie ludzkie, dociera do najodleglejszych zakątków Powiatu, na bieżąco widzę zmiany i problemy lokalne.

Pomimo trudnej sytuacji finansowej nasze powiatowe szkoły utrzymują bardzo wysoki poziom, biorą udział w projektach (także międzynarodowych), uczniowie są zadowoleni z dokonanego wyboru i otrzymują dobre szanse na start – czy to do życia zawodowego, czy do dalszej nauki. Powiat organizuje wydarzenia kulturalne, opierając się na lokalnej tożsamości i lokalnej społeczności – najlepszym przykładem może być Historyczny

Pochód Borowiaków, który 22 lipca 2023 r. już po raz XI przejdzie ulicami Tucholi. Pokazuje on, że można zrealizować ambitne przedsięwzięcie bez generowania wysokich kosztów. W pełni doceniam działania Powiatu w zakresie integracji i mobilizacji lokalnych środowisk. Współpracujemy ściśle z organizacjami społecznymi, przyznajemy dotacje na realizację zadań publicznych, tworzymy partnerstwa. Przykładem mogą być gospodarstwa opiekuńcze, które są wzorem dla całej Polski. Na bazie gospodarstw agroturystycznych łączą one funkcję turystyczną z funkcjami społecznymi, doskonale wpisując się w obecne trendy rozwojowe i demograficzne.

Nadal nie wykorzystujemy w pełni potencjału turystycznego, trzeba w niego inwestować, by oprócz na niej przyszłość naszej gospodarki. Współpracujemy z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz z LGD „Bory Tucholskie”, których jesteśmy członkami. Wspólnie tworzymy lokalną gwiazdę Kujawsko-Pomorskich Konstelacji Dobrych Miejsc. Rolą samorządu jest wspieranie oddolnych działań mieszkańców, razem możemy działać znacznie bardziej skutecznie i efektywnie, z optymizmem patrząc w przyszłość.

3. Czy to prawda, że duch społecznikowski się dziedziczy?

Myślę, że przykład robi swoje. Moja dziadek przed wojną był sołtysiem, moja mama też była sołtysiem, siostra od lat działa społecznie na rzecz lokalnej społeczności. Mój syn Artur nie tylko pisze pracę licencjacką na temat turystyki w Borach Tucholskich, ale też kontynuuje rodzinne tradycje społecznikowskie. Jako członek Towarzystwa „Knieja” organizuje on „Olimpiadę Podwórkową” dla dzieci z najbliższej okolicy i dla gości z całej Polski oraz zagranicy (zapraszamy 15 sierpnia 2023 r.), czerpiąc przy tym z mojego doświadczenia w organizacji festynów sportowo-kulturalnych, które zdobyłem w czasie pełnienia przez 14 lat funkcji sołtysa Sołectwa Zwierzyniec (gm. Śliwice). Pierwsze doświadczenia z samorządnością Artur zdobywa jako wiceprzewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego. Można więc śmiało powiedzieć, że działanie społeczne nasza rodzina ma we krwi.

Przewodnik po Starostwie Powiatowym w Tucholi

Powiatowy Rzecznik Konsumentów pok. 107, I piętro, na końcu korytarza

Powiatowy Rzecznik Konsumentów, Marek Wolski, tel. 52 559 07 33

Do zadań rzecznika należą:

- 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 2) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony interesów konsumentów.
- 3) wytaczanie powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępowanie za ich zgodą do toczącego się postępowania.

Ważne informacje!

- Rzecznik wszczyna postępowanie jedynie na wniosek konsumenta.
- Konsument to osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej (np. zawierająca umowę) z przedsiębiorcą. Czynność ta nie może być związana bezpośrednio z prowadzoną przez konsumenta działalnością gospodarczą lub zawodową.

• W sprawach konsumenckich niezwykle ważne jest zachowanie terminów. Po upływie 14 dni od dnia zawarcia umowy poza siedzibą przedsiębiorstwa, „uwolnienie” się od skutków umowy zawartej np. na pokazie jest w zasadzie niemożliwe.

• Wszelkie obietnice organizatorów pokazów, np. otrzymania darmowego telewizora za samo przybycie na pokaz, powinno spowodować zwiększoną czujność i ostrożność przy podjęciu jakichkolwiek decyzji.

• Przy zawieraniu umów warto uzyskać informacje i opinie o firmie, z którą zamierzamy podpisać umowę (np. obszar fotowoltaiki), dzięki czemu unikniemy wielu problemów. Często np. producenci urządzeń prezentują się jako „bezzstronni doradcy”.

• Zawsze przy podpisywaniu umów i zobowiązań należy postępować z rozwagą. Warto np. przeanalizować, czy chcemy dodatkowo ubezpieczyć zakupiony sprzęt AGD na kolejne 3 lata, po upływie ochrony wynikającej z udzielonej gwarancji.

Kurier powiatowy

Zarząd Powiatu zaprasza

26 maja

XXI Powiatowe Szkolne Igrzyska Sportowo-Rekreacyjne

Wspólnie z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Tucholi zapraszamy na zawody w różnych konkurencjach sportowych (lekkoatletyka, gry zespołowe, kręgle itp.), w których weźmie udział ok. 700 uczniów szkół podstawowych wszystkich gmin Powiatu Tucholskiego oraz uczniowie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

27 maja

XII Żalińskie Moto Show

Wspólnie z Bractwem Motocyklowym MAGNETO zapraszamy na festyn plenerowy rozpoczynający sezon turystyczny 2023. Muzyka na żywo, poczęstunek, konkursy, parada motocykli – słowem: wspaniała rozrywka dla pasjonatów motocykli i dla całych rodzin.

2 czerwca

Powiatowa „Dziecinada”

Z okazji Powiatowego Dnia Dziecka, Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz XXI Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zapraszamy na kolorową paradę, koncert, występy artystyczne, losowanie nagród i poczęstunek. Gwarantujemy całym rodzinom (i nie tylko) wspólne spędzenie czasu na wspaniałej zabawie.

24 czerwca

Borowiacki Jarmark Świętojański

Wspólnie z Tucholskim Parkiem Krajobrazowym zapraszamy na plenerowy jarmark prezentujący przyrodę, sztukę ludową i rękodzieło Powiatu Tucholskiego. Nie zabraknie stoisk z interaktywnymi zabawami i warsztatami czy muzyki na żywo.

22 lipca

XI Historyczny Pochód Borowiaków

Największa powiatowa impreza plenerowa, organizowana wspólnie z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, pasjonatami historii i regionalizmu oraz wszystkimi osobami, które cenią sobie tradycję i dobrą zabawę. Kluczowy punkt obchodów Dni Borów Tucholskich, integrujący lokalne środowisko wokół tradycji i historii Borów Tucholskich. Zapraszamy do zgłaszania udziału – formularz dostępny na powiatowej stronie internetowej!

Lipiec – sierpień 2023

Środowe spacery

z przewodnikiem po Tucholi

W każdą środę zapraszamy zarówno mieszkańców, jak i gości naszego powiatu na bezpłatne zwiedzanie tucholskiej starówki z wykwalifikowanym przewodnikiem z Grupy Turystycznej LAS, który opowie o historii stolicy Borów Tucholskich oraz o ciekawostkach związanych z tym miastem.

Lipiec – sierpień 2023

Rowerowe wtorki

W 2023 roku planujemy rozpoczęcie cyklu rowerowych wypraw terenowych po atrakcjach turystycznych Powiatu Tucholskiego. Wycieczki w małych grupach pozwolą na odkrywanie uroków Borów Tucholskich i na integrację środowiska miłośników turystyki rowerowej.

Więcej informacji o imprezach na stronie www.tucholski.pl

Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi – tel. alarmowy 696 050 438

Rejon Dróg Wojewódzkich w Tucholi – tel. 523 361 220, tel. alarmowy 728 900 930

Starostwo Powiatowe w Tucholi, ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola, tel. 52 55 90 700, fax 52 55 90 701 e-mail: starostwo@tuchola.pl

Po prawej Ewa Szczypiorska, prezeska Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Sołectwa Żalno podsumowała realizowany przez nie projekt za pomocą prezentacji, która zawierała prawie 70 zdjęć.

Żalnianie z wielką uwagą i zainteresowaniem oglądali każde kolejne zdjęcie.

Uśmiech na twarzach uczestników wydarzenia gościł wielokrotnie.

Blisko 80 starych zdjęć Żalna i jego mieszkańców, łącznie na ośmiu planszach, zawieszono na ogrodzeniu tutejszej szkoły podstawowej. To efekt końcowy projektu, jaki w ostatnim czasie realizowało Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Sołectwa Żalno. Fotografie przedstawiają budynki, ulice, ale i konkretne wydarzenia z życia wsi, między innymi z okresu międzywojennego. Znajdziemy wśród nich zdjęcia ślubne, portrety rodzinne, jak i te, z których spoglądają na nas całe zespoły klasowe. Nie sposób

przejsz obok nich obojętnie, nawet jeśli jest się tylko przyjezdnym.

Marzenie się spełniło

– Wśród tych zdjęć nie brakuje fotografii, które pozyskaliśmy już dobrych kilka lat temu, realizując projekt „Ocalić od zapomnienia”.

Uroczystego otwarcia wystawy w pierwszej kolejności dokonali jedni z najstarszych mieszkańców Żalna: Maria Karsz (na zdjęciu) i Alojzy Kopiszka. Do Ewy Szczypiorskiej, prezeski stowarzyszenia i Witolda Otta, przewodniczącego rady gminy należały końcowe cięcia.

Mieszkańcy odbyli sentymentalną podróż w czasie

Żalno na fotografiach nawet sprzed kilkudziesięciu lat

W piątkowy wieczór, 19 maja, w Żalnie otwarto wystawę zdjęć, które dokumentują nie tylko to jak na przestrzeni lat/dekad zmieniała się wieś, ale i jej mieszkańcy. Projekt, którego pełna nazwa brzmi „Była sobie wieś czyli historia Żalna w fotografii” zrealizowało Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Żalno. – To jest wstęp do publikacji o Żalnie – przyznała Ewa Szczypiorska, prezesująca stowarzyszeniu.

Kopie zdjęć, które pozyskało stowarzyszenie, przechodziły z rąk do rąk.

mo to miejsc siedzących i tak brakowało. To jednak zeszło na dalszy plan, ponieważ niezależnie od przyjętej pozycji wzrok uczestników wydarzenia utkwiony był w fotografiach, jakie za pomocą rzutnika pojawiały się na jednej ze ścian. Tych przewinęło się prawie 70. Nie zabrakło na nich postaci, które przyczyniły się do rozwoju wsi, jak chociażby **Janina Hortensja Żalińska**. Najwięcej emocji niosły jednak te, na których mieszkańcy rozpoznawali swoich bliskich i siebie samych.

– To ja! Ja tam stoję w tej sukience w kwiatki – tak na grupowe zdjęcie wykonane kilkadziesiąt lat temu zareagowała **Anna Kopiszka**. Na jeszcze starszych fotografiach seniorka odnalazła swoich rodziców. Za każdym razem widząc znajomą twarz, podbiegała do ściany, na której wyświetlane były slajdy, by wskazać konkretnie, kto jest kto. Tego wieczoru podobnych reakcji była cała masa. Na twarzach mieszkańców gościł uśmiech pomieszany z ogromnym wzruszeniem. Wspólnie przywoływano z pamięci nazwiska i imiona osób, które już nieco zatęchł czas. Wszystko to przy słodkim poczęstunku przygotowanym przez panie ze stowarzyszenia.

Projekt „Była sobie wieś, czyli historia Żalna w fotografii” udało się zrealizować dzięki środkom stowarzyszenia, a także dotacji z budżetu gminy Kęsowo.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Był on poświęcony naszym mieszkańcom, którzy zostali rozstrzelani w Rudzkim Moście. Do tego doszły zdjęcia, jakie otrzymałam, odwiedzając szczególnie tych starszych mieszkańców Żalna. Sama pani Jadwiga Leśniak udostępniła ponad 20 zdjęć – zdradza **Ewa Szczypiorska**, prezesująca stowarzyszeniu a do niedawna jeszcze sołtyśka miejscowości. Podczas otwarcia wystawy przyznała, że jest ona spełnieniem jej marzenia i zarazem wstępem do publikacji o Żalnie, nad którą zamierza pochylić się wspólnie z dr. **Markiem Sassem** i **Lucyną Zdanowską**, która zaprojektowała zaproszenia i plakaty związane z projektem.

– Historia jest bardzo ważna. Ważne, gdzie są nasze korzenie, bo stamtąd czerpiemy swoją siłę, swoją energię. Ja przez 44 lata wrosłam w tę wieś, żyję w Żalnie dłużej niż w swoim rodzinnym domu i nigdy nie żałowałam, że tutaj jestem. Cieszę się, że razem tworzymy coś wielkiego, bo dla mnie ta historia to jest wielka rzecz – powiedziała pani Ewa.

Dziewczynka w sukience w kwiatki

Frekwencja, jaka towarzyszyła piątkowemu podsumowaniu projektu, przeszła najsmielsze oczekiwania organizatorów. W świetlicy, do której udano się po otwarciu wystawy, trzeba było dostawiać ławki, a mi-

Burmistrz Tucholi informuje

Trwa termomodernizacja „Olimpii” na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi

Dzięki inwestycji spadną koszty ogrzewania budynku. Zyska on również nowy blask.

Ocieplenie dachu, remont balkonów i tarasu, ocieplenie ścian i nowa elewacja – taki zakres obejmują prace na budynku OSiR, w którym są świadczone usługi hotelarskie w pokojach gościnnych.

Oprócz remontu obiektu zagospodarowany zostanie też przyległy teren, wymienione będzie utwardzenie oraz wykonane ogrodzenie kortów tenisowych.

„To jedna z kilku realizowanych w tym roku inwestycji, na które nasza gmina pozyskała środki z budżetu centralnego. Nie da się ukryć, że budynek OSiR-u wymagał takiego remontu. Dzięki wysokiemu dofinan-

sowaniu mogliśmy się podjąć tego zadania, z czego ogromnie się cieszę. W dobie kryzysu gospodarczego naszego samorządu nie byłoby stać na pokrycie wszystkich kosztów” – podkreśla burmistrz Tadeusz Kowalski.

Projekt jest dofinansowany z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 95%.

Wykonawcą inwestycji jest Zakład Ogólnobudowlany PEE-BUD Paweł Obara z Raciąża za kwotę 1 282 011,19 zł brutto. Termin wykonania mija 23 listopada 2023 r.

Ponad 184.000,00 zł na zadania publiczne w gminie Tuchola!

Burmistrz Tucholi Tadeusz Kowalski podpisał (25.04) kolejne umowy z przedstawicielami organizacji pozarządowych i uprawnionymi podmiotami na działalność statutową w 2023 roku. Łączna kwota dofinansowania wynosi 184.272,50 zł.

„Nie da się ukryć, że działalność organizacji pozarządowych to jedna z kluczowych sfer w życiu społecznym naszej gminy. To, co robicie dla mieszkańców, poświęcając swój czas i wkładając wysiłek w przygotowanie różnego rodzaju wydarzeń, jest bezcenne. I za to dziękuję. Przyznając poszczególnym organizacjom dofinansowania, staraliśmy się choć w większej części spełnić oczekiwania. Sytuacja gospodarcza jest bardzo trudna, za sprawą wojny w Ukrainie mamy kryzys i odczuwamy to wszyscy. Jednak staraliśmy się tak podzielić środki, by każda organizacja była usatysfakcjonowana” – podkreślił burmistrz Tadeusz Kowalski.

Lista beneficjentów:

- Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekuńczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego – 1 umowa na kwotę 3000,00 zł;
- Borowiackie Towarzystwo Kultury – 5 umów na łączną kwotę 6600,00 zł;
- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie – 3 umowy na łączną kwotę 3000,00 zł;

Środki z budżetu gminy Tuchola są dużym wsparciem dla organizacji pozarządowych działających na rzecz lokalnej społeczności.

- Uczniowski Klub Sportowy „Borowi” – 1 umowa na kwotę 2000,00 zł;
- Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” – 2 umowy na łączną kwotę 40.500,00 zł;
- Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” – 9 umów na łączną kwotę 13.200,00 zł;
- Stowarzyszenie „Miłośnicy Legbąda i okolic” – 1 umowa na kwotę 1000,00 zł;

- Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Tucholi – 2 umowy na łączną kwotę 11.800,00 zł;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Tucholi – 3 umowy na łączną kwotę 11.000,00 zł;
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesień” – 1 umowa na kwotę 6500,00 zł;
- Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy parafii pw. Bożego Ciała

w Tucholi – 2 umowy na łączną kwotę 10.500,00 zł;

- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Oddział Powiatowy w Tucholi – 3 umowy na łączną kwotę 10.500,00 zł;
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” – 2 umowy na łączną kwotę 4200,00 zł;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Opactwa Bożej w Tucholi – 1 umowa na kwotę 3900,00 zł;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi – 1 umowa na kwotę 13.072,50 zł;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Legbądzie – 1 umowa na kwotę 11.000,00 zł;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała w Tucholi – 2 umowy na łączną kwotę 15.500,00 zł;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba Apostoła w Tucholi – 1 umowa na kwotę 11.000,00 zł;
- Stowarzyszenie Tucholskiego Chóru „AVE” – 1 umowa na kwotę 2500,00 zł;
- Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż – 2 umowy na łączną kwotę 3500,00 zł.

Uroczysta zbiórka z okazji Dnia Strażaka oraz 110-lecie OSP Legbąd i OSP Raciąż

Strażackie święto w gminie Tuchola było wyjątkowe. Zbiegło się bowiem z obchodami jubileuszu 110-lecia dwóch jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: w Legbądzie i Raciążu. Uroczystości odbyły się 6 maja br. na placu przed świetlicą wiejską w Legbądzie.

Burmistrz Tucholi Tadeusz Kowalski w swoim przemówieniu wyraził wdzięczność i dumę z funkcjonowania OSP w gminie. Nawiązał między innymi do nawałnicy z 2017 roku, kiedy to strażacy udrozniali drogi.

„W każdej takiej trudnej chwili na terenie naszej gminy czy powiatu, kiedy trzeba kogoś poprosić o pomoc, to właściwie nie trzeba tej prośby stosować. Strażacy zgłaszają się zawsze jako pierwsi. Za tę Waszą troskę i oddanie w imieniu mieszkańców gminy Tuchola serdecznie Wam dziękuję. Jednocześnie deklaruję, że tak jak dotąd, na miarę możliwości, będziemy się starali wspierać Waszą działalność, bo jest ona tego ze wszech miar

godna” – podkreślił burmistrz Tadeusz Kowalski.

Historię działalności Ochotniczych Straży Pożarnej przedstawili druh Krzysztof Wutrych – prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Legbądzie i druha Barbara Grontkowska – prezeska Ochotniczej Straży Pożarnej w Raciążu.

Podczas uroczystości wręczono także medale i odznaczenia dla druhow z jednostek OSP gminy Tuchola.

Złote medale „Za Zasługi dla Pożarnictwa” otrzymali:

- Wojciech Teclaw – OSP Legbąd
- Paweł Januszewski – OSP Legbąd
- Barbara Drewczyńska – SP Legbąd
- Mirosław Knakowski – Legbąd
- Michał Ginter – OSP Raciąż
- Grzegorz Kobus – OSP Raciąż
- Edward Gustke – OSP Raciąż
- Przemysław Pozorski – OSP Rzepiczna

Srebrnym medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” odznaczeni zostali:

- Ludwik Reichelt – OSP Stobno
- ks. Sławomir Mowinski – Legbąd
- Weronika Warszńska – Legbąd
- Maria Metlicka – OSP Legbąd
- Stefan Sowa – OSP Legbąd
- Waldemar Metlicki – OSP Rzepiczna
- Magdalena Samplawska – OSP Raciąż
- Grzegorz Hoffmann – OSP Raciąż
- Arkadiusz Wałdoch – OSP Raciąż
- Bartosz Wałdoch – OSP Raciąż

Brązowe medale „Za Zasługi dla Pożarnictwa” otrzymali:

- Paweł Grzywacz – OSP Legbąd
- Krzysztof Gromowski – OSP Łosiny
- Krzysztof Krawczyk – OSP Rzepiczna

Burmistrz Tadeusz Kowalski podkreślał pełną gotowość strażaków do niesienia pomocy.

- Sławomir Szmyt – OSP Rzepiczna
- Martyna Zawitowicz – OSP Legbąd
- Jacek Rink – OSP Raciąż
- Piotr Szmyt – OSP Stobno
- Zbigniew Olszewski – OSP Stobno
- Maciej Miszczyk – OSP Stobno
- Marcin Szulc – OSP Stobno

Wręczono również akty nadania odznak. Odznaką „Strażak Wzorowy” uhonorowani zostali:

- Jan Bugaj – OSP Rzepiczna
- Karol Weltrowski – OSP Raciąż
- Wojciech Glaner – OSP Legbąd
- Krzysztof Zawitowicz – OSP Legbąd

Według analiz wykonanych na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na przełomie 2018/2019 roku na badanym obszarze Borów Tucholskich bytowało do 18 wilków. Pytanie o aktualną liczebność populacji wywołało zdjęcie tego drapieżnego ssaka wykonane w ostatnich tygodniach na jednym z podwórek w gminie Śliwice. Na kolejne szacunkowe dane przyjdzie nam jednak poczekać około 1,5 roku. Bez względu na to, czy wilków przybywa w naszym regionie, powinniśmy przyzwyczaić się do ich obecności, chociażby dlatego, że jest to gatunek chroniony. Nie wolno jednak zapominać o ostrożności, jak i o tym, żeby niepotrzebnie nie kusić losu, o czym przypominają leśnicy!

Temat związany z wilkami ożywa w naszym regionie co jakiś czas, tym razem za sprawą pewnego zdjęcia. Kilka tygodni temu wilka przed południem na swoim podwórku sfotografował mieszkaniec gminy Śliwice. Na radzie powiatu mówił o tym **Andrzej Pruszek**, wyrażając zarazem obawę swoją i mieszkańców, że wilki podchodzą za blisko zabudowań. Zarząd powiatu poprosił, aby zawnioskował o dane dotyczące populacji wilka w Borach Tucholskich, w czym poparli go dwaj inni radni. Pisaliśmy o tym w wydaniu „Tygodnika”, jakie ukazało się 11 maja. Wtedy też informowaliśmy, że RDOŚ w Bydgoszczy od początku roku otrzymał 5 zgłoszeń dotyczących wilków widzianych na terenie powiatu tucholskiego. Nasza redakcja o dane dotyczące populacji tego drapieżnego ssaka w Borach Tucholskich wystąpiła do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Otrzymaaliśmy obszerną odpowiedź. Jak się okazuje, GIOŚ monitorował populację wilka w Borach Tucholskich, we wschodniej ich części na obszarze liczącym 1014 km², w ramach dużego ogólnopolskiego projektu, który był realizowany w latach 2016-2020. Jego koszt wyniósł 3 mln zł, z czego ponad 2,5 mln zł dołożyła Unia.

Wyniki szacunkowe: 15-18 osobników

– Na podstawie analiz genetycznych odchodów wilka, zebranych na zlecenie GIOŚ-u na przełomie lat 2018/2019 oraz analiz statystycznych, zagęszczenie populacji wilka na tym obszarze oszacowano na 1,6 osobnika/100 km². Z 95% prawdopodobieństwem oszacowano, że liczebność mieściła się w granicach przedziału 15-18 osobników. Ponadto w ramach monitoringu, w latach 2014 i 2019 oceniany był stan siedliska

Zdjęcie wilka wykonane w 2021 roku.
Fot. z archiwum Nadleśnictwa Zamrzenica.

wilka na wskazanym obszarze, w oparciu o wybrane wskaźniki, czyli lesistość, fragmentację siedliska, gęstość sieci drogowej, stopień izolacji. W 2014 r. stan siedliska został oceniony jako niezadowalający, a w 2019, po modyfikacji metodyki, a dokładnie sposobu waloryzacji wskaźnika zagęszczenia dróg – stan siedliska został oceniony jako właściwy. Całościowo, ogólny stan ochrony gatunku na stanowisku Bory Tucholskie, oceniany w oparciu o trzy parametry: populacja, siedlisko, perspektywy ochrony gatunku, w 2019 roku określony został jako niezadowalający z powodu zbyt niskiego zagęszczenia wilka – informuje **Maciej Karczyński**, rzecznik prasowy GIOŚ w Warszawie.

Wilk pojawia się w nowych miejscach

GIOŚ zmiany w rozmieszczeniu wilka monitoruje dodatkowo poprzez ankietyzację nadleśnictw Lasów Państwowych i parków narodowych. Jak dotąd ankietę dotyczącą rozmieszczenia przeprowadzana była w latach 2016/2017, 2017/2018 i 2019/2020. Z badań ankietowych wynika, że obszar występowania wilka w Polsce zachodniej regularnie się zwiększa, co może wiązać się ze spotykaniem wilka tam, gdzie nie był on dotąd widywany.

– Badania ankietowe nie dają nam jednak precyzyjnej wiedzy o liczebności wilka czy o charakterze obecności wilka na danym obszarze, tzn. czy są to osobniki osiadłe, czy w trakcie przemieszczania się młodziaków osobników w poszukiwaniu partnerki, partnera, obszaru niezajętego przez inne grupy rodzinne – dodaje rzecznik.

Powtórzenie monitoringu wilka planowane jest po około 6 latach od ostatniego badania, a więc w roku 2024 lub 2025. Natomiast możliwe, że jeszcze w roku bieżącym bądź przyszłym przeprowadzone zostanie ankietowe badanie rozmieszczenia wilka w całej

Polsce. Wyniki tego badania będą dostępne pod koniec 2024 roku.

Warunki sprzyjają zwiększeniu populacji

Na ślady bytowania wilków czy to w postaci konkretnych osobników, czy ich odchodów, cały czas natrafiają pracownicy Nadleśnictwa Zamrzenica. Dla leśników nie jest to dziwny ani niecodzienny widok. Spędzając sporo czasu w lesie, z dala od ogólnie uczęszczanych szlaków, mają ku temu więcej sposobności. Obecność wilków rejestrują też fotopułapki.

– Wilki faktycznie u nas są. Mamy też informacje, że podchodzą pod osady ludzkie. Liczebność wilka określa się w trakcie wielkoobszarowej inwentaryzacji zwierząt. W związku z tym, że jest to metoda, która w sposób szacunkowy pozwala określić ilość osobników na danym obszarze trudno byłoby mi precyzyjnie określić intensywność wzrostu populacji. Na bazie obserwacji terenowych mogę powiedzieć, że wilk jest i jego aktywność jest zauważalna. Populacja się zwiększa, ponieważ ma ku temu sprzyjające warunki. Zimy nie są zbyt surowe, pożywienia jest pod dostatkiem, a to dlatego, że zwierzę żyjące w Polsce cały czas jest bardzo dużo. To jest naturalne, że jeśli są sprzyjające warunki do rozwoju dla danego gatunku, to on z tego korzysta – mówi **Michał Wojcieszekiewicz**, rzecznik prasowy Nadleśnictwa Zamrzenica.

Jak podkreśla nasz rozmówca, wilk potrzebuje sporych arealów do życia, które i tak już zmniejszają. Nie unika też już człowieka, tak jak kiedyś. W jego odczuciu do osad ludzkich nie boi się podchodzić, bo przyzwyczaił się już do odgłosów wydawanych przez auta czy maszyny rolnicze, poza tym tam jest to źródło łatwego jedzenia. Z takiej stołówki szczególnie chętnie korzystają pojedyncze

osobniki, którym dużo trudniej jest zdobyć pożywienie. Obecności watahy na swojej posesji raczej nie musimy się obawiać, ponieważ ona bez najmniejszego problemu potrafi upolować zwierzę.

– Wilki to są wysoce wyspecjalizowani łowcy – zaznacza leśnik.

Zadbajmy o bezpieczeństwo nasze i naszych pupili

To, czy nasze podwórka i ich otoczenie okażą się dla wilka atrakcyjne, w dużej mierze zależy od nas samych. Kategorycznie nie powinniśmy wyrzucać resztek jedzenia na skraj lasu czy w bezpośrednim sąsiedztwie naszych domostw. Dzikie zwierzęta szybko przyzwyczajają się do takich łatwych łupów, a przy okazji mogą zainteresować się tym, co jest nieopodal, tj. zwierzętami gospodarskimi czy psami.

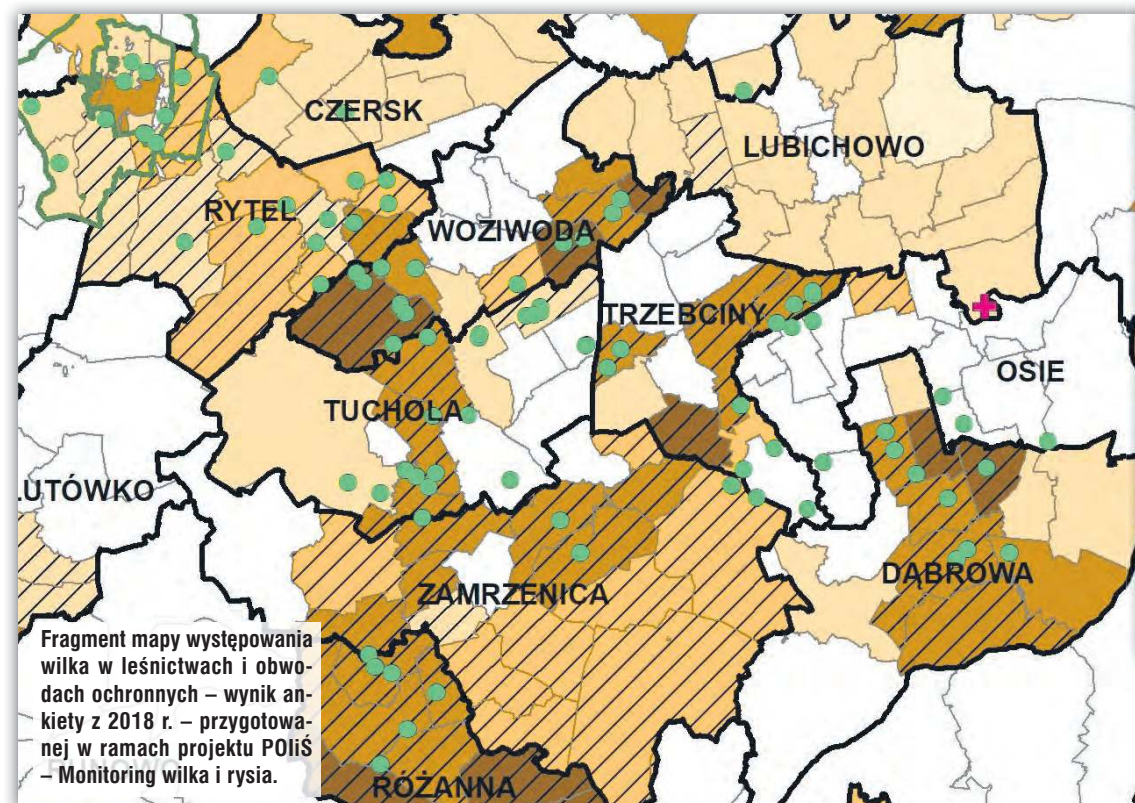
– Jeśli chodzi o psy, musimy nauczyć się kilku prostych zasad. Złota zasada: mieszkańcy mniejszych miejscowości powinni pamiętać, żeby ich czworonogi nie biegały luzem. By na noc były tak zabezpieczone, żeby wilk nie miał do nich dostępu. Psów nie należy trzymać na łańcuchu przy budach, tylko zamknąć w jakimś miejscu ze szczelnym ogrodzeniem. One nie powinny luzem biegać po posesji, jeśli ta nie jest dobrze ogrodzona. Dalej, jeśli już idziemy z psem na spacer do lasu, to miejmy go na smyczy. Dopóki jest przy nas, to wilk nie będzie zainteresowany, żeby podejść. On też sobie kalkuluje, czy to się opłaca, ponieważ poza zapachem psa czuje też zapach naszych perfum, proszków do prania, mydła i niekoniecznie chciałaby się dowiedzieć, co to tam idzie obok tego psa. Ale jak spuścimy naszego pupila ze smyczy i oddali się od nas o jakieś kilkadziesiąt metrów, to wilk już nie będzie miał oporów, żeby go zaatakować.

GMINNY PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU „CZyste Powietrze”

Urząd Gminy w Lubiewie,
ul. Hallera 9, 89-526 Lubiewo.
Od 1.06.2023 r.:
poniedziałek w godz. 9:30-14:30,
wtorek w godz.: 10:00-15:00,
telefon: 517 049 573,
e-mail: ug.hoppe@lubiewo.pl

Wymagane wcześniejsze umówienie terminu.
Skorzystaj z bezpłatnej pomocy
w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie
oraz wniosku o płatność na wymianę
źródła ciepła i termomodernizację domu.

www.czystepowietrze.gov.pl
www.wfosigw.torun.pl
www.lubiewo.pl

MAPA WYSTĘPOWANIA GATUNKU WILK CANIS LUPUS W LEŚNICTWACH I OBWODACH OCHRONNYCH

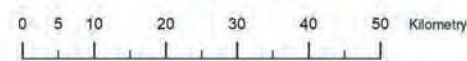
(wg danych ankietowych z 2018 roku)

Wykorzystano materiały:
Granice zasięgu nadleśnictw
pobrano ze strony Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl)
Data wytworzenia danych: 20.09.2016 r. Data pozyskania danych: 21.04.2017 r.

Granice zasięgu parków narodowych
utworzono na podstawie danych pobranych ze strony
Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (www.gdos.gov.pl)
Data pozyskania danych: 20.04.2017 r.

Granice zasięgu leśnictw / obwodów ochronnych
wykorzystano materiały udostępnione przez PGL Lasy Państwowe oraz Parki Narodowe

SKALA 1 : 800 000

Układ współrzędnych "PUWG 1992"

LEGENDA:

- granice zasięgu parków narodowych
- granice zasięgu nadleśnictw
- granice zasięgu leśnictw/obwodów ochronnych

Występowanie wilka (Canis lupus)

- brak danych o liczbie osobników
- stwierdzono występowanie osobników pojedynczych
- stwierdzono występowanie grup dwuosobnikowych
- stwierdzono występowanie grup 3-5 osobnikowych
- stwierdzono występowanie grup większych niż 5 osobników
- występowanie regularne
- + osobniki martwe
- obserwacje osobników żywych

To jest zwierzę mocno terytorialne, i choćby z tego względu nie będzie tolerowało obecności obcego – mówi nasz rozmówca. Dlatego też wilki redukują dziedzicze psy z obszaru swojego bytowania. Te w przeciwieństwie do wilków nie boją się człowieka, nie uciekają na jego widok i potrafią zaatakować.

Michał Wojcieszekiewicz nie odważyłby się powiedzieć, że wilk nigdy nie zaatakuje człowieka, ale demonizować także nie zamierza. Tak jak i inne dzikie zwierzęta, w obliczu

zagrożenia, kieruje się instynktem. Wadą, samica wilka, będzie bronić młodych, jeśli zbliżymy się do jej nory, tak jak i locha dzika. Nie wolno też nam zapominać o przypadkach wścieklizny wśród zwierząt.

– Jestem daleki od tego, żeby wilkami straszyć, ale musimy być czujni i odpowiedzialnie podchodzić do tematu. Edukujmy się, jak w przypadku spotkania z wilkiem się zachować, jak zabezpieczać nasze posesje i zwierzęta. Ostrożność i zdrowy rozsądek przede wszystkim. Co do lasu, jeśli

wyberamy się na spacer i zachowujemy się normalnie, to znaczy głośno rozmawiamy, hałasujemy idąc, to nawet jeśli ten wilk jest gdzieś w pobliżu, mamy małe szanse, żeby go zobaczyć. On po prostu nie będzie zainteresowany, żeby wchodzić nam w drogę a tym samym nam ciężko będzie go dostrzec. Wilk był, jest i będzie. Trzeba się nauczyć z nim żyć – mówi leśnik.

Pracownicy Nadleśnictwa Zamrzewo rejestrują fakt spotkania oraz ślady żerowania tego chronionego gatunku.

Agata Wiśniewska

Zaliczyli siedmiokilometrowy spacer ze sporą dawką historii

Na wspólne wędrowanie wybrali się też najmłodsi mieszkańcy.

W piątek 12 maja mieszkańcy Wielkiej Kloni wzięli w ręce kijki do nordic walking i udali się na wspólny spacer. Po ich miejscowości oprowadził ich Marek Sass, przy okazji serwując historyczne ciekawostki.

Spacer nordic walking przygotowało sołectwo Wielka Kłonia i Centrum Sportowo-Rekreacyjne w Gostycynie, a odbył się on pod patronatem wójta gminy Gostycyn. W wyprawie, która odbyła się w piątkowe popołudnie, uczestniczyło ponad 30 osób. W tym gronie nie zabrakło najmłodszych.

Po powitaniu i krótkiej rozgrzewce, którą poprowadził Marek Szweda, grupa ruszyła w trasę sprzed Wiejskiego Domu Kultury w Wielkiej Kloni. Spacerowiczów

poprowadził Marek Sass, dobrze znany wszystkim regionalista, nauczyciel historii i zarazem dyrektor Szkoły Podstawowej w Gostycynie.

Grupa odwiedziła m.in. urokliwe jezioro Toboła, gdzie wspominały imprezy, które się w tym miejscu odbywały. Spacerowicze zawitali także do kościoła. Tam ksiądz proboszcz opowiedział o udanych przedsięwzięciach w parafii, a dr Sass podzielił się swoją wiedzą na temat historii kościoła i parafii. W dalszej części wyprawy obecni udali się do parku, by podziwiać

wyjątkowe miejsce i miejscowy pałac. Podsumowanie wydarzenia odbyło się na terenie Wiejskiego Domu Kultury przy ognisku. Były pyszne kielbaski, kawa i ciasto, które przygotowała sołtyska Katarzyna Henszczyk. Grupa przeszła trasę liczącą ok. 7 km i popisała się dobrą kondycją. Na ręce niektórych uczestników spaceru trafiły prezenty ufundowane przez władz gminy.

(aw), fot. Centrum Sportowo-Rekreacyjne w Gostycynie

Marek Sass raczył uczestników spaceru różnymi ciekawostkami, czym pobudził ich ciekawość. Musiał odpowiedzieć na wiele pytań.

Ogłoszenie płatne

Platforma Obywatelska Powiat Tucholski
serdecznie zaprasza
do wzięcia udziału

w marszu
4 czerwca
w Warszawie.

Prosimy o zgłoszenia chętnych
na adres: kdereszynski@gmail.com
(link QR do Messengera powyżej)

Halina Janowska-Giłka
Przewodnicząca PO Powiatu Tucholskiego

Nasi sołtysi. Zaglądamy do gminy Lubiewo – Bysławek

Siostry? Na początku bardzo ich brakowało

– Były wójt Michał Skalecki mówił, że Bysławek „inteligencją wyprzedza całą gminę”. A dlaczego? „Nie dość, że jest ksiądz, jest generał, pułkownik, notariusz i dwóch lekarzy – wszystkich przebijacie” – opowiada sołtyska Bysławka Zofia Chmara-Rink Szefowa sołectwa odnosi się to niezwykle przekroju swoich mieszkańców. A przyjezdnych przybywa.

Proszę powiedzieć, jak się żyje bez siostr zakonnych, które 5 lat temu opuściły klasztor w Bysławku?

Na początku nam ich bardzo brakowało. Zналиśmy się, był otwarty kościół i żyło się z siostrami na co dzień. Przez całe moje życie siostry były w Bysławku. Obok zakonu mieszkał mój dziadek Urban, który był stolarzem. Pomagał siostronom, podobnie jak wszyscy mieszkańcy. Gdy byliśmy dziećmi, biegaliśmy do zakonu. Siostra Emilia pięknie haftowała, a siostra Czesława brała udział w Powstaniu Warszawskim. Lubiliśmy siostry i myślę, że i one nas.

Gdy byłem dzieckiem, starsi mieszkańcy opowiadali, że w czasie okupacji w domu starców zorganizowanym w klasztorze, przebywała ciotka Hitlera. Podobno nawet ją w Bysławku odwiedził. Nie wiem, czy to prawda, bo to taka historia przekazywana jeden drugiemu.

W takich przekazach niekiedy jest ziarno prawdy.

Po wojnie siostry szarytki wróciły do Bysławka. Pomagały okolicznym mieszkańcom, leczyły i jeździli do chorych. Pamiętam, że dawały też zastrzyki.

Cały klasztor i ogród utrzymywały w perfekcyjnym porządku. W inspektach w klasztornym ogrodzie wiosną przygotowywały sadzonki warzyw. Okoliczni mieszkańcy kupowali je od siostr. Siostry miały duży wpływ na naszą wioskę i na całą okolicę. Nikt nie pomyślał, że koło się zatoczy i siostry nie będzie.

Z przerwami zakon w tym miejscu funkcjonował od pierwszych lat XVII wieku, ponad 400 lat. A ile siostr mieszkało w klasztorze przed jego opuszczeniem?

Siedem.

Symboliczne miejsce w Bysławku – wcześniej klasztor, a teraz dom formacyjny,

Co się teraz dzieje w budynkach klasztornych?

Jest tam Dom Formacyjny Diecezji Pelplińskiej. Odbijają się rekolekcje, z których korzystają przyjezdni i miejscowi. Prowadzą je ks. Radosław Karczewski i ks. Marcin Kunda. Współpracujemy z przybyłymi księżmi. Ksiądz Marcin bez problemu zgodził się na udostępnienie sali na zebranie roczne OSP.

Od kiedy pełni pani urząd sołtysa?

Weszłam w czasie kadencji, bo zmarła pani sołtys. Pojutrze minie 15 lat od wyboru mnie na urząd sołtysa [rozmawiamy 25 kwietnia – przyp. H.S.]. Miałam wtedy 44 lata.

Jak do tego doszło?

Sąsiad był sołtysem. Gdy był już starszy, namawiał mnie na objęcie funkcji po nim, ale ani mi to było w głowie. Koleżanka przechodziła na emeryturę i ona została sołtysem. Niestety, szybko zachorowała i zmarła, nie dokończywszy kadencji. Wtedy mieszkańcy mnie wybrali.

Przejdźmy do obowiązków sołtysa. Ile wynosi tegoroczny fundusz sołecki i na co jest przeznaczony?

Wynosi ponad 39 tys. zł. Już drugi rok trwa remont świetli-

cy, do którego też dokładamy. W ubiegłym i bieżącym roku daliśmy 21 tys. zł. Do tego dochodzą drogi, których zawsze brakuje. Był w Bysławku przegląd orkiestr, ale pandemia spowodowała zaniechania.

A nie planuje pani wznowienia imprezy?

Odbijwała się z pomocą gminy Lubiewo, samo sołectwo nie ma takich środków na organizację dużej imprezy. Odbijło się czternaście przeglądów i wszyscy bardzo dobrze je wspominają. Święto wsi, które organizowaliśmy przeważnie w maju, w tym roku uniemożliwił remont świetlicy. W zeszłym roku we wrześniu był piknik z orkiestrą. Ludzie po pandemii stęsknili się za normalnymi spotkaniami i byli bardzo zadowoleni. Świetlica i remiza są w jednym budynku. W remoncie jest część świetlicowa, więc niektóre sprzęty i wyposażenie zostały przeniesione do straży. Z tego powodu przenieśliśmy obchody 75. rocznicy powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławku na przyszły rok. Firma remontowa obiecuje zakończenie prac na koniec czerwca.

Bysławek nie jest małą wioską.

Samo centrum nie jest za duże, ale są wybudowania. W ostatnim czasie przy drodze do Bysławia powstało sporo nowych domów. Budują je raczej

Sąsiad był sołtysem. Gdy był już starszy, namawiał mnie na objęcie funkcji po nim, ale ani mi to było w głowie. Koleżanka przechodziła na emeryturę i ona została sołtysem. Niestety, szybko zachorowała i zmarła, nie dokończywszy kadencji. Wtedy mieszkańcy mnie wybrali.

Wynosi ponad 39 tys. zł. Już drugi rok trwa remont świetli-

Sąsiad był sołtysem. Gdy był już starszy, namawiał mnie na objęcie funkcji po nim, ale ani mi to było w głowie. Koleżanka przechodziła na emeryturę i ona została sołtysem. Niestety, szybko zachorowała i zmarła, nie dokończywszy kadencji. Wtedy mieszkańcy mnie wybrali.

Sąsiad był sołtysem. Gdy był już starszy, namawiał mnie na objęcie funkcji po nim, ale ani mi to było w głowie. Koleżanka przechodziła na emeryturę i ona została sołtysem. Niestety, szybko zachorowała i zmarła, nie dokończywszy kadencji. Wtedy mieszkańcy mnie wybrali.

Reklama

Sąsiad był sołtysem. Gdy był już starszy, namawiał mnie na objęcie funkcji po nim, ale ani mi to było w głowie. Koleżanka przechodziła na emeryturę i ona została sołtysem. Niestety, szybko zachorowała i zmarła, nie dokończywszy kadencji. Wtedy mieszkańcy mnie wybrali – tłumaczy sołtyska Zofia Chmara-Rink.

przyjezdni. Były wójt Michał Skalecki mówił, że Bysławek „inteligencją wyprzedza całą gminę”. A dlaczego? „Nie dość, że jest ksiądz, jest generał, pułkownik, notariusz i dwóch lekarzy – wszystkich przebijacie”.

A przyjeżdżają do Bysławka turyści?

Za dużo turystów nie ma, ale oczywiście przyjeżdżają. Była agroturystyka, ale prowadzący zrezygnował z prowadzenia. – Borys, nie zaczepiaj pani! [To do pięknego psa bernardyna, który kręci się po domu i przyjaźnie przypomina o swojej obecności. Mieszkają tu jeszcze dwa koty. Wielki, czarny kucur rządzi całym domowym zwierzyńcem. – dop. H.S.]

Kiedyś, gdy były siostry, dużo młodzieży przyjeżdżało na oazy. Teraz też od trzech lat organizowane są dwa turnusy.

„Poznaj Gminę Lubiewo” to gra terenowa, o której przeczytałam w gablocie przed pani domem.

W każdym sołectwie schowała się wiewiórka (jest w herbie gminy), a w Lubiewie dwie. Należy sobie zrobić z figurkami fotografie i wysłać przez specjalną aplikację. W Bysławku chwilowo zwierzątka nie ma z powodu remontu świetlicy.

We wsi obok zabudowań klasztornych widziałam muzeum narzędzi rolniczych i rzemieślniczych.

Mój ojciec był stolarzem i z sąsiadami otworzył muzeum. Na emeryturze stało się jego pasją. Będą trzy lata, jak tata zmarł i zainteresowanie muzeum spadło.

Istnieje nadal?

Tak, istnieje. Nie zamierzam likwidować muzeum, ale martwię się, kto je przejmie po mnie. To już tak nie interesuje ludzi. Niekiedy dzwonią i pytają, czy mogą przyjść zwiedzić. Najczęściej przyjeżdżają uczniowie. Zawsze udostępniam bez problemu. Dla mnie to taka pamiątka.

Pewnie po ojcu i po dziadku.

To nie tylko ich narzędzia. Mieszkańcy też przynosili eksponaty. Są w muzeum rzeczy już niespotykane. Ojciec prowadził kronikę, do której przyjezdni się wpisywali. Chcieliśmy obchodzić dwudziestolecie muzeum, ale przeszkodziła pandemia.

Czyli można je zwiedzić po uzgodnieniu z panią.

Nie ma problemu. Zapraszam. Muzeum mieści się w moim rodzinnym domu.

Z pani słów wnoszę, że jest pani rodowitą bysławczanką.

Rodzice mieszkali z dziadkami, a gdy się urodziłam kupili inny dom. Ten, w którym mieszkam teraz, również należał do mojej rodziny. Dziadkowie od strony ojca prowadzili gospodarstwo w Klonowie.

Bysławek to żyta wieś?

Kiedyś była bardziej żyta, ale i teraz mieszkańcy działają razem. Jest społeczne stowarzyszenie „OdNowa”, które organizuje i koordynuje różne wydarzenia i przedsięwzięcia dla mieszkańców. Są dwa sklepy, również tradycyjne miejsce spotkań przy okazji codziennych zakupów. A przecież w wielu wsiach sklepy zlikwidowano. Jest w Bysławku Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna. Historyk Marek Sass w 2014 roku napisał książkę o Bysławku, której nakład już się rozszedł i przydałoby się drugie wydanie.

Na pewno nie zamieniałabym Bysławka na miasto. Tutaj mam ciszę, spokój, jezioro, las...

Proszę powiedzieć o swojej pracy i rodzinie.

Mąż w 1999 roku założył firmę transportową. Gdy zmarł pięć lat temu, musiałam razem z synem Michałem przejąć działalność. Syn był wówczas bardzo młody, ale teraz firma jest głównie na jego głowie.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

Ogłoszenie płatne

Zatrudnimy pracowników do pracy w Niemczech w przetwórstwie rybnym i ogrodnictwie.

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.

Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

Długofalowe przedsięwzięcie z uchodźcami, którzy znaleźli u nas schronienie

Czy uda się zintegrować Ukraińców z tucholanami? To było pierwsze spotkanie

Prawie 50 osób zgrupowało się w ubiegłym tygodniu pod Urzędem Miejskim w Tucholi. Cel – początek długofalowej integracji uchodźców z Ukrainy na naszym terenie w ramach konkretnego dużego projektu w kraju. Na czym będzie polegać to przedsięwzięcie?

Po rosyjskiej agresji na Ukrainę 24 lutego 2022 roku uchodźcy wojenni szukali schronienia także w Tucholi i okolicach. Tylko do Urzędu Miejskiego w Tucholi w 2022 roku po nadaniu numeru PESEL zgłosiło się prawie 600 osób, przeważnie kobiet z dziećmi. Tak było w pierwszych miesiącach wojny, bo potem duża część z nich pojechała dalej lub wróciła do swojego kraju. W tej chwili w Tucholi i okolicy mieszka około sześćdziesiąt ukraińskich rodzin, najczęściej to dzieci i kobiety. Mężczyźni zostali w Ukrainie.

O mieszkających u nas uchodźcach większość z nas wie ciągle niewiele. Utrudnieniem w integracji jest z pewnością bariera językowa, chociaż wielu Ukraińców dobrze sobie radzi z polskim. Założona w ubiegłym roku Fundacja TEREN prowadzi działania mające sprzyjać tworzeniu lokalnych relacji polsko-ukraińskich. Od maja

w tym kierunku realizuje projekt finansowany przez Fundację Batorego. W ubiegły czwartek projekt ruszył, a rozpoczął się od spotkania mieszkańców Tucholi i Ukraińców. Na miejsce zbiórki przed Urząd Miejski w Tucholi przyszło prawie pięćdziesiąt osób w różnym wieku. Najpierw odbyło się zwiedzanie Tucholi z przewodnikami z Koła Przewodników LAS, a potem wspólny piknik w parku za urzędem. Najszybciej zintegrowały się dzieci.

To ważne, abyśmy się wzajemnie znali

O wytłumaczenie idei tego przedsięwzięcia prosimy prezeskę TEREN-u Annę Babińską, która uciekając przed wojną z miasta Winnica (środkowa Ukraina), przyjechała do Tucholi.

– Przystępując do projektu, miałam swoje doświadczenia w życiu w Polsce z dziećmi.

Pierwsze integracyjne spotkanie przebiegło radośnie. To atrakcje dla dzieci w parku Zamkowym.

Przystanek na tucholskim rynku. Uchodźcy z Ukrainy mogą zacząć poznawać nasze miasto – wspólnie z tucholanami.

Po przyjeździe zaczęliśmy naturalnie tworzyć taką grupę uchodźców, spotykać się, działać wspólnie i pomagać sobie wzajemnie. W lipcu ubiegłego roku powstała fundacja TEREN, żeby można było pozyskać środki na projekty. I właśnie realizowany od dzisiaj projekt ma na celu integrację mieszkańców Tucholi i uchodźców z Ukrainy. Zaangażowaliśmy do partnerstwa Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tucholi, bo tam są osoby aktywne i otwarte na innych. Li-

cze, że także mieszkańcy Tucholi wezmą czynny udział w naszych przedsięwzięciach, żeby nastąpiła integracja, osobiste poznanie i zdefiniowanie potrzeb. Miasteczko jest małe i wydaje się nam, że jest bardzo ważne, żeby ludzie wzajemnie się znali – tłumaczy Babińska. Uzupełnia, że planowane są comiesięczne warsztaty dla Polaków i Ukraińców, mające na celu przybliżenie polskich i ukraińskich tradycji kulinarnych oraz zajęcia plastyczne dla dorosłych i dzieci.

– Kolejne wydarzenia będziemy konsultować z uczestnikami, żeby były dla wszystkich ciekawe. Planujemy wspólne wycieczki krajoznawcze. Chcemy też wspólnie zrobić coś dobrego dla gminy, dla Tucholi – zapowiada.

Wszyscy uśmiechnięci – to dobry start

Jakie wrażenia nasza rozmówczyni ma po pierwszym, czwartkowym spotkaniu?

– Martwiliśmy się bardzo, że nie przyjdzie dużo osób. Ale teraz, gdy widzę dokoła wiele roześmianych twarzy, z przekonaniem uznaję to jako sukces. Przyszło prawie pięćdziesiąt osób. Przyszły babcie z wnukami, mamy z dziećmi i młodzi. Przyjechali ludzie z Chojnic. Spotkanie trwa już dwie godziny. Po spacerze po mieście przyszliśmy do parku na poczęstunek, na który przygotowaliśmy soki i świeże drożdżówki. Studio Rozwoju Osobistego SENS zaaranżowało zabawy dla dzieci i zajęcia dla dorosłych. Popatrzyłam dokoła – wszyscy są uśmiechnięci. Liczę, że w następnych zajęciach będzie uczestniczyło jeszcze więcej osób.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

Ubiegły czwartek pod Urzędem Miejskim w Tucholi. W taki sposób rozpoczyna się u nas szeroki projekt Fundacji TEREN.

Szkoły w Pruszczu i Gostycynie wzbogaciły się o pętle indukcyjne

Urządzenia jako element wspomaganie słuchu będą na wyposażeniu szkół i w razie potrzeby pomogą osobie lub osobom ze szczególnymi potrzebami bez najmniejszych zniekształceń akustycznych przekazać odpowiedni komunikat „prosto do ucha”. Placówkom przekazał je gostycyński urząd.

Pętla jest jednym ze środków wspomaganie słuchu. Może służyć zarówno jednej, konkretnej osobie z dysfunkcją słuchu, jak i grupie ludzi z tą niepełnosprawnością. Taki właśnie specjalistyczny sprzęt, który gmina otrzymała od firmy CERTES, trafił do Szkoły Podstawowej w Pruszczu i Szkoły Podstawowej w Gostycynie. Przekazanie pętli na ręce dyrektorów wspomnianych placówek, Aleksandry Kęskrawiec i Marka Sassa, odbyło się w czwartek, 18 maja w urzędzie gminy. Wraz z odpowiednimi dokumentami i certyfikatami ukończenia szkolenia dyrektorom przekazali je wójt

Ireneusz Kucharski i sekretarz Dorota Gromowska, która była koordynatorem grupy szkoleniowej z gminy Gostycyn.

Urządzenia, będąc na wyposażeniu placówek, w razie potrzeby pomogą osobie lub osobom ze szczególnymi potrzebami bez najmniejszych zniekształceń akustycznych przekazać odpowiedni komunikat „prosto do ucha”. O tym, że szkoła posiada pętlę indukcyjną, informować będą odpowiednie znaczki, które zostaną umiejscowione w widocznych miejscach obu placówek.

Gmina Gostycyn w projekcie pn. „Dostępność plus pomorskie

i kujawsko-pomorskie”, którego koordynatorem jest firma CERTES sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, uczestniczyła od lutego 2021 roku. Polegał on na wsparciu jednostek samorządu terytorialnego w realizacji obowiązków, jakie nakłada na nie ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Szkolenia, w których uczestniczyło łącznie 12 osób z gminy Gostycyn, zakończyły się uzyskaniem certyfikatów. W ramach projektu samorząd otrzymał także odpowiednie wyposażenie – pętle indukcyjne.

(aw), fot. UG w Gostycynie

Sekretarz gminy Dorota Gromowska, dyrektor SP w Gostycynie Marek Sass, dyrektor SP w Pruszczu Aleksandra Kęskrawiec i wójt Ireneusz Kucharski.

Starosta o powiatówkach w gminie Śliwice:

„Nie wierzcie w informacje, że powiat trzyma pieniądze, chomikuje je i nie chce wydawać”

O drogach powiatowych na terenie gminy Śliwice starosta tucholski rozmawiał długo z mieszkańcami... Śliwiczek. Przekonywał, że to właśnie te trakty są teraz priorytetem dla zarządu i rady powiatu. Wyliczał, że na remont czeka jeszcze około 35% powiatówek w śliwickim samorządzie. Poruszano kwestie m.in. chodników i legendarnej już napoleonki.

W zeszłym tygodniu szeroko opisywaliśmy zebranie wiejskie ze Śliwiczek, które odbyło się 12 maja. Na spotkanie przybył wtedy starosta tucholski **Michał Mróz**, jako jedyny przedstawiciel władz samorządowych. Przez długi czas dyskutował z mieszkańcami na temat dróg powiatowych, a także odpowiadał na pytania związane z tym zagadnieniem.

– Większość z państwa słyży zapewne wiele opinii, zdań na mój i zarządu powiatu temat. Ja dzisiaj chciałbym przede wszystkim przekazać państwu najważniejsze fakty dotyczące spraw drogowych – rozpoczął Mróz.

Tłumaczył, że powiat tucholski to 400 km dróg, z czego w gminie Śliwice jest ich 55 km – z danych starostwa wynika, że 65% z tej liczby zostało wyremontowanych. Co ciekawe, tylko na terenie śliwickiego samorządu najwyższą kategorią są właśnie drogi powiatowe. W gminie Śliwice nie ma bowiem ani dróg wojewódzkich, ani krajowych. Starosta stwierdził, że właśnie dlatego powiat przykładą teraz dużą wagę do remontowania jezdni właśnie na tym terenie. Przyznał również, że w gminie Śliwice jest największa liczba dużych przedsięwzięć i to firmy, dla dalszego rozwoju, potrzebują dobrego skomunikowania drogowego.

– Od kiedy jestem starostą, czyli od grudnia 2014 roku, robimy co możemy, żeby wyremontować drogi, w tym również w gminie Śliwice. Ostatnia inwestycja, która niebawem zostanie rozpoczęta, zaplanowana jest na odcinku od Lińska do przejazdu kolejowego. To blisko 4,5-kilometrowa, 6-metrowej szerokości droga wraz ze ścieżką pieszo-rowerową. Jest aktualnie największą inwestycją na terenie powiatu. Środki pozyskaliśmy z Programu Inwestycji Strategicznych Polskiego Ładu. Łączna kwota do realizacji na ten rok w całym powiecie wynosi 20 milionów złotych, z czego na gminę Śliwice przypada największa część, bo 8 milionów – wyliczał Michał Mróz.

Według wykonawcy opisane powyżej prace mają zakończyć się jeszcze w tym roku.

Starosta przedstawiał następnie swoje stanowisko w sprawie mniejszej liczby remontów na terenie gm. Śliwice w poprzednich latach. Jak mówił, wtedy powiat korzystał przede wszystkim z tzw. środków ponawalniciowych. Po niszczycielskiej wichurze największą stratą było na terenie gmin: Gostycyn, Kęsowo oraz Tuchola i właśnie tam skoncentrowały się powiatowe działania. Wszystko po to, aby móc w jak największym stopniu wykorzystać 100-procentowe dofinansowania na odbudowę infrastruktury po przejściu nawałnicy.

Chodniki i priorytety

Mieszkańcy z kolei zaczęli pytać o możliwość wybudowania chodnika w drugiej części Śliwiczek. Starosta odpowiadał, że kilka lat temu funkcjonowało porozumienie pomiędzy gminami a powiatem, według którego koszty dzielono pomiędzy samorządami 50 na 50.

– Wraz z upływającym czasem i, jak sądzę, pogarszającą się kondycją finansową wszystkich samorządów, wójtowie oraz burmistrz, realizując swoje zadania, zaczęli przekazywać tezę, że chodniki i drogi powiatowe nie są zadaniami gminnymi. Właścicielem jest powiat, który bierze za to odpowiedzialność. Wówczas do wójtów i burmistrzów mówiłem: oczywiście, że macie rację. Tylko jeżeli powiat realizuje zadania chodnikowe i drogowe na terenie danej gminy, to na litość boską, powiat robi je dla siebie, czy w głównej mierze dla mieszkańców konkretnej gminy? Różny był stopień zaangażowania, ale jednak podejście się zmieniło – kontynuował Mróz.

Dodawał, że powiat i tak będzie realizował zaplanowane działania, ale bez wsparcia gmin tempo przeprowadzanych remontów spadnie.

Co do konkretnego chodnika w Śliwiczkach: z długich tłumaczeń starosty wynikało, że teraz priorytetem są dla zarządu drogi. Po jednej stronie Śliwiczek chodnik jest i na ten moment musi to wystarczyć. Aktualnie nie planuje się w starostwie takiej inwestycji. Złożo-

no za to wnioski o dofinansowanie na tzw. wyniesione przejście dla pieszych przy szkole podstawowej.

Ewentualny drugi chodnik w Śliwiczkach, według obowiązujących przepisów, musiałby być zaprojektowany o minimalnej szerokości 2 metrów. Do tego dochodzi jeszcze przynajmniej pół metra wymaganego tzw. bezpiecznego pasa przy skrajni jezdni.

– W związku z tym przy projektowaniu będzie trzeba wchodzić w posesje niektórych mieszkańców. Wiem

nanych kilometrów dróg. Z uwagi na obowiązujący jeszcze program naprawczy, powiat tucholski jako samorząd nadal nie może zaciągać kredytów na wkłady własne do planowanych inwestycji.

– Absolutnie nie wierzcie państwo w informacje, że powiat trzyma gdzieś pieniądze, chomikuje je i nie chce wydawać. Nie! Wszystko, co mamy, posłaliśmy na to, żeby inwestować [...]. I tak na przykład w przestrzeni gminy Śliwice, choć nie tylko tutaj, funkcjonowało coś

mówił: „gdybyśmy ich nie naprawiali, to tych poboczy by nie było albo byłyby półmetrowe”.

– Mamy gotowy projekt na 6-metrową napoleonkę aż po same Trzebciny. Jeżeli tylko pokażą się programy, na które będziemy mogli składać wnioski o dofinansowanie, zrobimy to – obiecywał starosta.

Niedokończony fragment

Z sali padały też pytania, a właściwie skargi, dotyczące zimowego utrzymania. Starosta przyznawał, że jest to problem Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi. Po opadach śniegu, zanim służby dojechały do gminy Śliwice, na drogach już zostawało błoto i plucha. Na to wysypywany był piasek, który samochody zwyczajnie zgarniały.

– Teraz chcemy kupić maszyny, które będą miały tak jak w innych powiatach, na podwoziu unimoga solarę. Doposażymy ZDP w tym roku – wskazywał starosta.

Sołtyska Śliwiczek **Lucyna Ziółkowska** dopytywała jeszcze o dokończenie drogi powiatowej pod wiaduktem. Michał Mróz przyznał, że „nie chce się wymigiwać od tego tematu”, ale może to tak wyglądać. Wszystko, co jest w okolicach wiaduktu, można remontować tylko za zgodą kolei.

– Jednak moim zdaniem dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych nie zrobił wszystkiego, co wtedy mógł, żeby dokończyć tę drogę, kiedy był lany asfalt. Obiecuję, że zwykniemy i skosztorysujemy ten fragment, a następnie odpowiem, w jakim terminie zostanie wykonany – zapewniał starosta.

Kolejne pytania dotyczyły jeszcze przejazdu kolejowego między Śliwiczkami a Śliwicami.

– Jeżeli państwa coś wkurza, jeżeli widzicie coś, co jest w naszej kompetencji, korzystajcie z naszych numerów alarmowych i przekazujcie ważne informacje. Uczulam na to też radnych powiatowych. Nie trzeba czekać do sesji, żeby złożyć interpelację. Jeżeli potrzeba szybkiej interwencji, wystarczy zadzwonić – kończył Michał Mróz.

Tekst i fot. Kamil Tajl

– Ostatnia inwestycja, która niebawem zostanie rozpoczęta, zaplanowana jest na odcinku od Lińska do przejazdu kolejowego. To blisko 4,5-kilometrowa, 6-metrowej szerokości droga wraz ze ścieżką pieszo-rowerową. To jest największa inwestycja na terenie powiatu – mówił na zebraniu wiejskim w Śliwiczkach Michał Mróz.

z doświadczenia innych miejscowości, że część osób będzie za tym, ale część będzie przeciw i powie nie – kończył tę kwestię Michał Mróz.

Jeśli chodzi o chodnik, priorytetem jest ten ze Śliwic w kierunku Rosochatki.

– Potrzeby są takie, że nigdy nie mamy wystarczającego budżetu i środków. Trzeba jednocześnie zaznaczyć, że obecny rząd na niespotykaną dotychczas skalę przekazuje środki na drogi – zauważał dalej starosta.

O nieprawdziwych informacjach i napoleonce

Starosta przypominał następnie, że powiat tucholski w województwie kujawsko-pomorskim w ostatnich 6 latach jest na pierwszym miejscu (wśród wszystkich powiatów) w liczbie złożonych wniosków o dofinansowania, a także w liczbie wyko-

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4,
biuro@ochronabos.pl tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola
ul. Chojnicka 74
tel. 534 665 535
52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- kruszywo drogowe.

26 maja – 1 czerwca 2023

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz,
tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł
ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Piątek

22:35
TVN

Obecność

film horror, USA, 2013

W 1971 roku Roger i Carolyn Perron wraz z pięcioma córkami przenoszą się do okazałego, acz zaniedbanego domu na wsi, gdzie zamierzają wychować dzieci z dala od niebezpieczeństw, jakie mogą czyhać na nie w dużym mieście. Nie wiedzą jeszcze, że decyzja o przeprowadzce stanie się początkiem koszmaru, który odmieni ich życie. Bardzo szybko Perronowie przekonują się, że w ich nowym domu dzieje się coś dziwnego. Wszystkie zegary zatrzymują się o tej samej godzinie, w nocy słychać dziwne odgłosy, a najmłodsza córka twierdzi, że przyjaźni się z niewidzialnym chłopcem.

Sobota

21:30
TVP1

Dzień patriotów

film akcji, USA, 2016

Główny wątek filmu skupia się wokół straszeiwej tragedii, jaka rozegrała się w Bostonie, w kwietniu 2013 roku. Podczas słynnego maratonu bostońskiego dochodzi do krwawego zamachu terrorystycznego. W tłumie eksplodują dwie bomby, które powodują panikę wśród kibiców. Są zabici i ranni. Młoda para Patrick Downes i Jessica Kensky z poważnymi obrażeniami trafiają do różnych szpitali. Obojgu grozi amputacja nóg. Ranny jest również Steve Woolfenden, który w zamieszaniu zostaje rozdzielony ze swoim małym synem, Leo. Sprawcom udaje się zbiec.

Niedziela

21:05
TVP2

Mroczne wody

dramat, USA, 2019

Scenariusz filmu zainspirowany aferą, o której pisał w amerykańskim The New York Times jeden z dziennikarzy pisma, Nathaniel Rich. Chodzi o skandaliczną sprawę związaną z zatruciem środowiska. Historia dotyczy adwokata Roberta Bilotta, prowadzącego przez dwie dekady sądową walkę z jednym z największych koncernów chemicznych na świecie. Spółka była oskarżona o przyczynienie się do groźnych chorób pracowników w wyniku kontaktu z trującymi substancjami używanymi przy produkcji oraz permanentne niszczenie środowiska naturalnego.

Poniedziałek

22:45
TVN

Miasto złodziei

film sensacyjny, USA, 2010

Doug MacRay jest niereformowalnym kryminalistą i przywódcą szajki bezwzględnych złodziei okradających banki. Nie zdarza mu się również wchodzić w zażyłe relacje z ludźmi, co sprawia, że nie obawia się utraty bliskich mu osób. Sytuacja zmienia się, kiedy podczas jednego z napadów zakładniczką zostaje dyrektor banku, Claire Keesey, którą przestępcy puszczają wolno. Kobieta żyje w ciągłym strachu, wiedząc, że złodzieje znają jej adres i nazwisko. Oczarowana jednak skromnym mężczyzną o imieniu Doug szybko zapomina o swoim lęku.

Wtorek

22:20
TVP1

Poznań '56

dramat, Polska, 1996

Wydarzenia „Poznania '56” oglądamy oczyma dwóch uczniów: Darka Wrońskiego i Piotrk Kaczmarka. Pierwszy z nich to syn oficera. Drugi - syn robotnika biorącego udział w rozruchach. Jeden z chłopców ginie zastrzelony na ulicy. Dzieci w tym wieku mają naturalną skłonność „pchania się tam, gdzie dzieje się coś ciekawego”. Posiadają jednak także instynkt samozachowawczy. Dlatego kamera ukazuje rozruchy uliczne z głębi ciemnych bram, poprzez sztachety płotów, zagracone podwórka. W filmie Bajona nie ma akcji w klasycznym rozumieniu tego słowa. Panuje chaos, dezorientacja.

Środa

20:05
POLSAT

Duże dzieci

film, USA, 2010

To, że człowiek się starzeje, wcale nie oznacza, że tym samym dorósł! Supergwiazdy komedii: Adam Sandler, Kevin James, Chris Rock, David Spade i Rob Schneider dają niesamowity i prze zabawny popis swoich talentów, wcielając się w rolę przyjaćiół z dzieciństwa, którzy spotykają się po latach, by wspominać stare dobre czasy. Nie szkodzi, że obecnie są oni szanowanymi biznesmenami, mężami i ojcami. Nic nie jest w stanie powstrzymać tych zdzieciniałych facetów przed zabawą.

Czwartek

23:15
TVN

Bokser

film obyczajowy, Polska, 2011

Przemek już jako młody chłopak marzy o tytule mistrza świata w kickboxingu. Trenować zaczyna jednak w dość późnym wieku, dlatego niewielu daje mu szansę na karierę sportową. Mimo to, jest skłonny do każdego poświęcenia, żeby osiągnąć cel. Wielka determinacja oraz wiara w swoje możliwości sprawiają, że podporządkowuje całe życie reżimowi ćwiczeń, pod okiem oddanego mu bezgranicznie trenera. Czas pokazuje, że jego upór się opłaca. W dniu walki o swój pierwszy pas mistrzowski Przemek czuje, że ma świat u swoich stóp!

PIĄTEK • 26 maja

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy

12:50 Natura w Jedyńce - Ssaki morskie - serial dok.
14:00 Wspaniałe stulecie
15:00 Wiadomości
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Nie ma jak u mamy - koncert z okazji Dnia Matki
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Krucjata. Prawo serii
21:30 U Pana Boga za miedzą - komedia
23:35 Kres niewinności - serial
00:35 Countdown - film fabularny
02:10 Pokonać siebie - film obyczajowy

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:10 Smaki świata - po iberyjsku - magazyn
11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc; serial obyczajowy
18:00 Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Tak to leciało! - teleturniej
22:55 Kino relaks - Teściowie - komedia, prod. Niemcy, USA, 2003, reż. Andrew Fleming
00:45 Miłość w Andaluzji - komedia romantyczna, prod. Francja, 2019
02:35 Cena prawdy - dramat, prod. USA, 2008, reż. Rod Lurie, wyk. Kate Beckinsale, Vera Farmiga, Matt Dillon, Alan Alda
04:35 Rodzinka.pl - serial
05:05 Zakończenie dnia

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje
16:55 Sekrety życia - program
17:55 Ukryta prawda - program
19:00 Fakty
19:50 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Legion samobójców - film sensacyjny, USA 2016, reż. David Ayer, wyk. Will Smith, Jared Leto, Margot Robbie, Joel Kinnaman, Viola Davis, Ben Affleck
22:35 Obecność - film horror, USA 2013, reż. James Wan, wyk. Vera Farmiga, Patrick Wilson, Lili Taylor, Ron Livingston, Shanley Caswell
00:55 Superwizjer - wydanie specjalne - program
02:05 Na granicy światów - serial
03:05 Szpital
04:05 Uwaga!
04:25 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:10 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - serial
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy - serial
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial dokumentalny
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Polsat SuperHit Festiwal 2023

23:55 Warcraft: Początek - prod. Chiny, USA, Kanada, Japonia, 2016, reż. Jones Duncan; wyk. Brown Clancy, Cooper Dominic, Fimmel Travis, Keibell Toby, Negga Ruth, Patton Paula, Wu Daniel
Zagrożony gatunek Orków, walcząc o przetrwanie i szukając nowego miejsca do życia, najedźża krainę Azeroth zamieszkaną przez ludzi. W wielkim starciu cywilizacji ludzie muszą walczyć o swoje życie, rodziny i los całej krainy.
02:40 Uniwersalny żołnierz: Powrót
04:25 Kabaretowa Ekstraklasa
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:35 Informacje kulturalne
08:00 Co dalej? - publicystyczny
08:35 Mazurki nad Wisłą - Olga Stopińska - cykl reportaży
09:15 Pan Hulot wśród samochodów - komedia
11:00 Dom - serial TVP
12:40 Legendy Rocka - Pieśniarze i autorzy piosenek - cykl dok.
13:10 Legendy Rocka - Amerykański Rock - cykl dok.
13:50 Informacje kulturalne
14:20 Chcę się żyć - film obyczajowy
16:20 Mistrzowie pędzla - Fragonard - odcienie miłości - film dok.
17:30 Res Poloniae
18:05 Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora - Jesień - cykl reportaży
18:55 Niektóre piosenki z Kabaretu Starszych Panów - widowisko

20:10 Wieczór kinomana - Portret kobiety w ogniu - dramat, prod. Francja, 2019, reż. Celine Sciamma, wyk. Noemie Merlant, Adele Haenel, Valeria Golino
22:20 Informacje kulturalne
22:40 Eureka biblioteka! - Tarnogród - cykl reportaży
23:05 Dorian Gray. Portret Oscara Wilde'a - film dok.
00:15 Czwartkowy klub filmowy - 2046 - film
02:30 Teraz animacje! - Komfort - film animowany
02:40 Teraz animacje! - Super Rzecz - film animowany
03:00 Kino nocne - Ustrzelić mafie - film dok.
04:50 Informacje kulturalne
05:10 Teledyski

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
07:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Zaklinaczka duchów - serial
13:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
17:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

20:00 Mad Max: Na drodze gniewu - akcja, Australia, RPA, USA 2015, reż. George Miller, wyk. Charlize Theron, Hugh Keays-Byrne, Nicholas Hoult, Rosie Huntington-Whiteley, Tom Hardy, Zoë Kravitz
22:15 G.I. Joe: Odwet - akcja, USA 2013, reż. Jon M. Chu, wyk. Adrianne Palicki, Bruce Willis, Byung-Hun Lee, Channing Tatum, D.J. Cotrona, Dwayne Johnson, Jonathan Pryce
00:30 Trzynasty wojownik
02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy - Menu na miarę
03:25 Z archiwum policji
04:00 Menu na miarę
04:35 Z archiwum policji

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Zagadki losu - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Tajemnice miłości
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Magia kina
18:25 Matki, córki, przyjaciółki - program lifestyleowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

21:00 Lepiej późno niż później - film komedia, USA 2003, reż. Nancy Meyers, wyk. Jack Nicholson, Diane Keaton, Keanu Reeves, Frances McDormand, Amanda Peet, Jon Favreau, Rachel Ticotin
23:40 Ścigany - film sensacyjny, USA 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford, Tommy Lee Jones, Jeroen Krabbe, Sela Ward, Joe Pantoliano, Julianne Moore
02:20 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy
03:15 Mój sąsiad morderca
04:15 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy Lombard
11:50 Policjantki i Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Gwiazdy Kabaretu
21:00 Farma Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:00 Ostatni rycerz. Bartok włada królestwem należącym do wielkiego imperium zarządzanego przez skorumpowanego i okrutnego cesarskiego ministra, Gezę Motta.
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

12:00 Regina Coeli
12:20 Puszcza Białowieska
12:45 Filmowe zyciorysy. Historia Lednicy
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Zrozumieć Anty-cywilizację
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Ona nigdy nie była sama - Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna

SOBOTA • 27 maja

TVP 1

05:25 Siedem życzeń - serial
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra
08:20 wojsko - polskie.pl
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:15 Sprawa dla reportera
10:15 Fascynujący świat - film dokumentalny
11:15 Fascynujące miejsca - cykl dokumentalny
11:35 Wiesz czy nie wiesz?
12:35 Gwiazdy w południe - Zaproszenie dla rewolwerowca - western
14:10 Z pamięci - Adam Asnyk
14:25 Okrasa łamie przepisy - Nowy polski kociołek - magazyn kulinarny, reż. Tomasz Rostworowski

14:55 Korona królów. Jagiellonowie
16:20 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela
17:00 Pogoda
17:25 Ojciec Mateusz
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Komisarz Alex
21:30 Hit na sobotę - Dzień patriotów - film akcji
23:45 Kolarstwo - Orlen Wyścig Narodów - podsumowanie
23:55 Creed II - film fabularny
02:15 Podwójne kłopoty - komedia
03:50 Jaka to melodia?

TVP 2

05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:30 Rodzinny ekspres
12:05 Tak to leciało! - teleturniej
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne
17:15 Tacy byliśmy - Kombi - cykl reportaży
17:45 Dla niesłyszących - Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 O mnie się nie martw - serial TVP
19:35 Reportaż kulturalny
20:00 Festiwal Muzyki Tanecznej - Kielce - koncert

22:10 Siła marzeń - film fabularny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Tom Harper, wyk. James Harkness, Craig Parkinson Parkinson, Jessie Buckley, Julie Walters
00:00 Świat należy do ciebie - prod. Francja, 2018, reż. Romain Gavras, wyk. Karim Leklou, Isabelle Adjani, Vincent Cassel
01:55 Teściowie - komedia, prod. Niemcy, USA, 2003, reż. Andrew Fleming, wyk. Michael Douglas, Ryan Reynolds, Albert Brooks
03:45 Sofia - film fabularny, prod. Katar, Francja, 2018, reż. Meryem Benm'Barek - Alosi, wyk. Maha Alemi, Lubna Azabal, Sarah Perles
05:15 Zakończenie dnia

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:30 Polowanie na ogród - program ogrodniczy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial, Polska
13:35 Polowanie na ogród - program ogrodniczy
14:15 Lego Masters - program komedia
15:55 Lemur zwany Rollo - film komedia
17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty
19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Azja Express - program rozrywkowy

21:35 Mamma Mia: Here We Go Again! - film komedia, USA/ Wielka Brytania/ Japonia 2018, reż. Ol Parker, wyk. Lily James, Amanda Seyfried, Meryl Streep, Alexa Davies, Julie Walters, Christine Baranski, Pierce Brosnan, Colin Firth, Stellan Skarsgard, Cher, Dominic Cooper, Andy Garcia
23:55 Gęstość - film katastroficzny
02:15 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny
03:15 Szpital - program obyczajowy
04:15 Uwaga! - program interwencyjny
04:35 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:05 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film - prod. USA, 2017, reż. David Soren
10:10 Ewa gotuje
10:40 Nasz Nowy Dom
11:40 Kryptonim SzeF Polska
12:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
13:40 Polacy za granicą
14:40 Rolnicy. Podlasie - serial dokumentalny
15:45 Więzienie kobiet - serial dokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - serial dokumentalny
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy - program publicystyczny
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Polsat SuperHit Festival 2023 20 lat Festiwalu Polsatu w Sopocie

23:30 Szybcy i wściekły: Hobbs i Shaw - prod. USA, Japonia, 2019, reż. Leitch David; w. Elba Idris, González Eiza, Johnson Dwayne, Kirby Vanessa, Marsan Eddie, Mirren Helen, Statham Jason
02:30 Underworld: Bunt Lykanów Trzecia odsłona słynnej sagi, będąca jednocześnie prequelem poprzednich części, śledzi początki trwającej od wieków krwawej wojny arystokratycznych wampirów, znanych jako Handlarze Śmiercią i ich byłych niewolników Lykanów.
04:25 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Wielcy, więksi, najwięksi - Piosenki Skaldów w Teatrze STU 1
07:55 Informacje kulturalne
08:20 Wydarzenie aktualne
08:45 Tamte lata, tamte dni - Janusz Olejniczak
09:25 Galeria sztuki na ekranie - Michał Anioł, miłość i śmierć - cykl dok.
10:25 Serialowa nostalgia - Parada oszustów - serial
11:35 Mazurki nad Wisłą - Jan Wochniak - cykl reportaży
12:15 Mirai - film animowany
14:05 Eureka biblioteka! - Końskie - cykl reportaży
14:25 Kocham radio - prod. Japonia, Francja, 2012
16:25 Teatr Telewizji - Cud mniemy czyli Krakowiacy i Górale - spektakl teatralny
17:55 Do dzieła - magazyn
18:25 Retro kino - Milion - komedia, prod. Francja

20:00 Bilet do kina - Gentleman z rewolwerem - film fabularny, prod. USA, 2018
21:40 Informacje kulturalne
22:05 Scena muzyczna - Chłopcy kontra Basia - koncert
23:05 Seans kultowy - Hołota - dramaty
00:55 Wieczór kinomana - Portret kobiety w ogniu - dramat, prod. Francja, 2019
03:05 Reżyserzy - Peter Weir - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Lyndy Saville
04:05 Informacje kulturalne
04:30 Teledyski
05:15 Tamte lata, tamte dni - Janusz Olejniczak - magazyn

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial. Kontynuacja losów niemieckich policjantów pilnujących porządku na autostradzie. Funkcjonariusze ryzykując życie, biorą udział w pościgach zapierających dech w piersiach i próbując rozwiązać nawet najbardziej skomplikowane sprawy.
07:00 Taki jest świat
07:55 Lekarze na start - serial obyczajowy. Serial przedstawia losy absolwentów medycyny (Zuzy, Dagi, Piotra, Marty i Łukasza). Wszyscy w jednym roku trafiają na staż do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego. To tam cała piątka starać się będzie o rezydenturę.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

20:00 Dziedzictwo krwi John Link po wyjściu z więzienia, do którego trafił nie chcąc wkopać szefa motocyklowego gangu, stara się trzymać z dala od kłopotów. Mężczyzna znalazł sobie ustronne miejsce, w którym wiedzie spokojne życie. Zaczął nawet chodzić do kościoła i próbuje być dobrym człowiekiem. Uczęszcza także na spotkania Anonimowych Alkoholików. Cały czas próbuje również nawiązać kontakt ze swoją córką - Erin
21:45 Anna
00:05 Najwyższy wyrok
02:05 Dyżur - serial
02:45 Na jedwabnym szlaku
03:20 Taki jest świat

TVN 7

05:05 Szkoła - program obyczajowy
06:05 Wiza na miłość
07:00 Tom i Jerry Show - animowany
07:30 Lego Ninjago - film przygodowy, USA/Dania/ Australia 2017, reż. Charlie Bean, Paul Fisher, Bob Logan, wyk. Dave Franco, Justin Theroux, Fred Armisen, Jackie Chan
09:35 Matki, córki, przyjaciółki - program lifestyle'owy
10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:20 Mój przyjaciel delfin - film przygodowy
17:40 Pacific Rim: Rebelia - film, USA/Wielka Brytania/ Chiny/Japonia 2018, reż. Steven S. DeKnight, wyk. John Boyega, Scott Eastwood, Callee Spaeny, Burn Gorman, Charlie Day, Tian Jing

20:00 Wodny świat - film przygodowy, USA 1995, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Jeanne Tripplehorn, Dennis Hopper, Tina Majorino, Michael Jeter, Gerard Murphy
22:55 Mroczny rycerz - film przygodowy, USA/Wielka Brytania 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Heath Ledger, Aaron Eckhart, Michael Caine, Maggie Gyllenhaal, Gary Oldman, Morgan Freeman, Cillian Murphy
02:00 Godzina zemsty - film sensacyjny, USA 1999, reż. Brian Helgeland
04:05 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

TV 4

06:00 Interwencja
06:20 Fabryka jedzenia
06:50 Galileo 10:50 Gliniarz w przedszkolu 2
12:55 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona
15:00 STOP Drogówka
17:00 Policjantki i Policjanci
22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:15 Krampus. Duch święt. Nieco dysfunkcyjna rodzina zbiera się, by obchodzić święta, nieświadoma, że rozsierdziła Krampusa - demona, który wedle ludowych legend alpejskich dręczy w Boże Narodzenie niegrzeczne dzieci i dorosłych.
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

11:10 Siódmy Sakrament
11:35 Słowo życia
11:45 Spotkanie Podwórkowych Kółek Różańcowych Dzieci
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
14:35 Kromka chleba
15:00 Z Parlamentu Europejskiego
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Muzyczne chwile
16:00 XXIV Pielgrzymka Młodych z Radiem Maryja na Jasną Górę 21:30 Informacje dnia 21:50 Polski Punkt Widenia 22:15 Jestem gotowy na wszystko...
23:00 Odpowiedzialni za Kościół 23:30 "O. Rafał, kto go nie zna?"
00:00 XXIV Pielgrzymka Młodych z Radiem Maryja na Jasną Górę 05:20 Filmowe zyciorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce

NIEDZIELA • 28 maja

TVP 1

05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show prof. Jana Miodka
06:25 wojsko - polskie.pl - reportaż
06:50 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
09:05 Artur i zemsta Maltażara - film animowany
10:50 Janosik - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Wspólny dom - Zero marnowania - serial
13:00 Wspólny dom - Plastik - serial

13:30 BBC w Jedynce - Wodopój. Afrykańska oaza zwierząt - cykl dokumentalny
14:25 Z pamięci - Adam Asnyk - felieton
14:35 Komisarz Alex - serial
15:35 Kopernik - muzyczna opowieść o wielkim uczonym - widowisko
17:00 Teleexpress
17:40 Wiesz czy nie wiesz?
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:20 Kres niewinności - serial
21:20 Zakochana Jedynka - W. E. Królewski romans - film obyczajowy
23:20 Kolarstwo - Orlen Wyścig Narodów - podsumowanie
23:30 Dzień patriotów - film akcji
01:50 Creed II - film fabularny

TVP 2

05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:50 Festiwal Muzyki Tanecznej - Kielce - koncert
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - Edyta Górniak - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało! - teleturniej
17:15 Na sygnale - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:55 Na sygnale - serial
20:00 Postaw na milion - teleturniej, reż. Konrad Smuga
21:05 Mroczne wody - dramat

23:25 Kino bez granic - Wszystko dla mojej matki - dramat, prod. Polska, 2019, reż. Małgorzata Imielska
01:20 Wspomnienie lata - film obyczajowy, prod. Polska, 2016, reż. Adam Guziński, wyk. Urszula Grabowska, Robert Więckiewicz, Max Jastrzębski, Paulina Angielczyk, Jakub Lustyk, Kamień Kućwicz, Dawid Kraszewski, Karol Stala, Weronika Jakubowska, Elżbieta Romanowska
03:00 Siła marzeń - film fabularny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Tom Harper
04:45 Zakończenie dnia

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny
06:05 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
06:30 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:15 Azja Express - program rozrywkowy
14:00 MasterChef - Wielkie Grillowanie - program rozrywkowy
15:10 Legion samobójców - film sensacyjny, USA 2016
17:55 Milionerzy - wydanie specjalne - program rozrywkowy
19:00 Fakty
19:30 Kroniki Roland Garros
19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Mroczny rycerz powstaje - film przygodowy, USA/ Wielka Brytania 2012, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Tom Hardy, Marion Cotillard, Anne Hathaway, Joseph Gordon-Levitt, Michael Caine, Gary Oldman, Morgan Freeman, Matthew Modine
23:40 Sherlock Holmes: Gra cieni - film sensacyjny, USA 2011, reż. Guy Ritchie
02:25 Kuchenne rewolucje
03:20 Uprowadzona - serial
04:15 Uwaga!
04:35 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:35 Rio Papuga Blu, po wypadnięciu z rodzinnego gniazda, stała się łupem handlarzy egzotycznych ptaków i ze słonecznego Rio trafiła do mroźnej Minnesoty.
10:40 Jumanji
12:55 Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości
15:25 Jak rozpętałem II wojnę światową - Ucieczka
17:10 Jak rozpętałem II wojnę światową - Za bronią
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:30 Piastwo w Państwie
20:00 Polsat SuperHit Festival 2023 Sopotki Hit Kabaratowy 2023 „Wszystkiego najlepszego!”

23:30 Sztanga i cash - prod. USA, 2013, reż. Michael Bay, wyk. Anthony Mackie, Dwayne Johnson, Ed Harris, Mark Wahlberg, Tony Shalhoub
02:10 Legion Świat ogarnia chaos - zbliża się biblijna Apokalipsa. Przez Ziemię przetacza się armia wojowniczych aniołów zdecydowana na całkowite zniszczenie. Ostateczna rozgrywka będzie miała miejsce w przydrożnej kafejce na Pustyni Mojave. Do walki staną właściciel lokalu, Bob Hanson, do którego przyłączy się jeden ze zbuntowanych aniołów...
04:25 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 „Dopóki śpiewam”. Alicja Majewska - widowisko
07:35 Na festiwalowej scenie - Alicja Majewska
08:00 Nabożeństwo ewangeliczne w Słupsku
09:05 Od ucha do ucha
09:45 Szpital na peryferiach
10:50 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
11:30 Bilet do kina - Gentleman z rewolwerem - film
13:10 Wędrowiec Polski - Podlasie - cykl reportaży
13:50 Film dokumentalny
14:40 Ravel 360. Koncerty fortepianowe - koncert
16:05 Serialowa nostalgia - Parada oszustów - serial
17:15 Niedziela z... rolami Bogumiła Kobieli
18:05 Kobiela na plaży - film TVP, reż. Andrzej Kondratiuk
19:00 Młody Tancerz Roku 2023 - półfinał - widowisko artystyczne

20:30 Tobruk - dramat wojenny, prod. USA, 1967, reż. Arthur Hiller, wyk. Rock Hudson, George Peppard, Nigel Green, Guy Stockwell
22:30 Informacje kulturalne
22:55 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:35 Koncert na 75-lecie Polskiego Wydawnictwa Muzycznego
01:00 Papillon - dramat
03:30 Teraz animacje! - Komfort - film animowany
03:40 Teraz animacje! - Super Rzecz - film animowany
04:00 Legendy Rocka - Amerykański Heavy Metal - cykl dokumentalny
04:40 Informacje kulturalne
05:05 Teledyski
05:20 Podróż z historią

TV Puls

05:35 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
07:35 Zandarm w Nowym Jorku - komedia, Francja 1965, reż. Jean Girault, wyk. Christian Marin, Geneviève Grad, Guy Grosso, Jean Lefebvre, Louis de Funes, Michel Galabru, Michel Modo
09:40 Dorwać Smarta - komedia, USA 2008, reż. Peter Segal, wyk. Alan Arkin, Anne Hathaway, David Koechner, Dwayne Johnson, James Caan, Steve Carell, Terence Stamp, Terry Crews
11:50 Johnny English: Reaktywacja - komedia, Francja, Wielka Brytania 2011, reż. Oliver Parker, wyk. Daniel Kaluuya, Dominic West, Eric Carte, Gillian Anderson, Rosamund Pike, Rowan Atkinson

13:55 Robinson Crusoe - przygodowy, USA 1997, reż. George Miller, Rod Hardy, wys. Damian Lewis, Ian Hart, Pierce Brosnan, Polly Walker, William Takaku
15:50 W imię króla - akcja, USA, Kanada, Niemcy 2007, reż. Uwe Boll
18:25 Polowanie na prezydenta - przygodowy, Wielka Brytania, Finlandia, Niemcy 2014, reż. Jalmari Helander
20:00 Transporter 3
22:00 Za ciosem
23:50 Pan i pani Smith
02:10 Dyżur - serial
03:30 Taki jest świat
04:10 Na jedwabnym szlaku
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:05 Szkoła - program obyczajowy
06:05 Wiza na miłość
07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany
07:35 Hop - film komedia, USA 2011, reż. Tim Hill, wyk. James Marsden, Russell Brand, Kaley Cuoco, Hank Azaria
09:35 Ten moment - program obyczajowy
10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:10 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - film przygodowy, USA 2014, reż. Charles Martin Smith
17:30 Lepiej późno niż później - film komedia, USA 2003, reż. Nancy Meyers, wyk. Jack Nicholson, Diane Keaton, Keanu Reeves, Frances McDormand, Amanda Peet, Jon Favreau, Rachel Ticotin

20:00 Troja - film przygodowy, USA/Wielka Brytania 2004, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Brad Pitt, Eric Bana, Orlando Bloom, Diane Kruger, Peter O'Toole, Sean Bean, Brian Cox, Brendan Gleeson, Saffron Burrows, Julie Christie
23:25 Szeffowie-wrogowie II - film komedia, USA 2014, reż. Sean Anders, wyk. Jason Bateman, Jason Sudeikis, Charlie Day, Jennifer Aniston, Kevin Spacey, Jamie Foxx, Chris Pine, Christoph Waltz
01:55 Dusza towarzystwa - film komedia
04:10 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Galileo 07:00 Wielkie tajemnice historii
07:40 Samochody, które podbiły świat 08:40 Galileo 10:45 Mitchellowie kontra maszyny 13:00 Bibliotekarz III: Przeklęty kielich Judasza 15:00 Lot 93 z Newark 17:00 Gwiazdy Kabaretu 18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
20:00 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów. Jeff Bridges i Ryan Reynolds jako dwaj legendarni gliniarze z dwóch różnych epok. Obydwal zginęli na służbie, a ich dusze trafiły do Wydziału ds. Wiecznego Odpoczynku. Ich praca to ochrona żywych przed potwornymi duchami, które po śmierci nadal blakają się po ziemi. 22:00 Ostatni rycerz 00:20 Mroczne tajemnice Korei Północnej 02:10 Jaś Fasola radzi 02:25 Disco Polo Life

TV Trwam

12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do Rodaków 13:15 Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudół 14:10 Lesni mocarze 15:00 Wiesz - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:50 Polscy werbiści w Brazylii Centralnej 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnoogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Stan Bezpieczeństwa Państwa

PONIEDZIAŁEK • 29 maja

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Leśniczówka - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 BBC w Jedyńce - Wodopój. Afrykańska oaza zwierząt - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2020, reż. Anwar Mamon

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - mag. kulinarny
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda
12:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje
16:55 Sekrety życia - program
17:55 Ukryta prawda - program
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Kroniki Roland Garros
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:10 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - serial
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy - serial
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial dokumentalny
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:35 Informacje kulturalne
08:00 Co dalej? - O tym mówi świat - program publicystyczny
08:45 Wędrowiec Polski - Podlasie - cykl reportaży
09:25 Milion - komedia
11:00 Dom - serial TVP
12:35 Reżyserzy - Peter Weir - cykl dokumentalny
13:35 Tadek Niejadek - film animowany
13:45 Zasada Petera - film animowany
14:05 Informacje kulturalne
14:25 Mirai - film animowany
16:15 Czeskie śniadanie - Szpital na peryferiach - serial
17:20 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
18:00 Kalina Jędrusik - program muzyczny
18:45 Będzie weselej - koncert, reż. Jeremi Przybora

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Zaklinaczka duchów - serial
13:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
17:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Papiery na szczęście - serial
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Zagadki losu - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Tajemnice miłości
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Ten moment - program obyczajowy
18:30 Papiery na szczęście - serial, Polska
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy lombard
11:50 Policjantki i Policjanci
12:55 Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Farma
22:00 Bez łości: Zabójcza sprawiedliwość
23:55 Tropiciel. Przypominająca skandynawską sagę opowieść zaczyna się w chwili, gdy małemu Wikingowi udaje się ocalić z zakończonej kłęsk wyprawy po niewolników.
02:00 Śmierć na 1000 sposobów
02:30 Interwencja
02:50 SuperLudzie
03:50 Trans World Sport 2023
04:55 SuperLudzie

14:00 Wspaniałe stulecie - serial
15:00 Wiadomości
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela
21:05 Teatr Telewizji - W małym dworku - spektakl teatralny
22:30 Świat bez fikcji - Rosyjski akcent w Izraelu
23:35 Balans bieli - magazyn
00:20 Benny Hill - to, co najlepsze - komedia

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - reż. Magdalena Klecel, wyk. Arkadiusz Smoleński, Iga Krefft
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:35 La Bandita - serial obyczajowy
23:35 Midsommar. W biały dzień - dramat, prod. USA, 2019, reż. Ari Aster
02:10 O mnie się nie martw - serial komediowy
03:10 Mroczne wody - dramat
05:20 Zakończenie programu

20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Skazana - serial
22:45 Miasto złodziei - film sensacyjny, USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm, Jeremy Renner, Blake Lively, Pete Postlethwaite
01:15 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
02:00 Na granicy światów - serial
03:00 Szpital
04:00 Uwaga!
04:20 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:50 Recepta na stary dom
05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

20:05 Mega Hit - Najmro
Film inspirowany prawdziwymi wydarzeniami z życia Zdzisława Najmrodzkiego, legendarnego celebryty półświatka, który ośmieszał władzę PRL wymykając się 29 razy organom ścigania. Kobiety go kochały, a mężczyźni podziwiali. Milicja dawała za głowę Najmrodzkiego milionowe nagrody, a jego brawurowe wyczyny śledziła cała Polska
22:10 Warcraft: Początek
01:00 Wydział zabójstw, Hollywood
03:30 Zjedź Alaskę
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Carlos - dramat
23:10 Informacje kulturalne
23:20 Panorama kina polskiego - Czuwaj - film fabularny, reż. Robert Gliński, wyk. Mateusz Więclawek, Jakub Zając, który musi uratować matkę Connora przed śmiercią. Ale to, czego się dowiaduje, zmienia wszystko.
22:20 Mad Max: Na drodze gniewu
00:55 Dzielnica strachu - serial
02:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:00 Taki jest świat
04:00 Menu na miarę

20:00 Terminator: Genisys
2029 rok, John Connor stoi na czele podziemia, walcząc z zagrażającymi ludzkości cyborgami. W tej nierównej walce musi zmierzyć się z siłami przeszłości i ... przyszłości. Aby zapewnić sobie życie, wysłała w przeszłość zaufanego porucznika Kyle'a Reese'a, który musi uratować matkę Connora przed śmiercią. Ale to, czego się dowiaduje, zmienia wszystko.
22:20 Mad Max: Na drodze gniewu
00:55 Dzielnica strachu - serial
02:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:00 Taki jest świat
04:00 Menu na miarę

20:00 Dusza towarzystwa - film komedia, USA 2018, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Gillian Jacobs, Julie Bowen, Debby Ryan, Christina Aguilera
22:25 Lepiej późno niż później - film komedia, USA 2003, reż. Nancy Meyers, wyk. Jack Nicholson, Diane Keaton, Keanu Reeves, Frances McDormand, Amanda Peet, Jon Favreau, Rachel Ticotin
00:55 Godzina zemsty - film sensacyjny, USA 1999, reż. Brian Helgeland, wyk. Mel Gibson, Gregg Henry, Maria Bell, David Paymer, Bill Duke, Deborah Unger, Lucy Liu, William Devane, Kris Kristofferson, James Coburn
03:05 Mój sąsiad morderca

TV Trwam

12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mładifest 2017. 28. Festiwal Młodych w Medjugorje
12:45 Rezurekcja
13:30 Msza Święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Rodzina Połanieckich
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
16:55 Spotkania z lasem
17:05 Świadkowie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Sanktuarium Pana Jezusa Ukrzyżowanego
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzną
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
22:30 Święty Józef, w imieniu Ojca
23:25 Muzyczne chwile
23:35 Duszpasterz

WTOREK • 30 maja

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Leśniczówka - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedyńce - Żółwie - serial dok.
14:00 Wspaniałe stulecie
15:00 Wiadomości

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial
06:25 Przygoda - wyzwanie - braterstwo - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Weterynarze z sercem
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial

TVN

05:50 Uwaga!
06:05 Ukryta prawda
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN
11:30 Ukryta prawda - program
12:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
14:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje
16:55 Sekrety życia
17:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty
19:40 Kroniki Roland Garros
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:10 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - serial
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy - serial
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial dokumentalny
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda

TVP Kultura

06:50 Klasyczne poranki - teledysk
07:20 Zaginione - odnalezione - Albert Edelfelt „Pod brzoźami” - magazyn
07:45 Informacje kulturalne
08:15 Księga Przestrzeni - Przy ulicach mniejszych miast, reż. Tomasz Drodzowicz
08:50 Zaginione Skarby - Monstrancja ze Świętej Lipki - film animowany, reż. Beata Szuszwedyk - Sadurska
09:05 Braciszek - dramat, reż. Andrzej Barański
11:00 Dom - serial TVP, reż. Jan Łomnicki
12:40 Dzień w muzeum Orsay - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Bruno Ulmer
13:45 Informacje kulturalne
14:15 Wydarzenie aktualne

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Zaklinaczka duchów - serial
13:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
17:00 Lekarze na start - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Zagadki losu - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Tajemnice miłości
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Ten moment - program obyczajowy
18:30 Papiery na szczęście - serial, Polska
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy lombard
11:50 Policjantki i Policjanci
12:55 Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka
15:55 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Farma
22:00 Krwawy biznes. Były agent sif specjalnych Deacon jedzie do Chin, by tam oddać umierającą siostrzenicę swoją nerkę. Dzień przed operacją mężczyzna budzi się w hotelu i z przerażeniem zdaje sobie sprawę, że nerka została mu właśnie wycięta.
00:10 Królestwo
02:30 Interwencja
02:50 Trans World Sport 2023
03:55 SuperLudzie

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Reset - film dokumentalny
22:20 Poznań 56 - dramat
00:20 Resortowe Dzieci - cykl reportaży
00:50 Ocaleni - reality show
01:55 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
02:30 Bezlitosny - film fabularny

19:30 Barwy szczęścia - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:35 La Bandita - serial
01:15 Wszystko dla mojej matki - dramat, reż. Małgorzata Imielska, wyk. Zofia Domalik, Maria Sobocińska, Malwina Laska, Magdalena Celmner, Helena Englert, Joanna Poleć, Zuzanna Pulańska, Alicja Czerniewicz, Edyta Januszewska, Halina Rasiakowska
03:10 Tesknota za Wschodem - film dokumentalny
04:15 Rodzinka.pl - serial
04:50 Zakończenie programu

21:35 Ścigany - film sensacyjny, USA 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford, Tommy Lee Jones, Jeroen Krabbe, Sela Ward, Joe Pantoliano, Julianne Moore
00:10 Kuba Wojewódzki - program
01:15 Skazana - serial, Polska
02:20 Urowadzona - serial, USA
03:20 Szpital - program obyczajowy
04:20 Uwaga! - program interwencyjny
04:40 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

20:05 Ant-Man i Osa
Scott Lang boryka się z konsekwencjami swoich życiowych wyborów tak w roli superbohatera, jak i ojca. Kiedy stara się pogodzić życie rodzinne z obowiązkami Ant-Mana, Hope van Dyne i dr Hank Pym powierzają mu kolejną pilną misję. Scott musi ponownie założyć kostium Ant-Mana i nauczyć się walczyć u boku Osy, aby wspólnie odkryć sekrety z przeszłości.
22:40 Zasady walki
01:10 S.W.A.T.: Miasto w ogniu
03:05 Nasz Nowy Dom
04:05 Zjedź Alaskę
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

14:55 Parasolki z Cherbourg - film fabularny
16:35 Galeria sztuki na ekranie - Michał Anioł, miłość i śmierć - cykl dok.
17:40 Co dalej? - program publicystyczny
18:15 Wielki, więksi i naj-więksi - Historia festiwali opolskich.
20:00 Lekkie obcyaje - Projekt Floryda - film obyczajowy
22:00 Informacje kulturalne
22:25 Teatr Telewizji - Przygoda - spektakl teatralny
23:55 Młoda Polska - Dog Days - film krótkometrażowy
00:25 Kino Mocnych Wrażeń - Carlos - dramat
03:20 Niedziela z... rolami Bogumiła Kobieli
04:15 Co dalej?

20:00 Ja, Frankenstein
Adam, potwór stworzony przez doktora Frankenstein, od ponad 200 lat żyje samotnie, starając się ukryć swoją naturę przed ludźmi. Obdarzony ogromną siłą i wytrzymałością, wytrenowany w sztukach walki, broni naszego gatunku przed zakusami istot rodem z najgorszych koszmarów.
21:50 Herkules
23:50 Dzielnica strachu - serial kryminalny
00:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
01:45 Na jedwabnym szlaku
02:25 Menu na miarę
02:55 Na jedwabnym szlaku
04:00 Menu na miarę

20:00 Kobieta sukcesu - film komedia, Polska 2018, reż. Robert Wichrowski, wyk. Agnieszka Włodocha, Mikołaj Roznerski, Bartosz Gelner, Julia Wieniawa, Paulina Gałązka, Małgorzata Foremniak, Tomasz Karolak
22:20 Wzgórze krwi - film horror, USA/Kanada 2015, reż. Guillermo Del Toro, wyk. Mia Wasikowska, Jessica Chastain, Tom Hiddleston, Charlie Hunnam, Jim Beaver, Leslie Hope
00:45 Nico: Ponad prawem - film sensacyjny, USA 1988, reż. Andrew Davis
02:50 Mój sąsiad morderca

TV Trwam

12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Powrót i Odnova
13:00 Pielgrzym Miłości
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Sanktuarium Matki Bożej w Łous we Francji
15:25 W służbie Bogu i Ojczyźnie
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Filmowe zyciorysy. Biegnę całym swoim sercem
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań Żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Ze szkolnej ławki
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec

ŚRODA • 31 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:10 Dziedzictwo - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	05:00 Na sygnale - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl; magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zakochaj się w Polsce - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej
	
12:50 Natura w Jedyńce - Krokodyl - serial dok. 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie 21:05 Wielki Test o Koperniku 22:35 Szczęśliwy - film dok. 23:40 Bezlitosny - film fabularny 01:25 Ines, pani mej duszy - serial kostiumowy	18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Barwy szczęścia - serial 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy seriali Na dobre i na złe - serial Na sygnale - serial 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial 22:35 La Bandida - serial obyczajowy 01:15 Syn - serial, prod. USA, 2017, reż. Tom Harper, wyk. Pierce Brosnan, Henry Garrett, Paola Nunez, Sydney Lucas, Zahn McClarnon 02:15 Dom z drzazg - film dokumentalny 03:55 Echo serca - serial TVP 04:45 Zakończenie dnia

CZWARTEK • 1 czerwca	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:10 Dziedzictwo - serial 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Dobre historie - Czułość serca - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 To się opłaca - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Słonie - serial dok.	05:00 Na sygnale - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - po bałkańsku - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie - cykl dokumentalny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej
	
14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Wiadomości 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 24:00 Resortowe Dzieci 00:30 Tanie Dranie - talk-show	18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Barwy szczęścia - serial 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial 20:50 Postaw na milion - teleturniej, reż. Konrad Smuga 21:45 La Bandida - serial obyczajowy 23:45 Drapieżnik - thriller, prod. USA, 2007, reż. Wai Keung Lau, wyk. Richard Gere, Claire Danes, KaDee Strickland, Ray Wise, Russell Sams, Avril Lavigne 01:40 Memento - film fabularny, prod. USA, 2000, reż. Christopher Nolan 03:45 Trzy dni Kondora - serial, prod. USA, 2020, reż. Ali Selim 04:40 Zakończenie dnia

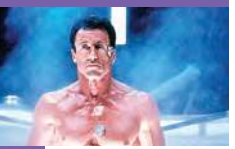
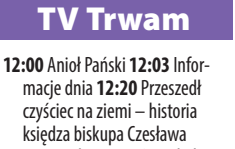
TVN	POLSAT
05:50 Uwaga! 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Doradca smaku - program kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:35 Kuchenne rewolucje 13:40 Szpital - program obyczajowy 14:45 Ukryta prawda 15:50 Kuchenne rewolucje 16:55 Sekrety życia - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Kroniki Roland Garros 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:10 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - serial 10:40 Dlaczego ja? - serial 11:40 Gliniarze - serial 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy - serial 14:40 Dlaczego ja? - serial 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 - serial dokumentalny 17:00 Gliniarze - serial 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Duże dzieci
	
21:35 Geostorm - film katastroficzny, USA 2017, reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Abbie Cornish, Alexandra Maria Lara, Daniel Wu, Andy Garcia, Ed Harris 23:45 Obecność - film horror, USA 2013, reż. James Wan 02:10 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 03:10 Szpital - program obyczajowy 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:30 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	22:15 Spadaj tato Jeszcze jako nastolatek, Donny został ojcem Todda. Wychowywał go samotnie aż do jego 18. urodzin. Teraz, po wielu latach nie utrzymywania kontaktów z ojcem, uporządkowany świat Todda może leć w gruzach, gdy w przeddzień jego ślubu, pojawia się nagle Donny. Pragnąc odbudować relacje z synem, Donny musi zmierzyć się z konsekwencjami swoich pozostawiających wiele do życzenia zdolności wychowawczych... 00:50 Ant-Man i Osa 03:25 Zjedź Alaskę 03:55 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVN	POLSAT
05:50 Uwaga! 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Doradca smaku - program kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Ukryta prawda 12:36 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Szpital - program obyczajowy 14:45 Ukryta prawda 15:50 Kuchenne rewolucje 16:55 Tajemnice miłości 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty - informacje 19:40 Kroniki Roland Garros 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:10 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - serial 10:40 Dlaczego ja? - serial 11:40 Gliniarze - serial 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy - serial 14:40 Dlaczego ja? - serial 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 - serial dokumentalny 17:00 Gliniarze - serial 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda
	
20:55 Milionerzy - wydanie specjalne - program rozrywkowy 22:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 23:15 Bokser - film obyczajowy, Polska 2011, reż. Tomasz Blachnicki, wyk. Anna Przybylska, Szymon Bobrowski, Krzysztof Kiersznowski, Marek Probosz, Katarzyna Maciąg, Emilia Stachurska 01:10 Kuloodporni - film sensacyjny, USA 1996, reż. Ernest R. Dickerson 03:00 Szpital - program obyczajowy 04:00 Uwaga! 04:20 Zamieszkać na plaży 04:50 Recepta na stary dom	20:05 Narzeczony na niby Gdy któregoś dnia życie Kariny zamieni się w pasmo nieszcześć, postanowi ona wziąć sprawy w swoje ręce i „podkoloruje” rzeczywistość. Niestety uruchomiony festiwal małych i dużych kłamstw wymknie się jej spod kontroli doprowadzając do wielu prze zabawnych sytuacji. W konsekwencji wszyscy bohaterowie filmu, będą musieli zrobić porządek zarówno w swoim życiu, jak i w swoich sercach. 22:20 Rozmowy nocą 00:25 Wyznania Gejszy 03:40 Nasz Nowy Dom 04:45 Disco Gramy

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Muzyczne poranki 07:35 Informacje kulturalne 08:05 Co dalej? - program publicystyczny 08:35 Res Poloniae 09:15 Parasolki z Cherbouga - film fabularny 11:00 Dom - serial TVP 12:40 Max Factor - prod. Francja 13:45 Informacje kulturalne 14:15 Alicja - musical 16:00 Mistrzowie kina - Gene Kelly: życie i taniec - film dokumentalny 17:05 Księga Przechlepi - Mieszkań inaczey 17:40 Zaginionie Skarby - film animowany 17:55 Godzina szczerości - Wiesław Gołas 18:45 Porozmawiajmy o Gołasie , reż. Alicja Sapińska, Nina Terentiew, wyk. Wiesław Gołas 19:15 Spotkanie z Wiesławem Gołasem - rozmowa	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Zaklinaczka duchów - serial 13:00 Lekarze na start - serial obyczajowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lekarze na start - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
	
20:00 Na wschód od Hollywood - Germinal - prod. Francja, 1993, reż. Claude Berri, wyk. Miou-Miou, Gérard Depardieu, Jean Carmet, Renaud 22:50 Informacje kulturalne 23:10 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 23:55 Wieczel niż relacja - Jean - Michel Basquiat - artysta totalny - prod. Francja 01:00 Jazz Juniors 2020 - Premieri/dzień improwizacji II - koncert 02:50 Lekkie objazdy - Projekt Fłoryda - film obyczajowy 04:50 Młoda Polska - Dog Days - film krótkometrażowy, reż. Zuzanna Grajcewicz	20:00 Plan lotu Podczas lotu z Berlina do Nowego Jorku, na wysokości kilkunastu tysięcy metrów, 6-letnia córka Kyle Pratt, znika bez śladu. Ale czy istotnie? Nikt na pokładzie samolotu jej nie widział i nikt nie wierzy Kyle, że dziewczynka leciała razem z nią. 22:00 Znaki 00:05 Dzielnica strachu - serial 01:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 01:55 Na jedwabnym szlaku 02:35 Z archiwum policji 03:00 Taki jest świat 03:55 Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Muzyczne poranki 07:25 Informacje kulturalne 07:50 Eureka biblioteka! - Końskie - cykl reportaży 08:15 Niedziela z... rolami Bogumiła Kobieli 09:10 Alicja - musical 11:00 Dom - serial TVP 12:40 Dziecko i clown - film dokumentalny 13:50 Informacje kulturalne 14:35 Tomcio Paluszek - film familijny 16:20 Przeciwnieństwa i pary: Legendarne hollywoodzkie pary - Ali McGraw i Steve McQueen - cykl dokumentalny 17:25 Co dalej? - program publicystyczny 18:00 Scena taneczna - Bajka muzyczna - taneczna - magazyn 18:30 Operowy zawrót głowy - widowisko	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Zaklinaczka duchów - serial 13:00 Lekarze na start - serial obyczajowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 17:00 Lekarze na start - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
	
20:00 Cudowny chłopak - film obyczajowy, prod. Hongkong, USA, 2017, reż. Stephen Chbosky, wyk. Julia Roberts, Owen Wilson, Jacob Tremblay 22:00 Informacje kulturalne 22:25 Bloody Daughter - film dokumentalny 00:15 Na wschód od Hollywood - Germinal - prod. Francja, 1993 03:05 Kino nocne - Miasto prywate - film sensacyjny 04:30 Co dalej? - program publicystyczny 05:05 Teledyski 05:35 Afisz kulturalny 05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl 05:55 Zakończenie dnia	20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz Oparta na faktach historia najmłodszego w historii FBI fałszerza Frank Abagnale Jr, który w latach 60., udając pilotów, lekarzy, profesorów i zastępców prokuratora wyłudził z banków ponad 2,5 mln dolarów. 23:00 Sex story 01:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:10 Menu na miarę 03:50 Taki jest świat 04:25 Z archiwum policji 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Zagadki losu - program obyczajowy 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Tajemnice miłości 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Wataha - miniserial, Polska	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów . Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Farma 22:00 Diabeł. Gdy ktoś rzuci się z okna filadelfijskiego drapacza chmur, na miejsce przybywa detektyw Bowden, by przeprowadzić śledztwo. Tymczasem w tym samym budynku zatrząskuje się winda, którą jedzie pięć obcych sobie osób 23:45 Coś 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Top 10 - Lista Przebojów
	
22:30 Czas mroku - film obyczajowy, Wielka Brytania/USA 2017, reż. Joe Wright, wyk. Gary Oldman, Kristin Scott Thomas, Ben Mendelsohn, Lily James, Ronald Pickup, Stephen Dillane 00:55 Projekt Lazarus - film horror, USA 2015, reż. David Gelb, wyk. Olivia Wilde, Mark Duplass, Evan Peters, Donald Glover, Sarah Bolger, Ray Wise 02:45 Wzgórze krwi - film horror, USA/Kanada 2015, reż. Guillermo Del Toro, wyk. Mia Wasikowska, Jessica Chastain, Tom Hiddleston, Charlie Hunnam, Jim Beaver, Leslie Hope	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Tajemnica Enigmy 13:00 Tam Ktoś jest! 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka 15:00 Lasy bagienne 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:35 Bazylika Grobu Bożego w Jerozolimie 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnot 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:30 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Powołanie 23:20 Pragnienie Boga

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Zagadki losu - program obyczajowy 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Tajemnice miłości 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów . Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Farma 22:00 Wolna chata 23:55 BloodRayne. Piękna Rayne jest pół człowiekiem, pół wampirem i atrakcją cyrku osobliwości. Kiedy udaje jej się uciec z cyrku, spotyka wróżkę, od której dowiaduje się, że jest owocem gwałtu, jakiego dopuścił się na jej matce okrutny król-wampir, Kagan. Rayne postanawia pomścić matkę. 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life
	
21:00 Człowiek demolka - film sensacyjny, USA 1993, reż. Marco Brambilla, wyk. Sylvester Stallone, Wesley Snipes, Sandra Bullock, Nigel Hawthorne, Benjamin Bratt 23:25 Projekt Lazarus - film horror, USA 2015, reż. David Gelb, wyk. Olivia Wilde, Mark Duplass, Evan Peters, Donald Glover, Sarah Bolger, Ray Wise 01:10 Aż po grób - film obyczajowy, USA/Niemcy/Polska 2009, reż. Aaron Schneider, wyk. Robert Duvall, Bill Murray, Sissy Spacek, Lucas Black, Gerald McRaney, Bill Cobbs 03:20 Mój sąsiad morderca 04:25 Druga strona medalu - talk show	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Przeszedł czyścić na ziemi - historia księdza biskupa Czesława Kaczmarka 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Powołani 15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Żew natury 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Twoim wrogiem może być teraz zniechęcenie. Na wiele propozycji nie odpowiesz wcale, a do innych długo się będziesz przekonywał. Najchętniej zaszyłbyś się w swoim pokoju z ciekawą książką na kolanach. Raczej nie będziesz pozostawiony w samotności. Nie reaguj złością i nie rzucaj przykrych słów. Trochę cierpliwości, ten stan niebawem Cię opuści.

Byk

Nie komplikuj sobie życia, opóźniając podejmowanie decyzji. Zazwyczaj nie masz z tym problemów, a teraz, jakby opuściły Cię siły. Pojawi się wiele propozycji i możliwości, wystarczy, że zainteresujesz się tym, co oferuje Ci świat i w porę podejmiesz decyzję. Zwleknięcie i odwracanie się od tego, co najważniejsze, w niczym Ci nie pomoże.

Bliźnięta

Wiosna wprawi Cię w doskonały nastrój. Chętnie będziesz się spotykał z rodziną i przyjaciółmi, chodził na randki i na spotkania towarzyskie. Będą okazje do śpiewu i tańca. Nie będziesz przejmował się pieniędzmi, tym bardziej, że pojawią się nowe, na które już nie liczyłeś. Będziesz się bawił i nie myślał o kłopotach.

Rak

Masz wyraźny plan, co chcesz zrobić i całkiem mądrze chcesz to rozegrać. Zanim jednak zaczniesz działać, przygotuj się. Twój organizm na razie mówi „nie”, więc ogranicz się do tego, co musisz robić, a resztę zastąp odpoczynkiem. Ty naprawdę sam prosisz się o to, by brać sobie na głowę wiele trudnych spraw. Sam jeden świata nie zbawisz.

Lew

Trochę trudno będzie Ci osiągnąć kompromis z partnerem. Ty będziesz skupiony na swoim problemie, a partner na jakichś domowych sprawach. Zaboli Cię to i uznasz, że nie chce zająć się Tobą. Nie marudź i bądź sprawiedliwy. Partner bierze teraz wiele spraw na siebie, starając się wyręczyć Ciebie. Docień to, że jest silny i chce Ciebie chronić.

Panna

Szykują się poważne zmiany, a do każdej z nich będziesz długo dojrzewał. Chętnie byś zachował stan obecny, ale to nie jest dobry pomysł. Partner też nie podziela Twojego zdania. Przeglądajcie wiele wspólnych kwestii, poznaj przyczyny odmiennego stanowiska i wypracujcie kompromis. Jest takie rozwiązanie, że obie strony będą zadowolone.

Waga

Twoja pomoc, choć zawsze potrzebna, to jednak ma tendencję do przychodzenia po czasie. Twój partner ma wyjątkową cierpliwość, żeby na nią czekać. Nie spóźniaj się tym razem. Reaguj na każdy sygnał od partnera. Jeśli uda Wam się zażegnać konflikt, to będzie to wielkie osiągnięcie. W przeciwnym wypadku pojawi się pochłaniająca niepotrzebnie czas przeszkoda.

Skorpion

Wygląda na to, że pociąga Cię zabawa w kotka i myszkę. W Twoim wykonaniu wygląda to tak: zrobisz jakiś ruch i poczekasz, jaka będzie reakcja partnera. To może skończyć się konfliktem, który obejmie całość Waszych relacji. Partner nie będzie wierzył w szczerość Twoich intencji ani w Twoją bezinteresowność. W imię czego to robisz?

Strzelec

Jeżeli wcześniej popełniłeś błąd i masz tego świadomość, to czym prędzej zabierz się za jego naprawienie. Jego konsekwencje obejmą wiele osób i wywołają spore zamieszanie. Jeszcze możesz temu zapobiec, tylko miej odwagę się przyznać oraz zaprosić zainteresowane osoby do współpracy. Nic na tym nie stracisz. Każdy ma prawo do pomyłki.

Koziorożec

Zelektryzuje Cię wiadomość od osoby, którą darzysz sympatią. Będziesz potrzebował trochę pieniędzy. Ktoś inny zajmie się resztą sprawy, a Ty będziesz mógł spijać śmietankę, po czym wypoczęty z pełnym zapasem sił będziesz mógł wrócić do pracy. Reaguj na wiadomości od partnera, zawsze miej przy sobie trochę gotówki i nie obawiaj się o jutro.

Wodnik

Masz skłonności do idealizowania rzeczywistości. Powinieneś teraz szybko brać, co Ci się należy i zniknąć bez śladu z towarzyskich spotkań. Przeczekaj burzę i konflikty. Nie angażuj się w sprawy żadnej ze stron. Jeśli postąpisz inaczej, to zostaniesz pomówiony o niestworzone rzeczy. Lepiej tego uniknąć i zająć się swoimi problemami.

Ryby

W sytuacjach, w których się znajdziesz, bardzo będą potrzebne zdrowy rozsądek i umiar. Ludzie będą oczekiwać od Ciebie sprawiedliwości i bezstronności. Staraj się temu sprostować. Będzie to wymagało poznania sprawy i racji obu zaangażowanych stron, ale to bardzo Ci się przyda. Nie obawiaj się o swoje doświadczenie, naprawdę już sporo przeżyłeś...

kółko fortuny nr 21

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz.

12.30 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która zadzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyśliliśmy w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria: dyscyplina sportowa

I L R

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 20 „Pralnia” (miejsce).

nagrodę wygrywa:

Anna Kłosowska z Łosin

– kubek i długopis ufundowane przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

Rozwiązanie krzyżówki nr 20 „Prostak narzeka, mądry radzi”.

nagrodę wygrywa:

Krzysztof Łyczywek z Bysławka

– 50 zł ufundowane przez sklep motoryzacyjny Zbigniewa Tomaszewicza z Tucholi

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 21

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- przekupstwo
- elegancja, wytworność
- dawniej: karność, rygor
- taniec towarzyski
- ryba wędrująca na tarło do morza
- osoba ubiegająca się o coś w urzędzie
- posada, stanowisko
- turecka metropolia
- sprzymierzeniec, sojusznik
- strona dodatnia, zaleta
- instalacja wcinająca się w ląd
- papiery wartościowe
- dawniej: kandydat do małżeństwa
- rysak
- składnik powietrza

PIONOWO:

- układanka wymagająca logicznego myślenia
- wyspa na rzece
- drag umocowany przy wozie konnym
- scena w cyrku
- słowa przytoczone dosłownie z czyjegoś tekstu
- niewielka jaszczurka
- ciastko z bitą śmietaną
- wiek
- pisklę
- niepożądany gość
- słodki sok wydzielany przez kwiaty
- wirusowa choroba zakaźna
- założenie, które ktoś zamierza udowodnić
- figiel, dowcip

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie – przysłowie mongolskie.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która zadzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyszówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzczyńi/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzczyńi/zwycięzcę.

Piotr Paterski

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł; pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Praca

Dam pracę

- Firma M Car Construction z Tucholi zatrudni pracowników na stanowisko pomoc elektryka, możliwość przyuczenia, elektro-montera. Oferujemy: atrakcyjne wynagrodzenie, praca na 1/1 etatu, umowa o pracę na czas nieokreślony, 785-241-670, 724-606-867
- Pracownika do pracy przy dachach przyjmę, Tuchola i okolice, 661-969-866
- Przyjmę ucznia w zawodzie elektryk, praktyka w Tucholi, tel. 692-594-281
- Restauracja w Tucholi poszukuje kobiety do pracy w kuchni w charakterze kucharki lub pomocy kuchennej; tel. 501-302-285
- Zatrudnię do pracy w tartaku, Bysław, 604-720-428
- Zatrudnię kierowcę kat. C+E na trasy krajowe, auto z naczepą firanką, uczciwe wynagrodzenie, 538-816-501
- Zatrudnię pracownika do obsługi koparek jednonaczyniowych oraz pracowników drogowych, pilne, tel. 600-645-319
- Zatrudnimy kierowcę do rozwożenia pizzy. Praca zmianowa, co dwa tygodnie. Mile widziany emeryt/rencista. Fair Play, Tuchola, Poczta 7c, 785-177-158, (52) 334-39-60
- Zlecę montaż pokrycia dachowego na domku jednorodzinnym, pokrycie dachówką lub blachodachówką, 603-674-175

Nieruchomości Lokale

Szukam pracy

- Oferuję usługi cięcia, rąbania i układania drewna. Koszenie trawników oraz ogólne sprzątanie posesji, np. po budowie, zapraszam do kontaktu, 783-617-260

Sprzedam

- Dom w Bładowie, pięknie urządzony, 298 m², 14300 m² działki, 899.000 zł, tel. 720-332-233
- Działka budowlana w Lubiewicach, 947 m², 49.000 zł, tel. 720-223-322
- Działka budowlana z mediami, na obrzeżach Cerkcy, bez pośredników, 1200 m², 61 zł/m², 501-720-649, dzwonić po południu
- Mieszkanie w bloku, od 1 lipca, 36 m², 2 pokoje z kuchnią i łazienką, ul. Warszawska, naprzeciwko Polomarketu, tel. 787-318-142
- Mieszkanie w kamienicy bezczynszowe, Tuchola, ul. Główna, 61 m², 2 pokoje, kuchnia, łazienka oraz pokój na poddaszu, duża piwnica, 608-742-904
- Mieszkanie w kamienicy, plac Wolności, Tuchola, od 1 lipca, 32 m², 2 pokoje z kuchnią i łazienką, umeblowane, tel. 787-318-142
- Mieszkanie własnościowe M3, 53 m², na parterze, garaż+ogródek, Runowo Krajeńskie, własne c.o. na ekogroszek, budynek zadbane, ocieplony, rolety zewnętrzne, 606-171-473
- Nieruchomość w Tucholi, tel. 730-956-837, 694-901-550

Kupię

- Ziemię rolną kupię, może być z siedliskiem, 888-047-905

Oddam w najem

- Mieszkanie do wynajęcia, 53 m², 2 pokoje, kuchnia, łazienka, Tuchola, ul. Świecka 17, III piętro, 609-915-988
- Mieszkanie w okolicach Tucholi, 727-572-487
- Mieszkanie w Tucholi, 30 m², 2 pokoje, 800 zł plus opłaty, tel. 720-093-093
- Mieszkanie w Tucholi, w bloku, 43 m², I piętro, dwupokojowe, kuchnia, łazienka, nieumeblowane, są meble kuchenne, na dłuższy okres, 727-235-939
- Pokój + kuchnia + łazienka, Tuchola, ul. Mickiewicza, tel. 606-373-826

Kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wycena gratis, tel. 660-665-965
- Ciągnik C-355, C-360, C-328, C-330, przyczepę oraz inne sprzęty rolnicze kupię, 798-132-548
- Knury, maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, 725-804-742
- Poroża, zruty, trofea i inne, kupię każdy stan i rodzaj, tel. 607-789-471
- Przyczepę kempingową w każdym stanie oraz motorower romet 205, 200 kupię, 798-132-548
- Skup bydła rzeźnego Agros. Preferencyjne ceny krów-eksport. Skup odsadek MM i MBO. Gotówka. Sprawdź ceny. Dział skupu 889-186-749, biuro 794-463-596
- Skup staroci ze strychów, piwnic, garaży. Masz stare rzeczy i zegary, maszyny rolnicze, obrazy i inne, dzwonić, 798-132-548
- Skupujemy bydło: byk do 13,50 zł/kg, jałowka do 13,00 zł/kg, krowa do 9,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Słomę po żniwach kupię lub zamienię, tel. 571-591-459
- Tuczniki, maciory i knury kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 888-302-750
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybrakowane, najwyższe ceny, możliwość rozliczenia WBC, płatność gotówką+VAT lub przelew, tel. 663-187-932

Różne

- Biuro Matrymonialno-Partnerskie Serduszka Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00. tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Poszukuję osoby dojeżdżającej z Drożdżenicy lub okolic albo przejeżdżającej przez Drożdżenicę do Tucholi, do pracy. Dołożę się do kosztów przejazdu. Informacja pod tel. 602-658-792, (52)334-40-62
- Przekażę za darmo kafele do pieca i puste ule, tel. (52) 334-34-71

- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Dania, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

Usługi

- Adaptacja, aranżacja, budowlano-remontowe usługi, dekarstwo, docieplanie, elewacje, gładzie, poddasza, podwieszane sufity, ścianki działowe, płoty, papa termozgrzewalna, od A-Z, 725-530-485
- Audyty energetyczne, czyste powietrze, wymiana kotłów, tel. 698-350-810
- Brukarstwo, kamień, polbruk, ścieżki, chodniki, place, płoty, ogrodzenia, prace różne, 606-957-271
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, kompleksowe wykonawstwo, remonty dachów, sprzedaż pokryć dachowych – usługa na 8% VAT (budynki mieszkalne), utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Elektryk, 602-338-356
- Kopanie, pogłębianie i czyszczenie stawów na terenie woj. kujawsko-pomorskiego i woj. pomorskiego, 534-663-032
- Merlin usługi: formowanie żywopłotów, koszenie trawy+wywóz pokosu, zakładanie trawników, cięcie opału+usługi luparką, opieka abonamentowa nad ogrodami, wycinka drzew, tel. 724-945-489
- Pomogę w pielęgnacyjnym prześwietleniu, przyjęciu drzew owocowych, krzewów w celu prawidłowego owocowania, lepszego wykształcenia, wybarwienia owoców oraz ozdobnych, 517-722-303
- Zawsze zapewniam dobrą zabawę na weselach, innych uroczystościach rodzinnych, zabawach itp., profesjonalne nagłośnienie, prezydent muzyczny, duża kolekcja nagrań, tanio, 606-694-038

Motoryzacja

Sprzedam

- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52)332-46-98, 605-112-448
- BMW seria 1 F21 1.6 B (2013), 80.000 km, niebieski metalik, klimatyzacja, elektryka, jak nowy, zarejestrowany, Tuchola, 500-862-466
- Ford fiesta 1.2 B (2015), 95.000 km, 5-drzwiowy, biały, pełne wyposażenie, serwisowany, Tuchola, 500-862-466
- Ford focus kombi 2.0 D (2010), 6 biegów, srebrny, miesiąc w kraju, zarejestrowany, 12.800 zł, tel. 606-280-837
- Hyundai i10 1.2 B (2015), 59.000 km, szary metalik, klimatyzacja, elektryka, jak nowy, Tuchola, 500-862-466
- Peugeot 3008 2.0 D (2011), tel. 693-552-472

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godziny 16.00. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „Sch” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Renault twingo 1.0 B (2015), 79.000 km, biały, 5-drzwiowy, klimatyzacja, stan idealny, Tuchola, 500-862-466
- Seat leon 1.6 MPI (2006), klimatronik, miesiąc w kraju, zarejestrowany 12.300 zł, tel. 606-280-837
- VW golf IV 1.4 16V (1998), grafit, 3-drzwiowy, cena 2900 zł do negocjacji, tel. 721-129-306, 721-386-926
- VW tiguan 1.4 TSI, 82.000 km, czarny metalik, elektryka, klimatyzacja, książka serwisowa do końca, stan idealny, Tuchola, 500-862-466

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośdowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Astrę, vectrę, golf, polo, tico, seicento, mercedesa, volvo oraz przyczepę kempingową kupię, 798-132-548
- Auta typu astra, vectra, polo, golf, passat, clio, yaris, sharan, alhambra i inne, mogą być do remontu, 798-132-548
- Autoskup aut osobowych i dostawczych w każdym stanie oraz motocykle i motorowery, 662-157-014
- Fiata 126p, 125p oraz motocykle i motorowery typu WSK, SHL, jawa, junak, romet, motorynkę i inne kupię, również części, 662-157-014
- Motocykle i motorowery z czasów PRL-u kupię, 662-157-014
- Przyczepkę samochodową do remontu kupię, tel. 889-621-334
- Skup aut każdej marki, stan i rok bez znaczenia, osobowe i dostawcze. Masz na sprzedaż, dzwonić, 662-157-014
- WSK, WFM, SHL, rometa, komara, motorynkę, części oraz przyczepę kempingową niewiadów N126 kupię, 662-157-014

Sprzedaż

- Agregat uprawowy, siewnik, bryczka konna, przyczepa do słomy, pług, gruber, betoniarka, cyklop, waga do żywca, kucyk, tur, wycinak, tel. 663-187-248

Informator medyczny

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

UROLOG
dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje poniedziałek 17.00-20.00
tel. 52 33 433 44

auris med BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

- Krowy zacielone w różnych terminach, 5 szt., w tym trzy po pierwszym wycieleniu, tel. (52) 516-29-02, 607-468-550
- Króliki, świnki morskie, gołębie ozdobne, tel. 606-916-233
- Kukurydza sucha, ziarno, pszenica, możliwość dowozu, tel. 608-615-448
- Kurki odchowane 24-tygodniowe, 21-tygodniowe, rossa, kaczki, kaczogęsi, gęsi, zamówienia: maj, czerwiec, lipiec, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane rossa, zamawiać na 3.06 – 16-tygodniowe, 1.07 – 18-tygodniowe, Lubiewo, Hallera, tel. 601-304-239
- Narożnik skórzany z funkcją spania, ładny, używany, 2,30x1,60 plus fotel, tanio, tel. 662-294-321
- Paszowóz strautmann, 10,5 m³, z wagą i taśmą z Niemiec, czochradło automatyczne, delawal dla bydła na 230 V, 606-171-473
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Plug 4-skibowy grudziadzki, doładki do rozrzutnika do kiszunki, 3,5-tonowego, śrutownik kamieniny, osie do wozu konnego+dyszulki, oś od syreny, 662-326-238
- Prosięta, 18 szt., tel. 788-650-894
- Prosięta, tel. 785-940-768
- Przewracarka do siana niemeyer, 4-karuzelowa, szer. 5,20, składana, koła balonowe, sprowadzona, kojce dla cieląt 4 szt., karmniki dla trzody, 606-171-473
- Przyczepa rolnicza, 1-osiowa, wywrot trzysronny, hamulce, tłok czterostopniowy, nowe burty, podłoga, rama, opony, 3-tonowa, zarejestrowana, 15.000 zł, 785-166-696
- Przyczepa sżywna 3,5 t, dmu-chawa do zboża z silnikiem, kompletna i inne narzędzia rolnicze, 505-583-512
- Pszenica jara, Bysław, tel. 692-348-800
- Pszenica paszowa, ziemniaki paszowe, opona rolnicza 18,4 R34, basen ogrodowy, Kęsowo, tel. 606-404-528
- Pszenżyto, Bysław, tel. 733-822-376
- Pszenżyto, Klonowo, tel. 665-118-458
- Rotacyjna, przewracarka, grabiarka, prasa rolująca, przyczepa 3,5 t, talerzówka piasta, gniotownik, śrutownik, rozrzutnik jednoosiowy, przyczepa jednoosiowa, owijarka, tel. 601-841-642
- Rowery używane, damskie i męskie na ogumieniu 26 i 28, biegi w piastach tylnych i zwykle, od 250 zł, 785-166-696
- Rozrzutnik, tel. 505-293-676
- Rozsiewacz nawozów bogballe, 2500-litrowy, z wagą i komputerem, 2 stacje paszowe z komputerem dla bydła, jednostki końcowe delawal, westfalia, 606-171-473
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, ceny producenta, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Śrutownik bąk, tel. 505-293-676
- Wapno węglanowe 50% CaO, wapno zawierające magnez (dolomit) 50%, CaO + MgO, tel. 723-167-332
- Węgiel, ekogroszek, orzech, Cekcyn, Tuchola, Gostycyn, tel. 609-068-202
- Ziemniaki jadalne lord i vineta, 694-120-672
- Żmijki do zboża 8- i 6-metrowe o średnicy 140 mm z silnikami, owijarka do sianokiszunki ze stawiaczem, tel. 607-624-087
- Żyto, pszenżyto, tel. 698-816-085
- Żyto, tel. 667-902-255

Motocykliści otwierają sezon

W sobotę, 27 maja Bractwo Motocyklowe Magneto zaprasza na XII Żalińskie Moto Show. Tego wydarzenia nie mogą przegapić nie tylko motocykliści, ale wszyscy zakochani w dwóch kółkach i ryku silnika.

Tegoroczna edycja wydarzenia, na którą niezmiennie zapraszają motocykliści z Żalnia i Tucholi, zrzeszeni w bractwie Magneto, ma dość mocno rozbudowany program. Motocykliści sobotnie popołudnie rozpoczną od wspólnej modlitwy w kościele w Żalniu, a zakończą koncertem. W międzyczasie odbędzie się parada motocykli z przerwą na postój na płycie tucholskiego rynku. To świetna okazja, żeby zobaczyć motocykle dla wszystkich tych, którzy do Żalnia się nie wybierają.

Na rondzie, otwierający sezon motocyklowy, pojawią się aż dwa razy.

Przeciąganie liny, swojska grochówka i niecodzienny gość

Po powrocie do Żalnia na uczestników imprezy czekać będzie poczęstunek. Magneto zaserrwuje własnej roboty grochówkę i jak zapowiada stojący na czele bractwa, zupa będzie naprawdę treściwa. Z kolei panie z KGW zadbać o słodkie kalorie. Będzie

to też czas na konkursy i wspólną zabawę. Nie zabraknie konkurencji w przeciąganiu liny, w której zmierzy się Magneto kontra reszta świata. Poza tym zarówno panowie, jak i panie będą mogli spróbować swoich sił

w rzucie oponą. Tego dnia przekonamy się także, czyja maszyna jest najgłośniejsza. O najmłodszych uczestników wydarzenia zadba animatorka. Wśród atrakcji: malowanie twarzy, puszczanie baniek mydlanych i szaleństwo z balonami. Swoje umiejęt-

Magneto zawsze z hukiem otwiera sezon, nie inaczej zapowiada się w tym roku. Jeśli tylko pogoda dopisze, w Żalniu i Tucholi pojawią się setki motocyklistów.

ności zaprezentują wychowankowie ze szkoły karate **Tomasz Krygowski**. Do Żalnia zawita również **Jacek Borowski**, znany z tego, że w podróży zarówno w kraju jak i za granicą towarzyszy mu pies Diego. Oczywiście są to wyprawy motocyklowe.

Koncerty i cegietka dla OSP

Co jeszcze będzie się działo podczas XII Żalińskiego Moto Show?

– Będzie możliwość zapisania się do którejś z sekcji bokserskich Boxing Team Chojnice, wzięcia udziału w losowaniu nagrody głównej, ale i wsparcia symbo-

liczną cegietką zakupu auta przez naszych druhow z OSP w Żalniu – wymienia stojący na czele bractwa. Motocykliści zadbałi też o pamiątki w postaci „blach” i kubeczków.

Imprezę zakończy koncert tucholskiej grupy Postulat, ale wcześniej wybrzmia między innymi kawałki Dżemu. Organizatorzy spodziewają się około 200 maszyn, ale tutaj wiele zależy będzie od pogody. Miejmy nadzieję, że ta w sobotę dopisze.

Współorganizatorem wydarzenia jest powiat tucholski.

Agata Wiśniewska,
fot. (kt)

O dziedzictwie Borów w praktyce i teorii

Borowiackie Towarzystwo Kultury w Tucholi ogłasza nabór na Warsztaty Edukacji Regionalnej dla Nauczycieli Szkół i Przedszkoli Miasta i Gminy Tuchola. Zainteresowani powinni się pośpieszyć z zapisami, bo liczba miejsc jest mocno ograniczona!

Zajęcia odbędą się we wrześniu i październiku br. Będą to 4 trzygodzinne spotkania (razem 12 godzin zegarowych) oraz dodatkowo zajęcia terenowe (wycieczka lub spacer – do uzgodnienia z uczestnikami warsztatów). Zajęcia odbywać się będą w Szkole Podstawowej nr 2 w Tucholi, Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Aleksandra Janty – Połczyńskiego i w izbie regionalnej Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi.

– Warsztaty wyposażą uczestników w niezbędną wiedzę o dziedzictwie kulturowym – materialnym i duchowym Borów Tucholskich, o współczesnym krajobrazie kulturowym i wyróżnikach regionalnych. W ich trakcie uczestnicy zapoznają się też z dostępną literaturą dotyczącą przedmiotu – mówi **Maria Ollick**, prezeska Borowiackiego Towarzystwa Kultury.

Kulinarria, rzeźba, haft

Oprócz zajęć teoretycznych, przewidziano również zajęcia praktyczne poświęcone: technice i kanonom haftu kaszubskiego szkoły borowiackiej i tucholskiej, rzeźbieniu ptaszków, konstruowaniu zabawek drewnianych, malarstwu na szkle,

Uczestnicy pierwszych Wiosennych Warsztatów Edukacji Regionalnej (2004 r.) organizowanych przez Borowiackie Towarzystwo Kultury. Wzięło w nich udział sześćdziesiąt osób (3 grupy 20-osobowe) z powiatów tucholskiego, chojnickiego i świeckiego. Wielu z nich nie ma już wśród żyjących, wielu przeszło na zasłużoną emeryturę. Fot. J. Basta

plecionkarstwu i wikliniarstwu. Poza tym nauczyciele poznają kulturę kulinarną, przyśpiewki i pąsy obrzędowe.

– Na zakończenie, wykorzystując zdobytą wiedzę, wspólnie stworzymy scenkę edukacyjną „My, Borowiacy tucholscy” zawierającą w pigułce wiedzę o życiu dawnych mieszkańców Borów lub scenkę obrzędową. Jeden dzień przeznaczony będzie na zajęcia terenowe – mówi szefująca stowarzyszeniu.

Organizator zapewni materiały i przybory do zajęć praktycz-

nych. Wykładowcy to regionaliści i uznani twórcy ludowi z certyfikatami. Warsztaty zakończy podsumowanie, ankieta ewaluacyjna, wręczenie certyfikatów potwierdzających uczestnictwo w warsztatach.

Przy zapisach – kto pierwszy, ten lepszy

Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc i duże zainteresowanie warsztatami BTK postanowiło przydzielić poszczególnym placówkom oświatowym określona liczbę miejsc: po trzy dla SP

nr 1, SP nr 2, SP nr 3 i PP nr 1 w Tucholi oraz po dwa miejsca dla szkół w Kiełpinie, Raciążu, Stobnie, Legbądzie i SP nr 5 i PP nr 2 w Tucholi. Chęć uczestnictwa można zgłaszać telefonicznie na numer 509 227 405 (Maria Ollick). Decyduje kolejność zgłoszeń!

Warsztaty Edukacji Regionalnej dla Nauczycieli Szkół i Przedszkoli Miasta i Gminy Tuchola realizowane będą jako zadanie publiczne wsparte dotacją z budżetu Gminy Tuchola.

(aw)

O Sztukarni, Ceramikarni oraz ART Seniorkach w Tucholskim Ośrodku Kultury

Puścili wodze wyobraźni i stworzyli

W sali wystaw Tucholskiego Ośrodka Kultury zrobiło się kolorowo za sprawą trzech aktywnie działających grup artystycznych prowadzonych przez Katarzynę Piotrowską. Wystawa szczególna, bowiem pierwszy raz możemy podziwiać prace wykonane przez członków Ceramikarni. Wyjątkowości nadaje jej też fakt, że nie ma konkretnej tematyki, jej twórcy wykazali się kreatywnością i postawili na indywidualne pomysły. – Każda praca jest inna. Mielśmy wolną rękę i mogliśmy puścić wodze naszej wyobraźni – oznajmiała jedna z podopiecznych Sztukarni.

Młodzi adepci sztuki plastycznej, a wśród gości ich najbliżsi.

Od piątku w TOK-u możemy podziwiać dzieła około stu osób prężnie rozwijających swoje plastyczne umiejętności pod okiem **Katarzyny Piotrowskiej**. Pierwsza grupa twórcza funkcjonuje już od siedmiu lat. Mowa o Sztukarni, w której swoje arcydzieła tworzą dzieci oraz młodzież. Tym razem wystawiono także prace nowych zespołów doświadczonych mentorki: twory pań z Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tucholi działających od początku 2022 roku pod nazwą ART Seniorki oraz tworzących od ubiegłej jesieni uczestników zajęć ceramicznych, które skupiają wszystkie grupy wiekowe. Podobnie jak Ceramikarnia, wernisaż zgromadził na sali wystaw sporo osób w różnym wieku, co zdarza się niezmiernie rzadko.

Kreatywności twórcom nie brakuje

Wystawa zatytułowana jest „Co mi w duszy gra”. Nie jest to przypadek, ponieważ oglądając wytwory sztuki, możemy dostrzec, że wszystkie przedstawiają zupełnie inne rzeczy. Autorzy, tworząc

je, mieli wykazać się kreatywnością oraz własnymi pomysłami.

– Każda praca jest inna. Mielśmy wolną rękę i mogliśmy puścić wodze naszej wyobraźni. Nie było żadnego konkretnego tematu, każdy robił to, co chciał – tłumaczyła **Lena Siniło**, jedna z podopiecznych Sztukarni. Dało im to możliwość posłużenia się własną inwencją twórczą.

Siedem wspólnych lat, są niemal jak rodzina

– Na jednym z poprzednich wernisaży mówiłem, że Tuchola sztuką plastyczną stoi. Działalność Sztukarni to znakomicie potwierdza. [...] Te zajęcia robią ku genialną robotę w czasach, kiedy program szkolny sztukę traktuje skrótowo, jest w nim jej bardzo mało, kiedy młodzi, wychodząc ze szkoły, mają problem ze zrozumieniem sztuki. Dzięki nim młode osoby na różnych warsztatach uczą się technik plastycznych, operowania kolorem, rozumieją swoją sztukę, ale również innych – podkreślał jeden z przemawiających na otwarciu wystawy – **Adam Korytowski**. Właśnie na te zajęcia uczęszczają osoby odnoszące sukcesy w konkursach na szczeblach od gminnego aż po międzynarodowy. Tam rozwijają swoje artystyczne pasje, a niektóre z nich nawet wiążą z tym przyszłość, bo pod opieką prowadzącej Katarzyny Piotrowskiej szykują się do egzaminów

W sali wystaw Tucholskiego Ośrodka Kultury możemy pierwszy raz podziwiać efekty pracy Ceramikarni.

wstępnych do liceów plastycznych. Jedną z członkiń – **Dominika Baturo** pobiera już naukę w renomowanym „plastyku” w Bydgoszczy i cały czas szlifuje swój ogromny talent, którego efekty będziemy mogli zobaczyć już we wrześniu. W tym terminie zaplanowana jest jej indywidualna wystawa. Tworzą i uczą się wspólnie od siedmiu lat, co jest masą czasu, patrząc na młody wiek członków grupy. Ci, na wernisażu, docenili swoją mentorkę życzliwymi podziękowaniami. **Amelia Wegner** będąca jedną z uczestniczek zdecydowała się w trakcie oficjalnych przemówień na zabranie głosu i podzielenia się swoją refleksją:

– Gdy czytam posty lub artykuły o Sztukarni, widzę, że często jesteśmy odbierani jedynie jako

grupa plastyczna. Lecz Sztukarnia to nie tylko grupa lub zajęcia, to ludzie, którzy ją tworzą, to rodzina. Sztukarni nie da się opisać w słowach, jest ona bardziej jak uczucie, którego nie sposób wytłumaczyć osobie, która nigdy go nie odczuła. To uczucie jest uzależniające i sędzę, że każdy, kto choć raz je odczuje, chce je odczuć jeszcze raz. Gdy widzę młodsze grupy, które dopiero rozpoczynają tutaj swoją drogę, to czuję nostalgię i w pewnym sensie wzruszenie, że ta mała działalność jest teraz taka duża i tak długo już trwa.

Rozwijają się, biorąc udział w projektach

– Pracujemy jak mróweczki [...], rysujemy, malujemy, robimy ko-

łaże, linoryty, chodzimy na urban sketching, tworzymy prace farbami akrylowymi i akwarelowymi – mówiła Katarzyna Piotrowska. To przykłady działań najdłużej działającej grupy artystycznej przez nią prowadzonej. Aby młodzi artyści doskonalili umiejętności tworzenia daną techniką plastyczną, zapraszane są na ich zajęcia doświadczone w danej dziedzinie osoby, w ramach projektu „Wizyty Mistrzów”. Na spotkanie z uczestnikami warsztatów przybyli dotychczas między innymi: **Małgorzata Rynarzewska**, której prace mogliśmy podziwiać w Tucholskim Ośrodku Kultury na przestrzeni ostatniego miesiąca, **Adam Papke** – niedługo po raz pierwszy przybliżył młodym artystom malarstwo farbami akwarelowymi, **Anna Narloch** – wspiera w szczególności Ceramikarnię swoim doświadczeniem oraz aurą, **Urszula Kulczyk** – doskonalila z twórcami techniczne aspekty, w szczególności z młodzieżą przygotowującą się do rekrutacji w liceum plastycznym, **Małgorzata van Brank** – specjalistka od pastelów suchych, **Paulina Kaczor-Paczkowska**, która przybliżyła członkom sztuki przestrzenne, **Karolina Szczepańska**, która na zajęciach uczyła urban sketchingu oraz **Sebastian Tucholski**, który pokazał uczestnikom tajniki malarstwa martwej natury.

Reklama

TAXI 24 h
tel. 504 441 778

fantastyczne prace

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

– Miło jest, że tacy artyści przyjeżdżają, lubią nas odwiedzać i zawsze podkreślają, że z naszymi dziećmi i młodzieżą pracuje im się bardzo dobrze – oznajmiała prowadząca wystawiających prace grup.

Drugim ważnym przedsięwzięciem są ART wycieczki, realizowane przy pomocy Gminy Tuchola. Na nich zdatni twórcy poznają dziedzictwo kulturowe naszego województwa odwiedzając galerie, fundacje oraz zabytki. Podczas zwiedzania również biorą udział w różnych warsztatach i urban sketchingu, czyli dosłownie „miejskim rysowaniu”, które polega na malowaniu tego, co się widzi.

Uczestnicy artystycznych zajęć biorą udział w licznych wernisażach, aby motywować się do dalszego działania. Jednak członkowie inspirują także innych podczas „Spotkań ze sztuką”. W ich trakcie goszczą u siebie w pracowni przedszkolaki lub uczniowie, którzy biorą udział w wystawach, jak również uczą się na miejscu rysować czy malować. Młodzi artyści wykorzystują swoje talenty również w szczytnych celach. Dla przykładu: stworzyli prace, które zostały wylicytowane na rzecz przytuliska w Bysławiu. Kwota, jaką łącznie udało im się przekazać na pomoc zwierzętom, to 2214,39 zł.

Nowe nabytki – piec ceramiczny i koło do toczenia gliny

– Ceramika to nasze nowe dzieło. Z panem dyrektorem otworzyliśmy ją we wrześniu, [...] i muszę powiedzieć, że takiej pracowni w życiu nie widziałam [...], jest cudowna. Mamy nowy, pachnący piec ceramiczny, koło do toczenia gliny i naprawdę piękną przestrzeń, a pierwsze prace robią naprawdę fanta-

Na ścianach możemy ujrzyć rozmaite rzeczy, w tym zwierzątka.

styczne wrażenie – zachwyciła się Katarzyna Piotrowska. W nowo powstałej pracowni od jesieni tworzą uczniowie od IV klasy szkoły podstawowej wzwyż oraz dorośli. Na wystawie jeszcze przez dwa tygodnie można podziwiać ich ceramiczne dzieła. Należy jednak pamiętać, że tworzą je osoby, które dopiero zaczęły przygodę z tą dziedziną sztuki i wciąż się uczą. Na uroczystym otwarciu owej wystawy znalazły się np. jeszcze pachnące, nieoszlifowane figury, dopiero wyjęte z pieca, pomalowane jedynie barwnym szklivem.

Wyjątkowy początek

Instruktorka grup, dziękując wielu osobom, bez których zajęcia plastyczne nie mogłyby się odbywać, podzieliła się ze zgromadzonymi opowieścią o okolicznościach, w jakich powstała jej pierwsza działalność. Wytłumaczyła, że Sztukarnia została stworzona z myślą o jej starszym

synu, którego inni dyskryminowali z powodu jego dysfunkcji. Chciała, aby miał on miejsce do rozwijania swojego talentu artystycznego. Teraz Katarzyna Piotrowska ma około stu podopiecznych, a do jej grup może należeć każdy. Nie ma ograniczeń z racji

Ogłoszenie płatne

Członkinie Sztukarni oglądające foldery do wernisażu. Od lewej: Alicja Szramka i Agata Palkowska.

Na zdjęciu prowadząca zajęcia plastyczne wszystkich trzech grup – Katarzyna Piotrowska z kwiatami od swoich podopiecznych.

poziomu czy zainteresowania, czy, że dziecko lub nastolatek nie jest to sprawdzane – co podkreślała prowadząca. Wystar-

ma ochotę rozwijać swoją pasję. Tekst i fot. Aleksandra Karnecka

Więcej Mistrzów Czytelnictwa

W ubiegłym wydaniu „Tygodnika Tucholskiego” przy artykule zatytułowanym: „Nagrodzeni przy muzyce i... nieplanowanym tańcu” podaliśmy listę Mistrzów Czytelnictwa 2023. Jak się okazuje, było ich więcej.

W czwartek 11 maja w Miejskiej Bibliotece im. Aleksandra Janty-Palczyńskiego w Tucholi podczas ostatniego wydarzenia z cyklu zdarzeń z okazji XX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek wyróżniono w kategorii dzieci oraz dorosłych Mistrzów Czytelnictwa 2023. Były to osoby, które wypożyczają najwięcej książek. W trakcie bibliotecznego spo-

tkania, na którego podstawie później pisany był artykuł, zostało wymienionych dwanaścioro młodych czytelników. Okazują się, że faktycznych najmłodszych, aktywnych czytelników nagrodzono czternastu. Jako że na liście nie pojawiły się dwie osoby, dziś uzupełniamy, że są to: **Antoni Kopiszka, Nicola Kazimierzczak, Aleksandra Karnecka**

Wyciąg z ogłoszenia o przetargach

Burmistrz Tucholi ogłasza

przetargi ustne nieograniczone na zbycie działek budowlanych

Nr działki	Pow. w m ²	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza w zł	Wysokość wadium w zł	Termin przetargu
Pierwszy przetarg ustny nieograniczony – działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, położone w Tucholi przy alei 700-lecia					
3227 Las	796	BY1T/00017782/1	90.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 9.00
3228 Las	796	BY1T/00017783/8	90.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 10.00
3229 Las	801	BY1T/00017784/5	90.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 11.00
3230	800	BY1T/00017785/2	90.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 12.00
Pierwszy przetarg ustny nieograniczony – działka pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, położona w Przy Szosie Bydgoskiej 17 S					
129/5	898	BY1T/00039066/6	90.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 13.00
Piąty przetarg ustny nieograniczony – działka pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, położona w Tucholi przy ul. Jana III Sobieskiego					
3889	1563	BY1T/00017664/8	112.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 13.45
Piąty przetarg ustny nieograniczony – działka pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, położona w Tucholi przy ul. abp. Jakuba Świnki					
3890	1533	BY1T/00017667/9	111.000,00	10.000,00	29.06.2023 r. godz. 14.15
Przetargi odbędą się w dniu 29 czerwca 2023 r. (czwartek) , w godzinach wskazanych w tabeli sala 203 Urzędu Miejskiego w Tucholi, pl. Zamkowy 1.					
Termin wpłaty wadium – do 23 czerwca 2023 r.					

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w pieniądzu. Wadium na konkretną działkę należy wpłacić w kasie Urzędu Miejskiego w Tucholi lub winno być na koncie Urzędu w Banku Spółdzielczym w Tucholi numer 96 8174 0004 0000 2163 2000 0002, **najpóźniej w dniu 23 czerwca 2023 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę uznania (wpływu) środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Tucholi. W tytule przelewu należy podać numer działki oraz uczestnika przetargu (np. wadium-przetarg, działka nr..... uczestnik...).

Wadium nie podlega zwrotowi, jeżeli nabywca nieruchomości nie stawia się bez usprawiedliwienia w podanym miejscu i terminie celem zawarcia umowy notarialnej.

Ogłoszenie zawierające szczegółowe informacje wywiesza się na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tucholi i na stronie internetowej www.bip.tuchola.pl/NIERUCHOMOŚCI/.

Zastrzega się możliwość odwołania ogłoszonego przetargu z ważnych powodów.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tucholi, Wydział Mienia, plac Zamkowy 1; pokój 204, tel. 52 564 25 30.

Od małego uczą się, jak ważne są pszczoły

I nie tylko one, ale też np. trzmiele. Przed wszystkim najmłodszy mieszkańcy naszego terenu dowiadawali się, czym jest szeroko pojęta bioróżnorodność i dlaczego dla naszego życia jest aż tak ważna. Ale spokojnie, na zabawę też był czas.

Dorota Borzyszkowska tradycyjnie opowiadała o ważnej roli pszczoł.

Oto niektóre z wyróżnionych hoteli. Na konkurs przystano ich aż 75.

Podczas tworzenia wyjątkowego breloka.

Dzieci dowiadwały się np. jak prawidłowo wysiać ziarna niezapominajki.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Kinga Narloch prezentuje swoje zwycięskie dzieło!

W ubiegły czwartek (18 maja) Tucholski Park Krajobrazowy zorganizował tematyczny happening z okazji dwóch, ważnych pod względem przyrodniczym, świąt: Dnia Polskiej Niezapominajki oraz Światowego Dnia Pszczoł. Odbiorcami wydarzenia, które miało miejsce na dziedzińcu przed siedzibą TPK, byli przede wszystkim najmłodsi uczniowie tucholskich podstawówek, a także przedszkolacy. Dzięki temu dzieci już teraz mogły dowiedzieć się, jak ważne dla nas wszystkich są tzw. dzikie pszczoły, których w Polsce mamy ponad 470 gatunków! Takie pszczoły, a także trzmiele, są świetnymi zapylaczami i to właśnie dzięki nim mamy owoce, warzywa, ale też inne produkty, które codziennie spożywamy.

Podczas całego happeningu nikt nie mógł się nudzić. O wspomnianych już pszczołach opowiadała **Dorota Borzyszkowska**, z kolei **Rafał Borzyszkowski** z pomocą multimedialnej prezentacji odpowiadał na pytanie: „Co to jest bioróżnorodność?”. Oprócz tego młodzi uczestnicy poznawali dokładną budowę kwiatów niezapominajki, a także sprawdzali, w jaki sposób założyć ogród dla owadów zapylających. W organizację przy-

Konkurs pn. „Dzikie pszczoły w Twoim ogrodzie”

Dzieci tworzyły hotele wraz z rodzicami

• Kategoria dzieci przedszkolnych:

I miejsce – Bruno Luchciński z Przedszkola nr 1 w Tucholi (klasa „0”),
II miejsce – Hubert Dembiński ze Szkoły Podstawowej w Kiełpinie (5 lat),
III miejsce – Bartosz Redzimski ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi (klasa „0”).

Wyróżnienia: Mikołaj Ziąza z Przedszkola nr 1 w Tucholi (klasa „0”),
Maja Grabińska z Przedszkola nr 1 w Tucholi (5 lat),
Ksawery Kamrowski z Przedszkola nr 1 w Tucholi (5 lat),
Edward Moraczewski z Przedszkola nr 1 w Tucholi (5 lat),
Łucja Figiel z Przedszkola nr 1 w Tucholi (5 lat),
Zofia Musioł z Przedszkola „Borowiacka Tęcza” w Bystawiu, oddz. Lubiewo (4 lata),
Stanisław Musioł z Przedszkola „Borowiacka Tęcza” w Bystawiu, oddz. Lubiewo (6 lat).

• Kategoria uczniów klas I-III szkół podstawowych:

I miejsce – Kinga Narloch ze Szkoły Podstawowej w Legbądzie (klasa III),
II miejsce – Dorota Sikorska ze Szkoły Podstawowej w Iwcu (klasa II),
III miejsce – Zofia Bąkowska ze Szkoły Podstawowej w Stobnie (klasa III).

Wyróżnienia: Nina Rewolińska ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi (klasa IIIb),
Zofia Swońska ze Szkoły Podstawowej w Lubiewie (klasa III),
Nikola Chylewska ze Szkoły Podstawowej w Żalnie (klasa II),
Jakub Dembiński ze Szkoły Podstawowej w Kiełpinie (klasa I),
Marcel Wicikowski ze Szkoły Podstawowej w Kiełpinie (klasa I),
Lena Chmara ze Szkoły Podstawowej w Iwcu (klasa III),
Wojciech Rydygier ze Szkoły Podstawowej w Raciążu (klasa II).

liczne gry i zabawy dla dzieci, podczas których można było np. stworzyć wyjątkowy, drewniany wisiorek. Przy stoisku ustawiono też

Bruno Luchciński, zwycięzca w młodszej kategorii, wraz z rodziną.

rodniczego happeningu w środku miasta zaangażowali się ponadto uczniowie z dwóch szkół średnich. I tak młodzież z Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych plotła dla uczestników wianki, malowała twarze, jak również uczyła sztuki origami i carvingu, czyli rzeźbienia w owocach i warzywach. Z kolei ekipa z Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych przygotowała

tematyczną fotościankę i wystawę pn. „Niezapomniany ogród”.

Zadanie: stworzyć hotel

Ważnym tematem podczas imprezy było promowanie tworzenia hoteli dla owadów. W związku z tym rozstrzygnięto konkurs pn. „Dzikie pszczoły w Twoim ogrodzie”.

– Po raz pierwszy ogłosiliśmy konkurs w zeszłym roku tylko

w dwóch tucholskich przedszkolach. Wtedy wpłynęło do nas 13 zgłoszeń od rodziców i dzieci, którzy przygotowali piękne hotele. W tym roku postanowiliśmy powtórzyć konkurs, ale nie spodziewaliśmy się, że spotka się on z tak ogromnym zainteresowaniem. Było aż 85 zgłoszeń, wpłynęło do nas 75 hoteli – tłumaczyła podczas rozdania nagród **Barbara Grzesiak** z TPK.

Jak podkreślała, wszyscy uczestnicy, którzy stworzyli własny hotel dla owadów, włączyli się w ten sposób w aktywną ochronę dzikich zapylaczy. Jury sprawdziło przede wszystkim poprawność merytoryczną prac konkursowych. Wybrano takie hotele, które na pewno będą chętnie zamieszkałe przez pszczoły. Ponadto zwracano uwagę na estetykę i dobór naturalnych materiałów. Konkurs ogłoszony był w dwóch kategoriach wiekowych. Wśród dzieci przedszkolnych wygrał **Bruno Luchciński** z Przedszkola nr 1 w Tucholi wraz z rodzicami. W kategorii uczniów klas I-III szkół podstawowych zwyciężyła **Kinga Narloch** ze Szkoły Podstawowej w Legbądzie, której także pomagali rodzice. Pełne wyniki podajemy przy artykule.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Marlena i Zofia – mistrzynie z piórem

Choć autorka tekstów dyktand zapewnia, że nie ma w nich bardzo trudnych wyrazów, to przez 14 lat nie zdarzyła się jeszcze całkowicie bezbłędna praca. Nie zmienia to jednak faktu, że laureaci „Pióra Burmistrza” są specjalistami w posługiwaniu się językiem polskim. Niedawno poznaliśmy kolejne zwyciężczynie.

Laureaci konkursu wraz z organizatorami, opiekunami i rodzicami.

Dyktando było pisane wcześniej – 24 kwietnia. Na początku maja poznaliśmy najlepszych. Fot. Hanna Szulwicz

Konkurs ortograficzny „O Pióro Burmistrza” od wielu już lat organizowany jest przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Tucholi im. Aleksandra Janty-Polczyńskiego. W Tygodniu Bibliotek, dokładnie 10 maja, uroczystie rozstrzygnięto jego 14. edycję, choć samo dyktando 24 uczestniczek i uczestników napisało wcześniej – już 24 kwietnia. Główną organizatorką konkursu jest szefowa biblioteki dziecięcej – **Anna Kozłowska**.

– Ja z kolei piszę teksty dyktand i za każdym razem wydaje mi się, że są one bardzo łatwe. Wy chyba też tak uważacie, skoro wygrywacie, prawda? – zwracała się do laureatów konkursu **Hanna Szramka**, dyrektorka MBP. – Staram się, żeby te teksty zawsze były o czymś albo o kimś. Żeby nie były naszpikowane jakimiś bardzo trudnymi wyrazami, których tak naprawdę w życiu używamy rzadko. Staram się, żeby to były normalne teksty. Niemniej jednak chyba przez te lata nie udało się nam znaleźć pracy zupełnie bezbłędnej [...]. Czasami zdarzy się jakiś błąd interpunkcyjny czy przy przenoszeniu wyrazu do następnej linii [...]. Nasza ortografia nie jest łatwa, ale wy sobie z nią świetnie radzicie – dodawała dyrektorka, jednocześnie przewodnicząca jury.

Pisali o noblistce

W rozdaniu nagród uczestniczył rzecz jasna także burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski**. Jak wspominał, kilkanaście lat temu z inicjatywą stworzenia takiego konkursu

Fragmenty dyktanda pt. „Rok Wisławy Szymborskiej”

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował, że Wisława Szymborska będzie patronką roku 2023. Jest ona jedną z najbardziej znanych polskich poetek i jedną z nielicznych polskich noblistek. Jej twórczość spotyka się wciąż z żywym odbiorem zarówno w Polsce, jak i za granicą. Urodziła się 2 lipca 1923 r. w powiecie poznańskim. W bieżącym roku świętujemy 100. rocznicę jej urodzin. W 1996 r. Wisława Szymborska otrzymała najbardziej prestiżowe w dziedzinie literatury wyróżnienie – Nagrodę Nobla.

Szymborska to poetka, która fascynuje czytelników na całym świecie. Stała się niekwestionowaną ambasadorką polskiej kultury za granicą. Jej wiersze zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków [...].

Wisława Szymborska zmarła 1 lutego 2012 r. w Krakowie. Była osobą skromną, pełną dystansu i żartobliwej autoironii. Tematy, które poruszała w swojej poezji, wciąż są aktualne. Forma, jaką się posługiwała, zachwyca mistrzostwem. Dlatego na pewno warto znać jej twórczość i dlatego właśnie jest bohaterką naszego dyktanda.

wyszły **Elżbieta Bukowska** (ówczesna dyrektorka biblioteki) i jego dawna polonistka ze szkoły w Stobnie – **Renata Serbionowska**.

Kategoria klas IV-VI:

I miejsce, „Pióro Burmistrza” – Marlena Ochendal z kl. VI, SP nr 5.
II miejsce – Katarzyna Siniło z kl. V, SP nr 1.
III miejsce – Jagna Jaworska z kl. VI, SP nr 3 i Amelia Musiał z kl. V, SP nr 5.

Kategoria klas VII-VIII:

I miejsce, „Pióro Burmistrza” – Zofia Idzikowska z kl. VIII, SP nr 5.
II miejsce – Maciej Dobbek z kl. VIII, SP nr 5.
III miejsce – Martyna Klunder z kl. VIII, SP nr 1 i Maja Tajl z kl. VIII, SP nr 2.

– Od razu spodobał mi się ten pomysł, bo w ostatnich latach młodzi ludzie bardzo często

posługują się narzędziami elektronicznymi [...]. Moje pokolenie ma takie obawy, że nasz ojczysty język może przez to ubożeć [...]. Mam do czynienia z różną korespondencją, która do mnie trafia. Kiedy ją czytam, czasami przechodzą mnie ciarki po plecach, jak niektórzy posługują się językiem ojczystym w piśmie, o moim nie wspomnę. Dlatego

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

go bardzo ważną rzeczą jest, żeby pielęgnować piękny, ojczysty język i myśleć, że takie konkursy są niezwykle istotne – mówił Tadeusz Kowalski.

Po przemówieniach przyszedł czas na ogłoszenie wyników. W młodszej kategorii wiekowej „Pióro Burmistrza” zdobyła **Marlena Ochendal** z VI klasy Szkoły Podstawowej nr 5 w Tucholi, natomiast w starszej wygrała **Zofia Idzikowska** z klasy VIII, również z „Piątki”. Wszystkich laureatów podajemy przy artykule.

Prace oceniało jury w składzie:

Hanna Szramka – przewodnicząca, Małgorzata Borkowska – polonistka z SP nr 5 w Tucholi, Monika Słomińska – polonistka z SP nr 2 w Tucholi, Alicja Musińska-Adrych – polonistka z SP nr 3 w Tucholi, Magdalena Grochowska – polonistka z SP nr 1 w Tucholi, Anna Kozłowska – sekretarz, starsza bibliotekarka MBP w Tucholi.

W środku Zofia Idzikowska, która wygrała wśród uczniów klas VII-VIII.

Marlena Ochendal – zwyciężczyni w młodszej kategorii wraz z burmistrzem.

Dyktando nosiło w tym roku tytuł „Rok Wisławy Szymborskiej”. Według przekazanych przez jury informacji, najwięcej trudności sprawiły uczestnikom wyrazy: „Nagroda Nobla, na pewno, bieżącym roku,

twórczość poetów francuskich, niemieckich, bułgarskich, hebrajskich, Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Janty-Polczyńskiego, powiecie poznańskim”.

Tekst i fot. Kamil Tajl

kronika policyjna

• W czwartek 18.05 w Tucholi na ul. Witosa policjanci zatrzymali do kontroli toyotę. Podczas przeprowadzania czynności okazało się, że kierowca znajduje się w stanie po użyciu alkoholu. Urządzenie pomiarowe wskazało, że w organizmie 29-letniego mężczyzny znajduje się około 0,3 promila alkoholu. Zatrzymano mu prawo jazdy. Kierowcy grozi zakaz prowadzenia pojazdów.

• W piątek 19.05 ok. godz. 9:30 na trasie Wielkie Gacno – Tleń podczas wymijania pojazdów ciężarowych w szybką czołową osobowej kii uderzył kamień, który wystrzelił spod jadącej przed nią scanii.

• Tego samego dnia około godz. 23:55 na odcinku drogi Tuchola – Kiełpin kierujący oplem uderzył w zwierzynę leśną, która wtargnęła bezpośrednio pod jadący pojazd. Poszkodowanym jest 24-letni tucholanin.

• W sobotę 20.05 po godz. 22:00 w Lubiewicach policjanci zatrzymali 27-letniego mieszkańca pow. tucholskiego, który posiadał przy sobie woreczek strunowy z białą substancją. Wstępne badania narkotesterem wskazały, że jest to środek psychoaktywny 2CB. Mężczyzna został zatrzymany i trafił do policyjnego aresztu. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności.

• Również w sobotę około godz. 22:50 na ul. Głównej w Tucholi kierujący alfa romeo uderzył w zwierzynę leśną, która wtargnęła pod jego pojazd. Poszkodowanym jest 20-letni mieszkaniec Śliwic.

red.

kronika strażacka

• W sobotę 20.05 o godz. 0:05 w Fojutowie wybuchł pożar w pomieszczeniu kotłowni pod kompleksem hotelowym. Powstał w podajniku do pieca. Podano 1 prąd wody na palący się pellet. Na miejscu zdarzenia działały OSP Legbąd i JRG Tuchola. Panowało duże zadymienie.

• W niedzielę 21.05 około godz. 20:00 w Tucholi na ROD przy ul. Chojnickiej paliła się drewniana altana na jednej z działek. Na miejscu zadysponowano zastęp z JRG Tuchola, który podał 1 prąd wody na palący się obiekt.

red.

W wydaniu „Tygodnika” z dnia 4 maja w artykule pt. „Do końca września ponad 6 km dróg doczeka się remontu” błędnie podałam, że umowę na remont dróg z kruszywa z gminą Gostycyn w imieniu firmy IMKOP podpisał Przemysław Machuta. Takową podpisał **Bartłomiej Machuta**.

Agata Wiśniewska

Ogłoszenie płatne

„Ludzie, których kochamy, zostają zawsze, bo zostawiają ślady w naszych sercach”
W tych trudnych chwilach składamy wyrazy najszczerzego współczucia i żalu

Pani
Marii Wiśniewskiej
i jej Rodzinie
z powodu śmierci

Męża.

Lekarze i pracownicy
„Miejskiego Centrum Lekarskiego” Sp. z o.o. w Tucholi

„Nie umiera ten, kto pozostaje w naszej pamięci”

Panu doktorowi
Tadeuszowi Stachowiczowi
oraz jego Najbliższym

wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia i otuchy
w trudnych chwilach
z powodu śmierci

Ojca
i Teściowej

składają
lekarze i pracownicy
„Miejskiego Centrum Lekarskiego” Sp. z o.o. w Tucholi

Panu doktorowi
Tadeuszowi Stachowiczowi
oraz Rodzinie

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

Ojca
i Teściowej

składają
wspólnicy i pracownicy
Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Lubiewie

Ogłoszenie płatne

Wszystkim, którzy uczestniczyli
we mszy św. i ceremonii
pogrzebowej, odprowadzając
na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Tadeusza
Ziemaka

ks. proboszczowi Sławomirowi Mowinskiemu
z parafii w Legbądzie
za głoszenie słowa Bożego,
rodzinie, przyjaciółom, delegacjom i sąsiadom
za obecność i wsparcie, modlitwę, pamięć,
łożone wieńce i kwiaty
oraz Zakładowi Pogrzebowemu Bolińscy
za okazaną pomoc i serce

serdeczne podziękowania składa rodzina

Pani
Darii Rybickiej
oraz Rodzinie

wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Ojca
Adama Wiśniewskiego

składają
lekarze, pielęgniarki, personel oddziału chirurgii ogólnej,
poradni chirurgicznej, pracowni endoskopii
Szpitala Tucholskiego

Państwu
Dorocie i Tadeuszowi
Stachowiczom
oraz Rodzinie

wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Matki i Teściowej
Lidii Rybaczuk

składają
lekarze, pielęgniarki, personel oddziału chirurgii ogólnej,
poradni chirurgicznej, pracowni endoskopii
Szpitala Tucholskiego

**Całą rodziną zabaw się
w Gostycynie**

Zrób sobie zdjęcie z... papieżem lub przy papamobile

Do wspólnej zabawy i spędzenia czasu zaprasza społeczność szkolna Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gostycynie. Festyn rodzinny odbędzie się na boisku placówki w najbliższą sobotę, tj. 27 maja w godzinach 11:00-14:00.

Program Festynu Rodzinnego przygotowanego przez gostyckińską podstawówkę przedstawia się bardzo atrakcyjnie. Jego uczestnicy będą mieli możliwość zakupu cegiełki (cena 2 zł), a każda z nich weźmie udział w losowaniu nagrody głównej – roweru. W ramach już 9. edycji szkolnego przeglądu „Mam talent” zaprezentują się utalentowani uczniowie i uczennice. Młodzież przygotowała również atrakcje związane z patronem szkoły. Odbędzie się konkurs wiedzy o Janie Pawle II z nagrodami, a chętni będą mogli cyknąć sobie zdjęcie przy podobiznie świętego bądź przy papamobile. Z kolei na stanowisku bibliotecznym: zdjęcie ze smurfami, quiz z retro bajek z nagrodami, warsztaty plastyczne – wioska smurfów. Do tego pokazy WOPR, OSP, obserwacje na astrobazie, darmowe dmuchańce i festynowe smakołyki, a także quiz na temat profilaktyki alkoholowej. (aw)

zmarli

- † Barbara Juraszewska, l. 85 – Bysławek
- † Bronisława Landowska, l. 98 – Łoboda
- † Józef Stachowicz, l. 98 – Tuchola
- † Janusz Piotr Rybka, l. 59 – Mały Mędromierz
- † Lidia Rybaczuk, l. 74 – Tuchola
- † Barbara Gburek, l. 73 – Tuchola
- † Zofia Kontna, l. 90 – Tuchola
- † Krystyna Gierchowska, l. 80 – Lubiewo

red.

Reklama, ogłoszenie płatne

Bóg zapłać wszystkim, którzy wsparli nas
słowami otuchy i serdeczną myślą
oraz uczestniczyli we mszy św. pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Albina Nowackiego
lat 80

W szczególności dziękujemy ks. proboszczowi parafii w Świekatowie
za głoszenie słowa Bożego, pani organistce, rodzinie, przyjaciołom,
delegacji z firmy Leszek, Mirosław, Wiesław Szatkowscy z Bydgoszczy i sąsiadom
za obecność i wsparcie, modlitwę, pamięć, złożone wieńce i kwiaty oraz Zakładowi
Pogrzebowemu pana Radosława Stasiewicza z Bukowca za okazaną pomoc i serce.
Mirosław z rodziną

Pani
Wiesławie Pawłowskiej
oraz Rodzinie
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Matki

składają
Zarząd, Pracownicy i Współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego”

Pani
Darii Rybickiej
oraz Rodzinie
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składają
Zarząd, Pracownicy i Współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego”

**PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNALNE
w Tucholi Sp. z o.o.**

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE**

całodobowe
ul. Świecka 68, Tuchola

☎ 603 265 868 • 52 336 57 39

Panu
**Tadeuszowi
Stachowiczowi**
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składają
Przewodniczący oraz Pracownicy
Powiatowego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tucholi

Panu doktorowi
Tadeuszowi Stachowiczowi
oraz Rodzinie
wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Ojca Józefa Stachowicza

składają
lekarze oddziału
anestezjologii i intensywnej terapii
Szpitala Tucholskiego

Usługi Pogrzebowe Radosław Stasiewicz

- kompleksowa obsługa pogrzebu
- kremacje, ekshumacje
- oprawa muzyczna, nekrologi, podziękowania

Bukowiec, ul. Owocowa 10
tel. 663 704 104, 661 499 382

czynne całą dobę mobilne biuro

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

☎ Tuchola, ul. Starodworcowa 1
☎ 500 206 206 (całodobowo)
📍 zpbolinscy

Siatkówka

Julia i Zuzia wśród najlepszych siatkarek w województwie

Dwie młode sportswomenki grające w tucholskim klubie zasilają kadrę województwa kujawsko-pomorskiego. Są w grupie dwunastu dziewcząt powołanych do tego znanego składu.

O Julii Iwickiej i Zuzannie Jaskowskiej wspominaliśmy często z racji gry tych siatkarek w lidze i turniejach. Obie zawodniczki grające w tucholskim zespole młodniczek wyróżniały się umiejętnościami i skutecznością; były postrachem rywali po drugiej stronie siatki. Ich postawa na parkiecie często była kluczem do zwycięskich setów i meczów.

Niedawno wpłynęło do władz klubu oficjalne pismo powołujące do siatkarskiej kadry wojewódzkiej wspomniane dziewczęta. Dokument podpisał prezes Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Siatkowej **Adam Soroko**. Zawodniczki miały liczną konkurencję, bo w województwie istnieje sporo klubów siatkarskich, a jeśli weźmie się pod uwagę mnogość grup wiekowych żeńskich teamów rywalizujących w lidze, powołanie tucholanek jest dużym zaszczytem i sukcesem. Borowiaczki zostały dostrzeżone przez wojewódzkie

Koleżanki nie tylko na parkiecie. Od lewej Julia Iwicka i Zuzanna Jaskowska.

władze siatkarskie i już w samej kadrze wojewódzkiej, w grupie 24 siatkarek, musiały przejść wewnętrzną selekcję. Zarówno Julia, jak i Zuzia znalazły

się w ścisłej grupie dwunastu dziewczyn reprezentujących nasze województwo.

– W najbliższym czasie zawodniczki odbiorą oficjalne

powołania i pojadą na Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży do Polic – mówi trenerka dziewcząt **Karolina Redlarska** [wypowiedź z 10 maja – przyp. red.].

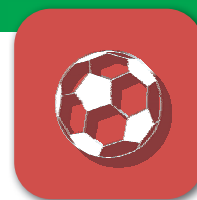
– Dzięki obecności pod Szczecinem na tak dużej imprezie nasze siatkarki mają możliwość pójścia dalej, indywidualnego awansu. Należy pamiętać, że tego typu wydarzenia są wnikliwie obserwowane przez trenerów, działaczy. Wszyscy tu jesteśmy dumni, bo powołanie dziewczyn to efekt solidnej, wieloletniej pracy zarówno samych dziewczyn, jak też trenerów, którzy przekazywali sobie te dwa talenty przez cały okres szkolenia – od dziecka do dziś. Oczywiście wierzymy, że będą dalsze powołania, bo mamy w klubie mnóstwo utalentowanej młodzieży. Niebagatelną rolę odgrywają też rodzice, którzy poświęcają wiele czasu i uwagi dla rozwoju sportowego swoich pociech.

Matka Julii, **Roma Iwicka**, przekazała wiadomości, że dziewczęta odebrały powołania w obiektach bydgoskiego Zawiszy, tuż przed wyjazdem na ważny turniej (11 maja). Rodzice – podkreślmy – to najwerniejsi kibice swoich dzieci grających w siatkówkę. Przeżywają każdy mecz na równi z zawodniczkami, trzymają kciuki i wierzą, że każda zagrywka zakończy się punktem tucholanek. Rodzice, obok szkoleniowców, to zdecydowanie ważni bohaterowie sukcesu tucholanek – ich gry w kadrze wojewódzkiej.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Nowotwór zaatakował, liczy się czas

Zagraj w Lińsku – możesz pomóc uratować Mikołaja

Dziewięcioletek z Osówka w gminie Osieczna (nasi bliscy sąsiedzi od strony gminy Śliwice) potrzebuje natychmiastowej pomocy. W Lińsku odbędzie się wydarzenie, które pomoże zebrać niezbędną sumę pieniędzy na leczenie za granicą.

To apel do wszystkich, nie tylko sportowców, którym nie jest obojętny los ciężko chorego malucha. **Mikołaj Pastwa** to dziecko, które zachorowało na niezwykle rzadki rodzaj nowotworu umiejscowionego w wyjątkowo trudnym miejscu do przeprowadzenia zabiegu (rzadszy niż jeden na milion u dzieci). W połowie kwietnia dziecko zaczęło podwójnie widzieć i odczuwać ból głowy. Diagnoza była szokująca: nowotwór kości chrząstki stawowej twarzoczaszki – guz trzonu kości klinowej. Jest to najprawdopodobniej struniak

mogący być wysoce złośliwy. Jak podaje portal siepomaga.pl, gdzie do 4 czerwca prowa-

• Gdzie?

Orlik w Lińsku

• Kiedy?

Turniej – 4 czerwca, zgłoszenia – do 31 maja!

• Jak się zgłosić?

Tel. 697 363 181 lub 536 450 150

dzona jest zbiórka pieniędzy dla chorego dziecka, w Polsce nie ma lekarza, który podjąłby się skomplikowanej operacji.

Turniej w Lińsku będzie dobrą okazją do okazania wsparcia choremu dziecku.

Rzadki rodzaj nowotworu zagraża życiu chłopca. Tu pomóc może każdy.

Jeden ze szpitali w Niemczech przyjmie pacjenta, ale na leczenie potrzebna jest potężna kwota. Czas nagli, bo zabieg powinien być wykonany do końca czerwca. Później chłopca czeka kolejny etap – protonoterapia.

Zbiórka – Lińsk.

Cel – pieniądze na operację

Akcja ratowania zdrowia i życia dziecka trafiła do Lińska, gdzie

odbędzie się charytatywny turniej piłkarski organizowany przez Towarzystwo Piłkarskie Ziemi Śliwickiej i Drzewiarza Szlachta. Koordynatorami wydarzenia są **Adam Węsierski** i **Tomasz Lewandowski**. Start turnieju 4 czerwca na lińskim orliku od godziny 9:00. Zgłoszenia zespołów do 31 maja pod numerami telefonów: 697 363 181, 536 450 150. Zasady gry uzależnione są od liczby

drużyn zgłoszonych do turnieju. Wpisowe od jednego zespołu to minimum 150 zł. Jeden zespół może tworzyć najwyżej dziesięciu graczy. Organizatorzy zapewniają nagrody dla drużyn i najlepszych piłkarzy w poszczególnych kategoriach. Rywalizacja na orliku będzie pokazem dobroci – na to liczą nie tylko organizatorzy.

Jarosław Kania,
fot. siepomaga.pl

SPORT

Piłka nożna – klasa okręgowa

Na remis w Jabłonowie

Naprzód Jabłonowo Pomorskie – Rawys CEO Raciąż 2:2 (1:1). Bramki: Rybacki (3), samobójcza (93)

Na daleki wyjazd do Jabłono-wa Pomorskiego Rawys wybrał się w nieco okrojonym składzie, przez co starcie z miejscowym Naprzodem zapowiadało się na ekscytująco. Naprzód okupuje bezpieczne miejsce w środku stawki i potrafi urwać punkty mocniejszym rywalom. Raciążanie zaczęli jednak ekspresowo. Znakomite dośrodkowanie **Tomasza Prusaczyka** z głębi pola wykorzystał **Damian Rybacki**. Ten ofensywny zawodnik świetnie wybił się w powietrze i uderzył z główki tuż przy słupku bramki jabłonowian. Po stracie bramki miejscowi ruszyli do odrabiania różnicy, ale przyjezdni dzielnie odpierali ataki, starając się wyprowadzać zabójcze kontry. W końcu jednak po długim fragmencie bardziej defensywnej gry mur raciążan został skruszony. W doliczonym czasie gry prostopadłe podanie z głębi pola przyniosło efekt bramkowy. Druga połowa zaczęła się nieco sennie. Niecelne dośrodkowania były elementem charakteryzującym ten fragment (jak i większość pierwszej połowy) spotkania. Przerwała to wszystko bramka gospodarzy. Jabłonowo rozegrało dobrą akcję i wykorzystało błąd defensywy Rawysa. Napastnik z bliskiej odległości huknął nie do obrony dla **Kacpra Gibasa**. Po chwili **Mateusz Pril** swoim wejściem sprokurował rzut karny. Pró-

bę z wap-na wylapał z niesłychaną łatwością golkeeper gości. Kilka minut później za faul taktyczny drugą żółtą kartkę otrzymał **Piotr Nalewaj** i przedwcześnie zakończył udział w tym spotkaniu. Sytuacja Rawysa zdawała się dramatyczna. Raciążanie próbowali odrabiać do tej pory straty, jednak niewiele z tego wynikało. Jabłonowo miało świetną sytuację w końcówce spotkania, by zamknąć mecz. Niestety dla miejscowych, atakujący nie trafił z bliska w piłkę.

Tego dnia sprawdziło się też nieco wyświechtane powiedzenie: „Niewykorzystane sytuacje lubią się mścić”. Jednak takiej zemsty nie spodziewali się miejscowi. Trzecia minuta doliczonego czasu i obrońca na około dwudziestym metrze podaje głową w stronę golkipera, który... był przed polem karnym. Futbolówka minęła bramkarza, odbiła się kilka razy i zatrzymała w siatce. Dwa do dwóch i Naprzód był w tarapatkach. Do końca spotkania nie potrafił już wyjść na prowadzenie. Rawys tego dnia nie zagrał świetnego meczu, jednak wystarczyło to na jeden punkt. Patrząc na to spotkanie i szerokość kadry przyjezdnych, należy go bardzo szanować. Teraz Rawys CEO Raciąż czeka wyzwanie w postaci rywalizacji ze Stalą Grudziądz.

Rawys:

Gibas, Nalewaj, Prusaczyk, Kołodziejski, Kurs, Mocek, Wiśniewski (82 Gromowski), Pril, Rybacki, Kokoladze, Podlewski

Tabela

Klasa okręgowa, gr. 1 kujawsko-pomorska

1. Unia Wąbrzeźno	26	60	82-23
2. Polonia Bydgoszcz	26	59	93-21
3. Olimpia II Grudziądz	26	54	81-24
4. GLKS Dobrcz	26	51	80-34
5. Rawys Raciąż	26	49	67-44
6. Mustang Ostaszewo	26	45	64-54
7. LKS Dąbrowa Chelmińska	26	43	69-60
8. Stal Grudziądz	26	37	60-61
9. Victoria Lisewo	25	37	39-56
10. Naprzód Jabłonowo Pom.	26	35	48-59
11. Krajna Sępólno Kraj.	26	25	52-87
12. Victoria Czernikowo	25	25	47-56
13. BKS Bydgoszcz	26	23	29-51
14. Promień Kowalewo Pom.	26	22	41-84
15. Sokół Radomin	26	21	42-66
16. Start Warlubie	26	4	21-135

Pozostałe wyniki

BKS Bydgoszcz – Victoria Lisewo 1:0

Unia Wąbrzeźno – Start Warlubie 12:0

Promień Kowalewo Pomorskie – Sokół Radomin 1:1

GLKS Dobrcz – Mustang Ostaszewo 6:1

Stal Grudziądz – Krajna Sępólno Krajeńskie 2:1

Polonia Bydgoszcz – LKS Dąbrowa Chelmińska 6:1

Olimpia II Grudziądz – Victoria Czernikowo 10:0

Michał Beldzikowski

Piłka nożna – klasa B

Derby dla Pioniera, remis Myśliwca, zwycięstwo Cisa

Nie najgorzej zaprezentowały się rodzime zespoły grające w najniższej klasie rozgrywkowej. W derbach kibice mogli oglądać aż sześć goli. Cenne zwycięstwo odnieśli cekcyńianie.

Myśliwiec Gostycyn – Sokół Nowy Dwór 1:1 (1:0)

Nie najłatwiej gra się w meczu, gdy brakuje jednego zawodnika i to po półgodzinie gry. W takiej sytuacji znaleźli się gospodarze, którzy mieli jednego zawodnika w polu mniej od 28 minuty, gdy **Wiktor Wiśniewski** otrzymał czerwoną kartkę za faul na rywala. Myśliwiec dzielnie dawał sobie radę. To Borowiacy strzelili przed końcem pierwszej połowy, a zdobył ją **Krzysztof Nowacki**. Mecz z pewnością mógł być rozstrzygnięty na korzyść miejscowej drużyny, gdyby nie słaba skuteczność. Dwie czy trzy akcje mogły zakończyć się pokonaniem bramkarza Sokola, ale w obliczu osłabienia drużyny brakiem zawodnika remis jest upatrywany jako sukces, bo nowodworzanie mają mocniejszą drużynę, niż w zeszłym sezonie.

LZS Wałdowo

– Cis Cekcyn 1:2 (1:0)

Nic nie zapowiadało wygranej Cisa grającego tego dnia w osłabionym składzie. Borowiacy stracili gola

wskutek ospałości już w 7 minucie. Później na boisku w Sępólnie Krajeńskim nie działo się nic porywającego. Szarpane akcje na niewielkie się zdały po obu stronach. Zachowawcza gra dwóch ekip nie przyniosła goli. W drugiej połowie goście przejęli inicjatywę, a mecz zrobił się bardziej żywy. Gole **Damiana Boniewicz**a i **Grzegorza Rydzkowskiego** pozwoliły wywieźć z gorącego terenu trzy cenne oczka.

SBT Pionier Kęsowo

– TKP Tuchola 4:2 (2:2)

Gospodarze mieli przewagę od pierwszych minut i szybko udokumentowali to dwoma trafieniami. Była szansa na inne gole dla Pioniera, ale piłkarze z Tucholi potrafili w kilku niezłych akcjach gospodarzy zażegnać niebezpieczeństwo. W późniejszej części pierwszej odsłony gra kęsowian nie wyglądała już tak dobrze, co pozwoliło tucholanom na wyrównanie. Druga część spotkania nie była dynamiczna, jak pierwsza, bo żadna z drużyn nie chciała odważnie ruszyć i odsłonić drogi do własnej bramki. W pewnym

momencie zaatakował śmiało TKP, jednak nie zdołał zmienić wyniku. Przełomem była trzecia bramka dla gospodarzy, którzy znów zyskali przewagę nad tucholanami. Dwie szybkie akcje Pioniera zadecydowały o końcowym rezultacie.

Pozostałe wyniki

Fuks Wielowicz – Gwiazda Sypniewo 3:2

Gryf Piaseczno/Skarpa – Olimpia Wtelno 1:5

Victoria Niemcz – Łokietek Wierzchucin Królewski 7:2

Tabela

1. Victoria Niemcz	18	47	72-18
2. Gwiazda Sypniewo	18	43	60-18
3. Fuks Wielowicz	18	42	59-26
4. Łokietek Wierzchucin Król.	18	29	54-46
5. LZS Wałdowo	18	27	46-38
6. Myśliwiec Gostycyn	18	26	38-36
7. Olimpia Wtelno	18	26	40-26
8. Sokół Nowy Dwór	18	23	48-41
9. Gryf Piaseczno/Skarpa	18	14	30-77
10. Cis Cekcyn	18	13	40-65
11. SBT Pionier Kęsowo	18	13	29-66
12. TKP Tuchola	18	5	24-83

Jarosław Kania

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (nk)

Adrianna Przybylska, 22.05., 3880 g, 57 cm, Człuchów

Gaja Ochendał, 22.05., 3270 g, 51 cm, Cekcyn

Oskar Gierszewski, 22.05., 4230 g, 57 cm, Brusy

Tygodnik
Tucholski

Gratulujemy rodzicom

Na dwóch kółkach przez gminę Gostycyn

Do przejechania dystans 32,5 km malowniczymi zakątkami gminy Gostycyn. Data Gminnego Rajdu Rowerowego to 3 czerwca (sobota), ale już trwają na niego zapisy.

Do aktywnego spędzenia czasu wolnego zachęcają organizatorzy rajdu, tj.: Centrum Sortowo-Rekreacyjne, Urząd Gminy i Szkoła Podstawowa w Gostycynie. Cykliści spotkają się w sobotę 3 czerwca. Do przejechania będą mieli 32,5 km. Wyruszą o godz. 12:00 spod CSR-u. Z Gostycyna skierują się do Przyrowy, przejadą Wielką i Małą Klonię, Bagiennicę, Pruszczy, Kamienny Krąg i Pieńków. Meta w Leontynowie. Tam też odbędzie się ognisko i losowanie nagród. Nagrodę główną – rower – ufundował Bank Spółdzielczy w Koronowie. Ten, do kogo los się uśmiechnie, z wycieczki wróci z nowym jednośladem. Wszyscy

natomiast, którzy w pierwszą sobotę czerwca zdecydują się wykrecać kilometry, dowiedzą się czegoś o swoim regionie. Komentarz historyczny do odwiedzanych miejsc przygotowuje już **Marek Sass**.

Chęć udziału w Gminnym Rajdzie Rowerowym należy zgłosić do 2 czerwca na adres e-mail: marco47@poczta.onet.pl lub telefonicznie, dzwoniąc na numer 696 456 415. Organizatorzy zapewniają opiekę medyczną, techniczną i z zakresu bezpieczeństwa na trasie.

Regulamin rajdu dostępny na stronie www.gostycyn.pl

(aw)

Memoriał pamięci zawodników i trenerów

Święto piłki ręcznej w Kęsowie. Do boju staną nawet ligowcy

Całą najbliższą sobotę w hali sportowej w Kęsowie zajmie wydarzenie sportowe przygotowywane od wielu miesięcy.

O tym jak ważna dla gminy Kęsowo jest piłka ręczna, przypominaliśmy wielokrotnie. Choć największe sukcesy w historii święciły tam drużyny dziecięce i młodzieżowe, to dyscyplina znów, po kilku latach przerwy, integruje męską drużynę seniorów. Zimą wróciła ona do rywalizacji w lidze autonomicznej, z powodzeniem.

27 maja, hala w Kęsowie, godz. 9:00-18:00

MKS Grudziądz – I liga
MKS Handball Czersk – II liga
UKS Alfa 99 Strzelno – III liga
TSG Wittenburg – regionalna liga niemiecka
MKS Krajna Nakło – liga autonomiczna
LKS Kęsowo

(pojedynki w dwóch grupach, po nich część finałowa, losowanie grup nastąpi w dniu turnieju, mecze w systemie 2×15 minut)

Kierownik sekcji szczypiornistów LKS-u **Krzysztof Muzioł** już wtedy zapowiadał, że drugim

akcentem reaktywacji ma być organizacja turnieju na wysokim poziomie sportowym. Słowa zostały przekute w czyn.

27 maja, w sobotę, odbędzie się Memoriał Piłki Ręcznej Pamięci Zawodników i Trenerów. Wydarzenie rozpocznie się już o godz. 9:00 i planowo potrwa do 18:00. Wczesnym wieczorem można więc spodziewać się finału całych zawodów, które – mimo że mają charakter towarzyski – z pewnością dostarczą wielu emocji i twardej rywalizacji sportowej. O potencjale nadchodzących

meczów świadczy chociażby fakt, że swój udział potwierdziły drużyny ligowe, które doskonale znają się z kęsowskim środowiskiem piłki ręcznej, rozpoznawalnym daleko poza granicami gminy Kęsowo.

Jak sama nazwa imprezy wskazuje, ma ona tło senty-

mentalne. Drużyna i jej goście z innych ośrodków chcą uczcić pamięć nieżyjących kolegów z boiska czy trenerskiej ławki.

(pp)

Jiu-Jitsu

Dźwignie i zapasy – brazylijskie jiu-jitsu w Bysławiu

W powiecie tucholskim klubów czy jakichkolwiek innych sekcji sportów walki jest jak na lekarstwo. Jeśli już możemy, a jest kim, pochwalić się osiągnięciami miejscowego zawodnika, to często okazuje się, że szkoli się poza powiatem. Dlatego warto zwrócić uwagę na grupę jiu-jitsu realizującą się w Bysławiu. Tym bardziej, że przed ekipą pierwsze oficjalne zawody.

Brazylijskie jiu-jitsu w Bysławiu funkcjonuje od kilku lat, ale częstotliwość treningów tej dyscypliny uzależniona była od przyjazdów do Polski z emigracji na urlop lokalnego pasjonata tego sportu **Fabiana Skrabuły**. Od około roku jest możliwa systematyczność – kilku zapaleńców spotyka się na wspólnych treningach co tydzień.

Sport walki, w który wsiąkli, rozwija zwinność i wytrzymałość, wszak głównie polega on na zapasach. Został rozpropagowany w Polsce przez założyciela Gold Crew **Mariusza Manolo Linkego**. To pierwszy Polak – zdobywca czarnego pasa w tej dyscyplinie. Znany w świecie sportów walki zawodnik zmarł w zeszłym roku. Linke znany jest nie tylko ze sportowych osiągnięć. Był także jednym z założycieli słynnej akademii sztuk walki Berserker Team, która uchodzi za jedną z najlepszych w Polsce. Zbliżające się zawody jego imienia będą premierową rywalizacją w tej dziedzinie sportu w Bysławiu.

– Po powrocie do kraju nie mogłem wytrzymać bez uprawiania tej dyscypliny – opowiada Fabian Skrabuła. – Jako że w najbliższej okolicy nie działa żaden klub, w którym miałbym taką możli-

wość, postanowiłem założyć swój. Była to jednocześnie motywacja dla mnie, by poszukać kolejnych osób zainteresowanych dołączeniem do wspólnych ćwiczeń – tłumaczy nam bysławski sportowiec.

Gold Crew, które działa w Bysławiu, to uznana w kraju marka składająca się z kilkunastu akademii tego sportu. Dzięki temu umiejętności zawodników są weryfikowane przez fachowców w tej dziedzinie. Awans na kolejne pasy nie jest łatwy, podlega skrupulatnej ocenie. W Bysławiu, jak opowiada Skrabuła, jest kilku zawodników, na których warto postawić, ale na ten moment to jego tajemnica. Póki co, nie chce on jednak jej zdradzić.

Nie trzeba wiele, by spróbować swoich sił

Co trzeba mieć i jakie umiejętności prezentować, by w ogóle zacząć przygodę z jiu-jitsu? Opiekun grupy przyznaje wprost, że... niekoniecznie wiele.

– Jedyne predyspozycje na początek, to umiejętność wykonania przewrotu w przód – uśmiecha się Skrabuła. – Nie ma wyjątkowych fizycznych wymogów. To sport, który może zacząć uprawiać pra-

wie każdy. Oczywiście przydaje się dobra koordynacja ruchowa – tłumaczy dodając, że na treningu można obejść się nawet bez kojarzonego z dyscypliną kimona.

Nasz rozmówca zwraca uwagę na aspekty dyscypliny, w których jest wręcz zmuszony ćwiczyć koncentrację. Najbardziej podoba mu się, że podczas walki i treningu nie ma czasu, by myśleć o czymś innym niż szybkie przygotowanie się np. do wykorzystania odpowiedniej techniki chwytu (grapplingu) w momencie pojedynku z przeciwnikiem. Skupia się tylko na tym i jednocześnie pozwala na chwilę oderwać się od codzienności. Mimo że jest to sport ściśle kontaktowy, to nie dostaje się od rywala co chwilę po głowie. Najistotniejsza jest bowiem sztuka zapasów i umiejętność porażenia sobie na krótkim dystansie. Wszelakie „dźwignie”, to rzecz, z której słynie właśnie jiu-jitsu.

Pierwszy sprawdzian

Już niedługo trenujący w Bysławiu będą mogli się przekonać, jak

Fabian Deptuła (na plecach) w sparingu ze swoim uczniem. Jeszcze w tym miesiącu walki treningowe zamienią się w pierwsze turniejowe pojedynki z przeciwnikami.

wyglądają ich umiejętności na tle innych. Do pierwszych walk przystąpią podczas zawodów, które odbędą się w kolebce polskiego BJJ – w Szczecinie.

– Jesteśmy w trakcie przygotowywania się do zawodów, które odbędą się w tym miesiącu. To memoriał założyciela Gold Crew i legendy polskiego BJJ Mariusza Linkego. Będziemy mogli zmierzyć się z zawod-

nikami z całego kraju – zapowiada organizator bysławskiej formacji.

Treningi BJJ odbywają się w poniedziałek, środę, piątek oraz sobotę w Bysławiu. W pozostałe dni zaś prowadzone są treningi MMA. Szczegółowe informacje łatwo znaleźć na Facebooku, wyszukując: Gold Crew Assassins Jiu Jitsu Academy.

Tekst i fot. Michał Beldzikowski

Moment treningu walki w stojce.

Bysławskie Gold Crew (prawie) w komplecie.

Tenis stołowy

Przy stołach o tytuł mistrza gminy

W Gostycynie po niedawnych zawodach w grze podwójnej nadszedł czas na rywalizację indywidualną. Młodzi zawodnicy mogli podpatrywać dojrzałych graczy. W „dorosłej” grupie doszło do niespodzianki.

Gostycyn nie ustaje w biegu sportowym, a mamy tu na myśli organizację wydarzeń tenisowych nawet po zakończeniu sezonu ligowego. Nie sposób nic nie wiedzieć o tej dyscyplinie sportu w borowiackiej miejscowości, bo wciąż dzieje się dużo. Po ostatniej rywalizacji par przy tenisowych stołach w sobotę (13 maja) odbyły się IX Mistrzostwa Gminy Gostycyn w Tenisie Stołowym. Zmagania w gostycyńskiej hali sportowej trwały nie tylko w grupie dorosłych sportowców. Do mistrzostw zaproszono także najmłodszych, którzy zostali podzieleni na kategorie wiekowe. Ogólnie całą stawkę graczy podzielono nie według płci, a wieku. Tym samym powstały trzy grupy sportowców (żak, młodzik i open), w których rywalizowano systemem każdy z każdym. Nad przebiegiem mistrzostw wśród nieletnich czuwał **Mateusz Wajnert**. Tam grano do trzech wygranych setów. W „dorosłej” grupie (open) rozgrywano mecze do czterech zwycięstw.

– Ponad dwie godziny walki przyniosły dużo widowiskowych akcji i przede wszystkim wiele radości najmłodszym sportowcom – opisuje gminny koordynator sportu **Marek Szweda**. – Cel był jak zwykle jeden: propagowanie tej pięknej dyscypliny sportu. W naszych mistrzostwach wzięli udział głównie tenisiści na co dzień grający w Myśliw-

To być może pierwsze tytuły mistrzowskie w gronie najmłodszych graczy – żaków.

W kategorii młodzików dwa pierwsze miejsca zajęły dziewczęta.

Podium w otwartej kategorii.

cu Gostycyn; gościliśmy także zawodników spoza gminy. Atmosfera podczas rozgrywek była swojska, jednakże jesteśmy

jedną wielką rodziną i znamy się w większości nie tylko z parkietu. Ciekawostką jest fakt, że nowy mistrz gminy – Hubert

Żacy

1. Kamil Piechowiak (Pruszcz).
2. Marcel Sidrow (Kamienica).
3. Zofia Krajewska (Gostycyn).

Młodzicy

1. Magdalena Suchomska (Gostycyn).
2. Dominika Naglewicz (Gostycyn).
3. Kacper Napiontek (Pruszcz).

Open

1. Hubert Karwasz (Piła).
2. Kamil Piechowiak (Pruszcz).
3. Arkadiusz Szpacyński (Kamienica).

Karwasz pokonał w grze kilkukrotnego, „starego” mistrza Kamila Piechowiaka.

Puchary i nagrody wręczał wójt gminy Gostycyn **Ireneusz Kucharski**. Wypada teraz oczekiwać kolejnych wydarzeń sportowych w Gostycynie – tych

spod znaku białej piłeczki i raketki w ręku.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Sport w tygodniu

Kręgle

26-28 maja (piątek – niedziela)

15:15 (piątek), 8.00 (sobota) Mistrzostwa Polski w Grze do Pełnych w Kręglarstwie Klasycznym (kręgielnia OSiR-u w Brodnicy, ul. Królowej Jadwigi 1)

Piłka ręczna

27 maja (sobota)

9:00 Memoriał Piłki Ręcznej Pamięci Zawodników i Trenerów LKS Kęsowo (hala sportowa w Kęsowie)

Piłka nożna

• **Klasa okręgowa**

28 maja (niedziela)

16:00 Rawys CEO Raciąż – Stal Grudziądz

• **Klasa A**

28 maja (niedziela)

17:00 Zawisza II Bydgoszcz – Tucholanka WIESE Tuchola

• **Klasa B**

27 maja (sobota)

17:00 SBT Pionier Kęsowo – Fuks Wielowicz

17:30 Olimpia Wtelnio – Myśliwiec Gostycyn

28 maja (niedziela)

15:00 Cis Cerkyn – Victoria Niemcz

17:00 TKP Tuchola – LZS Wąldowo (jk)

Brydż – Turnieje Piątkowe

Jednak Marian Górniewicz

Tydzień temu pozycja dotychczasowego lidera tradycyjnych rozgrywek była poważnie zagrożona, bo na najwyższym stopniu podium znajdowało się dwóch graczy. Teraz sytuacja się wyjaśniła.

Siedem punktów prowadzącego, który tydzień temu musiał ustąpić nieco miejsca na podium innemu brydżystce, daje **Marianowi Górniewiczowi** samotne prowadzenie. Sytuacja w czołówce się wyklarowała.

Równa różnica w oczkach dzieli też tych, którzy znajdują się w pierwszej trójce. Z grona najlepszych w ostatni piątek, gdy rozegrano turniej par, najkorzystniej wypadli wspomniany przodownik rozdań i **Adam**

Chełchowski. W rywalizacji duetów wiele do powiedzenia mieli sportowcy, których rzadziej wymieniamy w związku z Turniejami Piątkowymi. Tylko czekać na niespodziankę, która nada rumieńców dyna-

Piątek (19 maja)

1. Marian Górniewicz/Zbigniew Kozłowski.
2. Marek Kozłowski/Adam Chełchowski.
3. Wiesław Wruck/Eligiusz Fryca.

Klasyfikacja generalna

1. Marian Górniewicz – 114 pkt.
2. Adam Chełchowski – 107 pkt.
3. Stefan Grzelak – 103 pkt.

micznej rywalizacji z talią kart w ręce.

Jarosław Kania

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: listy@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl), Michał Beldzikowski;

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl);

skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3625 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 1 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Tucholanka awansowała do najwyższej ligi w kraju!

Pochodząca z Tucholi siatkarka Weronika Gierszewska ma już duże doświadczenie na wielu parkietach. Jej umiejętności sportowe poparte solidną pracą treningową przyniosły sukces drużynie, w której gra Borowiaczka. W najbliższym sezonie ligowym Weronika powalczy o medale klubowych mistrzostw Polski.

Tucholanka na zagrywce w jednym z meczów finałowych. Fot. HejMielec.pl Marta Radowska

Pisząc o Weronice Gierszewskiej, można by zacząć albo od najwyższej ligi, w której tucholanka zagra, albo od rodzimego podwórka sportowego, gdzie zawodniczka zdobywała pierwsze umiejętności, nabierając powoli rozpędu aż po najwyższą klasę rozgrywkową w Polsce.

23-letnia dziś siatkarka grająca na pozycji atakującej, studentka dietetyki w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, dorastała w stolicy Borów i tu uczęszczała na zajęcia siatkówki, które uczyły ją zamiłowania do tej dyscypliny. Pierwsi trenerzy, m.in.: Karolina Redlarska, Dariusz Karnowski czy Ewa Domjan, zaszczytliwi w Weronice przekonanie, że ta drużynowa dyscyplina sportu ma w sobie tyle piękna, że warto uznać ją za źródło spełnienia i zwykłej radości. Przez całe lata gry w siatkówkę Weronika szlifowała formę, dochodząc do coraz wyższego poziomu. Dzięki Weronika Gierszewska jest

siatkarką w zespole ITA TOOLS Stal Mielec, który przebojowo awansował w szeregi najwyższej ligi siatkarskiej kobiet w kraju.

– Jako młodziczka i kadetka grałam w Tucholi, początkowo też jako juniorka – opowiada siatkarka. – Później zaczęła się moja wędrówka klubowa. Jeszcze jako juniorka reprezentowałam barwy Budowlanych Toruń. Było to w latach 2017-2019. Nad Wisłą otrzymałam też propozycję gry w I lidze. Ten okres wspominam jako potężny postęp we własnym rozwoju sportowym.

To był dla tucholanki pewien przełom, bo będąc już seniorką, zagrała na zapleczu ekstraklasy siatkarskiej. W 2020 roku sportsmenka ze stolicy Borów zmieniła klub. Tym razem weszła w szeregi KSZO SMS Ostrowiec Świętokrzyski, a było to w lutym 2020 roku. W województwie świętokrzyskim Weronika nie zagrała długo miejsca, bo przeniosła się na Dolny Śląsk. W Olimpii Jawor Weronika zagrała w latach 2020-2021. W tym czasie jednak zawodniczka musiała zwolnić tempo życia sportowego. Konieczna była operacja barku i zaraz później rehabilitacja. To był dla zawodniczki zakręt, którego Weronika nie wspomina najlepiej. Wciąż jednak działa się wiele i trzeba było podejmować kolejne decyzje co do przynależności klubowej. Nastąpiły przenosiny do – jak dotąd – najbardziej oddalonego od Tucholi Jarosławia. W tamtejszym klubie SAN – Pajda nadeszła dla siatkarki fala wznosząca – czas intensywnych treningów, częściej gry w I lidze, nowe doświadczenie i gra na jeszcze wyższym po-

Chwile chwały po dekoracji. Wśród mielczanek Weronika – środkowy rząd, czwarta z prawej. Fot. Polska Siatkówka

ziomnie. To nie wszystko, bo kolejny i na razie ostatni klub Weroniki Gierszewskiej to od zeszłego roku mielecki ITA TOOLS Stal Mielec, w którym gra do dziś.

Potężna praca, wielki sukces – jazda na oparach

To z tym zespołem Weronika doszła do najważniejszego, jak na razie, etapu swojego sportowego życia. Awans do Tauron Ligi był sukcesem zbiorowym, ale duży udział w tym imponującym fakcie miała właśnie tucholanka. Po sezonie zasadniczym gry z innymi mielczankami na parkiecie, później po fazie play-off i ścisłym turnieju o wejście do ekstraklasy, Weronika Gierszewska może się cieszyć, że zagra w elicie kobiecej siatkówki.

– Warto było w pocie czoła, wręcz szaleńczo powalczyć o ten awans z I ligi – opisuje siatkarka. – Trener Stali Wiesław Popik, drużyna, cały sztab również spoza parkietu, wszyscy ci ludzie dołożyli swoją cegiełkę do awansu. Obdarzono mnie w mieleckim klubie dużą dawką zaufania i myślę, że nie zawiodłam oczekiwań. Grałam w pierwszej szóstce i dawałam z siebie wszystko. Cała praca na awans była okresem wytężonych starań nie tylko pod siatką. Wszystko było dopięte na ostatni guzik.

Do trzech razy sztuka, bo – jak mówi sportsmenka – ten sezon był trzecim w staraniach Stali o awans do najwyższej ligi. Siatkarka razem z Borów włożyła w swoją grę ogrom wysiłku, wykrzesalała niebotyczne siły. W zasadniczej fazie ligowej Weronika przeszła przez aż 28 meczów – od września do kwietnia. Osiem pierwszych zespołów w tabeli weszło do fazy play-off. Tam grano systemem pierwszy zespół z ósmym, drugi z siódmym i dalej analogicznie. Dzięki pierwszej lokacie Stal Mie-

lec już na ostatnim etapie walki o ekstraklasę była gospodarzem turnieju stanowiącego walkę między czterema zespołami.

– Po awansie byłam spełniona, choć jechaliśmy, mówiąc potocznie, na oparach; wydawałoby się – ostatkiem sił – wyznaje zawodniczka. – Był to dla mnie najważniejszy turniej w życiu. Do Tauron Ligi wchodziła tylko jedna drużyna. Teraz, z perspektywy czasu widzę, że moje siły są nadwątłone, ale warto było. Czuję zmęczenie psychiczne i fizyczne. Warto jednak żyć dla takiego spełnienia.

Została MVP ostatniego meczu!

Turniej ściśle finałowy, który miał wskazać tylko jedną nową drużynę w Tauron Lidze, odbył się w dniach 12-14 maja. Było wiele emocji i kalkulacji, bo cztery najlepsze zespoły grały systemem każdy z każdym. Wyniki okazały się rewelacyjne dla mielczanek i grającej wśród nich Weroniki Gierszewskiej. Najpierw było zwycięstwo 3:0 nad KS BAS Kombinat Budowlany Białystok (w podlaskim klubie gra inna tucholanka – Pola Nowacka). Również LOS Nowy Dwór Mazowiecki musiał w takim samym stosunku setów uznać wyższość Stali Mielec. Jedyny przegrany w całym turnieju set, nie mecz, miał miejsce podczas kolejnej wygranej 3:1 z zespołem Trans-Ann Płomieniem Sosnowiec. Weronika Gierszewska została MVP tego ostatniego spotkania.

– Turniej finałowy miał wspinać oprawę organizacyjną i medialną – wspomina siatkarka. – Wielkim plusem była weryfikacja video, która pozwoliła uniknąć pochopnych decyzji sędziowskich. Świadczy to o poziomie i randze turnieju. Dla mnie to wielka sprawa, po jedenastu latach gry ukończenie kariery, choć wierzę,

że wydarzy się jeszcze wiele. Jestem w tej chwili tylko na jakimś etapie. Zadanie zostało wykonane i czekam na nowe. (...) Mimo zmęczenia jestem zmotywowana do jeszcze bardziej intensywnej pracy. Dodam, że mam już wielkie doświadczenie w rywalizacji z klubami ekstraklasowymi, bo startowałyśmy w rozgrywkach Pucharu Polski. Wygrałyśmy wówczas 3:1 z bielszczankami i przegrałyśmy z rzeszowiankami. Turniej opuściłyśmy dopiero po ćwierćfinale, zatem zajęłyśmy miejsca 4-8 w Polsce. Miałam szczególnie udany ów ćwierćfinał z DevelopRes Rzeszów – zdobyłam w nim 21 punktów.

Weronika Gierszewska teraz wypłynęła na spokojną wodę i ma nieco czasu na regenerację, relaks, wypoczynek. Dziękuję wszystkim, szczególnie tucholanom, za wszelkie wsparcie. Jest wdzięczna najbliższym – rodzinie, która zawsze była najwierniejszym kibicem. Siatkarka zaprasza na spotkania ligowe, a najbliższej będzie kibicom zawitać do Bydgoszczy, gdzie tucholanka w szeregach Stali zagra przeciw Pałacowi.

Jarosław Kania

Młodsza siostra Wiki też cieszy się z sukcesu Weroniki. Fot. ze zbiorów prywatnych

Tucholanka święci chwile triumfu – w ręce okazały puchar za awans. Fot. ze zbiorów prywatnych